

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Viti: 2018 – Numri: 57

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Tiranë – E martë, 24 prill 2018

PËRMBAJTJA

	Faqe
Udhëzim i ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 9, datë 20.3.2018	Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit..... 3315
Vendim i Bankës së Shqipërisë nr. 27, datë 4.4.2018	Për disa ndryshime në rregulloren për kredinë konsumatore dhe kredinë hipotekare..... 3359
Kërkesë e Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë nr. 4066/2, datë 17.4.2018	Për shpronësim, për interes publik, të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga “Ndërtimi i shkollës 9-vjeçare Marqinet dhe ambienteve sportive në funksion të saj”, në Bashkinë Vorë..... 3367
	Kërkesë për shpalljen të vdekur të shtetasit Eduart Belegu..... 3367

UDHËZIM**Nr. 9, datë 20.3.2018****PËR PROCEDURAT STANDARDE
TË ZBATIMIT TË BUXHETIT**

Në mbështetje të nenit 104, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; të nenit 38, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe në zbatim të nenit 6, germa “d”, të nenit 12, germa “ë”, të nenit 16, të ligjit nr. 10296, datë 8.7.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, të ndryshuar, ministri i Financave dhe Ekonomisë

UDHËZON:**I. TË PËRGJITHSHME**

1. Qëllimi i këtij udhëzimi është përcaktimi i rregullave, i procedurave dhe i afateve që duhet të ndiqen në procesin e zbatimit të buxhetit nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme në kuadër të përmirësimit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit, si dhe të rritjes së transparencës të përdorimit të fondeve publike.

2. Ky udhëzim shërben si udhëzim i përhershëm, së bashku me paraqitjen skematike në formën e gjurmëve standarde të auditimit, për dokumentimin e procesit të zbatimit të buxhetit. Në zbatim të ligjit 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe të udhëzimit të përhershëm, ministri përgjegjës për Financat nxjerr udhëzime vjetore për zbatimin e rregullave specifike dhe politikave të përkohshme të miratuara me ligjet vjetore të buxhetit.

3. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme përbëhen nga njësitë e qeverisjes qendrore, njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe njësitë e fondeve speciale të krijuara prej tyre me ligje të veçanta.

4. Njësi shpenzuese është njësi më e vogël organizative e njësive të qeverisjes së përgjithshme, për të cilën janë detajuar fondet buxhetore.

5. Viti buxhetor, për të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme, fillon nga data 1 janar dhe përfundon më 31 dhjetor të çdo viti.

6. Buxheti vjetor i miratuar me ligj përfshin të ardhurat, shpenzimet dhe financimet e buxhetit të shtetit, fondet speciale qendrore dhe transfertat

nga buxheti i shtetit për njësitë e vetëqeverisjes vendore, për vitin buxhetor.

7. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme kanë detyrimin të marrin të gjitha masat e nevojshme për zbatimin, kontrollin e brendshëm financiar, monitorimin, kontabilitetin dhe raportimin e buxhetit të njësive publike me qëllim përdorimin me ekonomi, eficiencë dhe efektivitet të fondeve publike. Çdo transaksion që lidhet me shpenzimet publike duhet të procedohet mbi bazën e të paktën tri niveleve të kontrollit (nënshkrimeve), respektivisht të kërkesit të shpenzimit, nëpunësit zbatues dhe nëpunësit autorizues të çdo niveli të njësive shpenzuese.

8. Procedurat e zbatimit të fondeve buxhetore evidentohen në sistemin informatik financiar të qeverisë (SIFQ) të administruar nga ministria përgjegjëse për Financat, sipas sistemit të kontroleve të dyfishta (nënshkrimeve) për çdo transaksion financiar. Pagesat nga fondet publike kryhen në bazë të regjistrimit kronologjik të urdhrave të shpenzimit të njësive të qeverisjes së përgjithshme në sistemin informatik financiar të qeverisë, sipas parimit “hyrje e parë – dalje e parë”.

9. Për njësitë e qeverisjes së përgjithshme me akses direkt në SIFQ procedura e zbatimit të fondeve buxhetore detajohet në udhëzimin specifik, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Përgjegjësia e ministrit përgjegjës për Financat gjatë zbatimit të buxhetit

10. Ministri përgjegjës për Financat është autoriteti përgjegjës për hartimin dhe miratimin e një sistemi rregullash, standardesh dhe procedurash, që sigurojnë administrimin ekonomik, eficient dhe efektiv të burimeve financiare publike.

11. Miraton, me propozim të Nëpunësit të Parë Autorizues, shpërndarjen e fondeve buxhetore për njësitë e qeverisjes së përgjithshme, për programe dhe zëra shpenzimesh, në një nivel më të ulët se totali i fondeve të miratuara nga Kuvendi, për ato njësi dhe për periudha më pak se 1 vit buxhetor. Autoriteti i ministrit përgjegjës për Financat për shpërndarjen e fondeve buxhetore dhe të fondeve speciale nga fondet e miratuara nga Kuvendi skadon në fund të vitit buxhetor.

12. Miraton rishpërndarjet e fondeve të projekteve të investimeve brenda të njëjtit program të njësive të qeverisjes qendrore.

13. Refuzon ose pranon kërkesat për fonde shtesë, në bazë të rekomandimit nga Nëpunësi i

Parë Autorizues, i cili shqyrton kërkesat për fonde shtesë të njërive të qeverisjes qendrore.

14. Në rast se kërkesa për fonde shtesë pranohet nga ministri përgjegjës për Financat, por nuk mund të plotësohet, duke respektuar të drejtat dhe limitet e përcaktuara në nenin 44, të ligjit 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Ministri përgjegjës për Financat mund t’i propozojë Këshillit të Ministrave plotësimin e saj, nëpërmjet përdorimit të fondit rezervë të Buxhetit të Shtetit.

15. Në bazë të kërkesës së bërë nga kryetari i komisionit parlamentar përgjegjës për financat publike, ministri përgjegjës për Financat vë në dijeni me shkrim Kuvendin për kërkesat për shtesë fondesh, të miratuara nga Këshilli i Ministrave nëpërmjet përdorimit të fondit rezervë të buxhetit të shtetit.

16. Ministri përgjegjës për Financat përcakton një sistem rregullash dhe procedurash për të kontrolluar që angazhimet shumëvjeçare të jenë brenda tavaneve trevjeçare, të miratuara në ligjin vjetor të buxhetit.

17. Paraqet përpara Këshillit të Ministrave një analizë për zbatimin e buxhetit të vitit në vazhdim, në muajin qershor të çdo viti, por jo më vonë se dita e paraqitjes së programit buxhetor afatmesëm në Këshillin e Ministrave. Përfaqëson Këshillin e Ministrave në marrëveshjet e huave dhe të garancive shtetërore ndërkombëtare dhe është i vetmi autoritet, që ka të drejtën e marrjes së huave, brenda limiteve të përcaktuara në ligjin e buxhetit vjetor nga persona juridikë dhe/ose fizikë.

18. Ministri përgjegjës për Financat është përgjegjës për evidentimin, regjistrimin dhe menaxhimin e të gjitha huave të qeverisjes qendrore, garancive shtetërore në regjistrin e borxhit publik, gjithashtu është përgjegjës për evidentimin dhe regjistrimin e të gjitha huave vendore, garancive vendore në regjistrin e borxhit publik.

19. Ministri përgjegjës për Financat miraton formatin dhe afatin e raportimit të të dhënave të borxhit publik nga njësitë e vetëqeverisjes vendore.

20. Emeton instrumentet e huas dhe negocion në marrëveshje huaje shtetërore dhe garancie shtetërore të huas. Zgjedh llojin e instrumenteve

financiare, të karakteristikave dhe kushteve të tyre. Për marrëveshjet e huas që parashikojnë politika monetare, merr paraprakisht mendimin e Bankës së Shqipërisë. Miraton paraprakisht limitet vjetore të huas vendore afatgjate, në varësi të nivelit të stokut të borxhit publik.

21. Paraqet brenda muajit maj për miratim në Këshillin e Ministrave raportin vjetor të konsoliduar të zbatimit të buxhetit për vitin paraardhës, të shoqëruar nga një informacion për arritjen e objektivave, situatën e menaxhimit dhe të kontrollit të brendshëm financiar dhe të auditimit të brendshëm. Një kopje e këtij raporti i dërgohet Kontrollit të Lartë të Shtetit, i cili auditon zbatimin e buxhetit nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, duke përfshirë llogaritë vjetore të buxhetit, si dhe jep opinion çdo vit, për raportin vjetor të zbatimit të buxhetit të konsoliduar.

22. Duke u nisur nga niveli i performancës së njërive të qeverisjes së përgjithshme në drejtim të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm dhe përdorimit me eficiencë dhe efektivitet të fondeve publike, ministri përgjegjës për Financat cakton kontrole financiare shtesë ose promovon /përshejton procedurat e miratimit për njësi të veçanta gjatë procesit të zbatimit të buxhetit, në nivelin e kompetencës që lejon kuadri ligjor në fuqi. Niveli i performancës gjykohet mbi bazën e raporteve të monitorimit të buxhetit, raporteve të monitorimit të sistemeve të menaxhimit financiar dhe të kontrollit, raporteve të sistemit të thesarit, raporteve të auditimit të brendshëm të Kontrollit të Lartë të Shtetit, të inspektimit financiar publik. Treguesit që merren për bazë gjatë vlerësimit të performancës përcaktohen në udhëzimin e ministrit përgjegjës për Financat për monitorimin e njërive të qeverisjes së përgjithshme.

23. Merr vendim, në rast ankimi, për lënien në fuqi ose jo të sanksioneve ndëshkuese për shkelje të vendosura nga Nëpunësi i Parë Autorizues, brenda afateve të përcaktuara në Kodin e Procedurave Administrative.

Përgjegjësia e Nëpunësit të Parë Autorizues gjatë zbatimit të buxhetit

24. Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë përgjegjëse për Financat është Nëpunësi i Parë Autorizues për buxhetin e njërive të qeverisjes qendrore, për fondet speciale të qeverisjes qendrore dhe transfertat e njërive të vetëqeverisjes vendore.

25. Nëpunësi i Parë Autorizues përgjigjet te ministri përgjegjës për Financat për menaxhimin e sistemit buxhetor dhe kontrollin e brendshëm financiar publik të njësive të qeverisjes së përgjithshme.

26. Nëpunësi i Parë Autorizues miraton detajimin e fondeve buxhetore, të shpërndara për çdo njësi shpenzuese dhe planin e arkës, si dhe është përgjegjës që kjo të reflektohet në kohë në SIFQ.

27. Miraton rishpërndarjet ndërmjet zërave të shpenzimeve korrente brenda të njëjtit program.

28. Nëpunësi i Parë Autorizues shqyrton kërkesat për fonde shtesë të njësive të qeverisjes qendrore dhe i rekomandon ministrit përgjegjës për Financat refuzimin ose pranimin e kërkesave për fonde shtesë të argumentuara.

29. Për shpenzimet, që mbulohen me hua në ligjin vjetor të buxhetit të shtetit dhe në vendimin e këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore, Nëpunësi i Parë Autorizues, nëpërmjet SIFQ, nuk lejon marrjen përsipër të angazhimeve dhe kryerjen e pagesave deri në transferimin nga huadhënësi në llogarinë e thesarit të fondeve të marra hua.

30. Përjashtimisht, Nëpunësi i Parë Autorizues lejon marrjen përsipër të angazhimeve ose kryerjen e shpenzimeve kundrejt disbursimeve të pritshme nga huat e nënshkruara vetëm në rastet kur moskryerja ose shtyrja e tyre sjell pasoja të rënda për realizimin e qëllimeve të qeverisjes së përgjithshme. Në këtë rast, marrja përsipër e angazhimeve ose kryerja e shpenzimeve bëhet në përputhje me gjendjen e mjeteve monetare në llogaritë e thesarit dhe brenda kufirit të miratuar të deficitit buxhetor vjetor.

31. Nëpunësi i Parë Autorizues, me propozimin e nëpunësve autorizues të njësive të qeverisjes së përgjithshme, cakton personat e autorizuar për urdhërimin e pagesave nga llogaritë e thesarit lidhur me angazhimet dhe detyrimet financiare të njësive të qeverisjes së përgjithshme.

32. Nëpunësi i Parë Autorizues përgatit një raport për ministrin përgjegjës për Financat për mbylljen e llogarive të mjeteve monetare dhe të buxhetit vjetor të konsoliduar, brenda ditës së fundit të muajit shkurt të vitit pasardhës.

33. Nëpunësi i Parë Autorizues dhe nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes së përgjithshme përgjigjen për mbajtjen e kontabilitetit, në përputhje me kuadrin ligjor ku mbështetet ky udhëzim dhe me udhëzime të veçanta të ministrit përgjegjës për Financat.

34. Komentet dhe rekomandimet e Ministrisë përgjegjëse për Financat mbi raportin e monitorimit të buxhetit në njësitë e qeverisjes qendrore, publikohen nga Nëpunësi i Parë Autorizues në faqen zyrtare të ministrisë përgjegjëse për financat dhe u dërgohet zyrtarisht njësive të qeverisjes qendrore.

35. Në rast se vihet në dijeni nga struktura përgjegjëse për thesarin për mosmarrëveshje ndërmjet nëpunësit autorizues dhe nëpunësit zbatues të një njësie shpenzuese për pagesën e një transaksioni financiar, nëpunësi i parë autorizues vendos nëse duhet të procedohet me pagesën e fondeve publike, të kërkohet një investigim nga titullari i njësisë publike apo të fillojë inspektimi financiar. Në rastin kur vendoset të kryhet investigim ose të nisë inspektimi financiar, pezullon pagesën deri në marrjen e vendimit përfundimtar.

36. Nëpunësi i Parë Autorizues merr vendim për vendosjen e sanksioneve ndëshkuese për shkelje administrative të ligjit nr. 9936, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në RSH”, të ndryshuar i cili është i ankimueshëm te ministri përgjegjës për Financat.

Përgjegjësia e titullarit të njësisë së qeverisjes së përgjithshme

37. Titullari është kreu i organit qendror të njësisë së qeverisjes së përgjithshme dhe është përgjegjës për miratimin e rregullave specifike dhe të procedurave që duhet të ndiqen në procesin e zbatimit të buxhetit në përputhje me kërkesat e këtij udhëzimi.

38. Titullari monitoron zbatimin e buxhetit nëpërmjet kërkesës së llogarisë ndaj nëpunësit autorizues, duke vendosur mënyrën e raportimit mbi bazë performance, si dhe frekuencën e raportimit.

39. Titullari merr pjesë aktive në vendimet strategjike të menaxhimit nëpërmjet kryesimit të mbledhjeve periodike të Grupit të Menaxhimit Strategjik të njësisë së qeverisjes së përgjithshme.

Përgjegjësia e nëpunësve autorizues të njësisë së qeverisjes së përgjithshme

40. Nëpunësi autorizues është nëpunësi i nivelit më të lartë të menaxhimit të njësisë së qeverisjes së përgjithshme, përgjegjës për zbatimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në të gjitha strukturat dhe programet buxhetore, duke përfshirë planifikimin, zbatimin, monitorimin e kontroleve të risqeve të lidhura me zbatimin e buxhetit, kontabilitetin dhe raportimin financiar të njësisë së qeverisjes së përgjithshme.

a) Nëpunës autorizues në njësitet e qeverisjes qendrore është punonjësi i administratës publike i nivelit më të lartë të shërbimit civil.

b) Në njësitet e qeverisjes së përgjithshme, që nuk janë pjesë e pushtetit ekzekutiv, nëpunës autorizues është punonjësi i nivelit më të lartë menaxhues.

c) Nëpunës autorizues i nivelit të dytë, dhe /ose të niveleve të tjera, janë nëpunës të administratës publike në secilën nga njësitet vartëse me buxhet më vete të njësisë së qeverisjes së përgjithshme, përgjegjës për përgatitjen, zbatimin, kontrollin e brendshëm financiar, monitorimin, raportimin, kontabilitetin dhe auditimin e brendshëm të buxhetit të tyre, që përgjigjet përpara nëpunësit autorizues.

d) Nëpunës autorizues në njësitet e vetëqeverisjes vendore është kryetari i njësisë ose zëvendësi i tij, nëse kryetari vendos ta delegojë këtë përgjegjësi. Sipas këtij përcaktimi, nuk mund të jetë nëpunës autorizues asnjë nëpunës tjetër, përveç zëvendësit direkt të titullarit.

e) Në njësitet publike të përshkallëzuara me disa nivele njësish shpenzuese, nëpunësit autorizues caktohen nga organi epror direkt dhe emërtohen sipas nivelit të varësisë në nëpunës autorizues të nivelit të dytë, të tretë e të katërt.

41. Mbi bazën e rregullave të brendshme dhe procedurave të miratuara nga titullari i njësisë së qeverisjes së përgjithshme, përgjegjësitë për zbatimin e buxhetit duhet të shpërndahen nga nëpunësi autorizues nëpërmjet një sistemi delegimesh/ndarje funksionesh me rregulla të qarta dhe të dokumentuara. Çdo individ duhet të jetë i qartë dhe i informuar plotësisht mbi përgjegjësitë e tij.

42. Në çdo njësi të qeverisjes së përgjithshme ndarja e detyrave kryhet duke pasur parasysh që i

njëti punonjës të mos jetë përgjegjës në të njëjtën kohë për propozimin, miratimin, zbatimin, kontabilitetin dhe kontrollin.

43. Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme, si dhe nëpunësi autorizues i nivelit të dytë deri në nivelin e përgjegjësive që i jepet nga titullari, nuk kanë të drejtë delegimi të angazhimit financiar për njësinë që mbulojnë, si dhe të përgjegjësiave të tjera të përcaktuara në nenin 9, të ligjit nr. 10296, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, të ndryshuar.

44. Nëpunësit autorizues të njësisë së qeverisjes së përgjithshme, si dhe nëpunësit autorizues të nivelit të dytë kanë të drejtë delegimi të disa të drejtave lidhur me miratimin e shpenzimeve dhe urdhërimin e pagesave, si rregull të drejtuesi i programit buxhetor ose drejtuesit e aktiviteteve kryesore të njësisë në vartësi direkte të tyre në organikën e njësisë. Në autorizimin e delegimit duhet të përcaktohet qartë niveli i kompetencës dhe kufiri kohor, lloji i shpenzimeve ose vlera maksimale e shpenzimit /pagesës që lejohet të urdhërojnë nëpunësi autorizues i deleguar, mënyra e raportimit dhe frekuenca e raportimit të zyrtari delegues. Nuk lejohet delegimi i së drejtës të nëpunësi zbatues i njësisë. Delegimi i së drejtës nuk nënkupton delegimin e përgjegjësisë.

45. Nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes qendrore i paraqesin Nëpunësit të Parë Autorizues, sa herë që kërkohet, por jo më pak se tre herë në vit, raportet e monitorimit të zbatimit të buxhetit për performancën financiare, produktet dhe objektivat e realizuar për çdo program buxhetor të përcaktuar në vitin e parë të dokumentit përfundimtar të programit buxhetor afatmesëm. Raportet e monitorimit e të zbatimit të buxhetit publikohen nga nëpunësi autorizues në faqen zyrtare të ministrisë përkatëse, brenda një muaji pas përfundimit të periudhës së raportimit.

Përgjegjësia e nëpunësit zbatues të njësisë së qeverisjes së përgjithshme

46. Nëpunësi zbatues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme është drejtuesi i strukturës përgjegjëse për financat të njësisë në vartësi direkte nga nëpunësi autorizues i njësisë dhe që ka përfunduar studimet e ciklit të dytë në shkencat ekonomike ose diplomë ekuivalente me të, me përvojë jo më pak se pesë vjet pune në

profesion. Në varësi të nivelit të njësisë ku është punësuar, në organin qendror të njësisë së qeverisjes së përgjithshme ose në njësinë e vartësisë, i raporton direkt respektivisht nëpunësit autorizues të njësisë së qeverisjes përgjithshme ose nëpunësit autorizues të nivelit të dytë për garantimin e cilësisë së raportimit periodik për vendimmarrjen në funksion të realizimit të objektivave, si dhe të pasqyrave financiare vjetore të njësisë në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi dhe rregullat e miratuara nga ministri përgjegjës për Financat.

47. Në njësitë shpenzuese të ndërtuara me më shumë se dy nivele vartësie, punonjësit e financës, në strukturat përgjegjëse për financat, të vendosur në nivelet e poshtme të vartësisë konsiderohen punonjës të deleguar të nëpunësit zbatues, të njësisë nga varen, të cilët raportojnë në mënyrë të dyfishtë te nëpunësi zbatues i njësisë nga varen dhe nëpunësi autorizues përkatës.

48. Në kuadër të zbatimit të buxhetit nëpunësi zbatues përgjigjet para nëpunësit autorizues përkatës, për:

a) Garantimin para miratimit të shkresave/të urdhrave me karakter financiar, lidhur me ligjshmërinë, rregullshmërinë dhe respektimin e parimeve të ekonomicitetit, të eficiencës dhe të efektivitetit;

b) Rishikimin e kostove të veprimtarive të përcaktuara nga drejtuesit e programeve dhe bashkëpunim me këta të fundit, gjatë procesit të shpërndarjes/të rishpërndarjes së buxhetit në rolin e sekretarit të grupit të menaxhimit strategjik të njësisë;

c) Mbikëqyrjen dhe menaxhimin e punonjësve në varësi funksionale të tij;

d) Kontrollin për minimizimin e risqeve gjatë zbatimit të buxhetit për strukturat që drejton;

e) Dokumentimin e të gjitha transaksioneve financiare dhe të tjera dhe garantimin e gjurmës së auditimit për të gjitha proceset që ndodhin në njësi;

f) Pranimin ose jo të dokumentacionit, bazuar në kontrollet pas faktit, në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 13, të ligjit “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, të ndryshuar dhe dispozita të tjera në fuqi;

g) Mbajtjen e sistemit të kontabilitetit, raportimit për vendimmarrjen, në funksion të

realizimit të objektivave, kontabilizimin e plotë, të saktë dhe në kohë të të gjitha transaksioneve, si dhe përgatitjen e pasqyrave financiare të njësisë, në përputhje me rregullat e miratuara nga ministri përgjegjës për Financat.

h) Garantimin e mbledhjes së borxheve të paarkëtuara dhe në rastet kur nuk është e mundur të mblidhet ky borxh, duhet të ketë dokumentacion të plotë për të vërtetuar që kryen të gjitha përpjekjet për mbledhjen e tij, me përjashtim të rasteve kur përgjegjësia rregullohet me ligje të veçanta.

i) Garantimin që të gjithë kreditorët të paguhet në kohë dhe në rastet kur kreditorët nuk janë paguar apo në rast ankesash për mospagesë nga kreditorët, nëpunësi zbatues duhet t’ia shpjegojë rrethanat nëpunësit autorizues.

49. Sipas ligjit për menaxhimin financiar dhe kontrollin, nëpunësi zbatues ka të drejtë të delegojë disa nga të drejtat e vartësit e tij, funksionale, të përmendura në nenin 12. Në autorizimin e delegimit duhet të përcaktohet qartë niveli i kompetencës dhe kufiri kohor, lloji i shpenzimeve ose vlera maksimale e shpenzimit/e pagesës që lejohet të firmosë nëpunësi zbatues i deleguar, mënyra e raportimit dhe frekuenca e raportimit të zyrtari delegues. Delegimi i firmës nuk nënkupton delegim të përgjegjësisë. Nuk delegohet dhënia e opinionit te nëpunësi autorizues për marrjen përsipër të angazhimit financiar.

II. PROCEDURAT STANDARDE TË SHPËRNDARJES DHE TË RISHPËRNDARJES SË FONDEVE TË BUXHETIT VJETOR

II.1 Buxheti vjetor

Shpërndarja e fondeve buxhetore

50. Brenda 10 ditëve nga publikimi në Fletoren Zyrtare të ligjit të buxhetit vjetor, Nëpunësi i Parë Autorizues informon me shkrim nëpunësit autorizues të çdo njësie të qeverisjes së përgjithshme për fondet e miratuara nga Kuvendi në ligjin e buxhetit vjetor.

51. Mbështetur në parashikimin e fluksit të hyrjeve të parasë, si dhe për të ruajtur stabilitetin makroekonomik, Nëpunësi i Parë Autorizues i propozon ministrit përgjegjës për Financat që shpërndarja e fondeve buxhetore për njësitë e qeverisjes së përgjithshme, për programe dhe zëra shpenzimesh, mund të jetë më pak se sa

totali i fondeve të miratuara nga Kuvendi për këto njësi dhe për periudha më pak se një vit.

52. Brenda 10 ditëve nga dekretimi i ligjit të buxhetit vjetor nga Presidenti dhe, pas miratimit nga ministri përgjegjës për Financat, sipas paragrafit 50 të këtij udhëzimi, Nëpunësi i Parë Autorizues informon me shkrim:

a) Nëpunësit autorizues të çdo njësie të qeverisjes qendrore për shpërndarjen e fondeve buxhetore, sipas klasifikimit buxhetor;

b) Nëpunësit autorizues të çdo njësie të qeverisjes qendrore për të ardhurat e parashikuara për t'u mbledhur prej tyre;

c) Njësitë e qeverisjes vendore për shpërndarjen e fondeve për transfertat e pakushtëzuara;

d) Njësitë e fondeve speciale.

53. Gjatë procesit të shpërndarjes së fondeve vjetore, Nëpunësi i Parë Autorizues mbështetet nga struktura përgjegjëse për buxhetin në Ministrinë e Financave, e cila bën të vlefshme fondet buxhetore në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ) në nivel agregat për njësitë e qeverisjes qendrore.

II.2 Buxheti i shtetit

Detajimi i fondeve buxhetore

54. Nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes qendrore, mbështetur në informacionin e marrë nga Nëpunësi i Parë Autorizues, krahasojnë buxhetin e planifikuar me buxhetin e miratuar për njësinë që mbulojnë dhe organizojnë procesin e detajimit të fondeve për organin qendror dhe për njësitë e vartësisë.

55. Nëpunësit autorizues të nivelit të dytë për njësitë e vartësisë, direkt nga titullari:

e) Krahasojnë buxhetin e miratuar, të dërguar nga nëpunësi autorizues me buxhetin e planifikuar dhe bëjnë rregullimet përkatëse në rastet kur ka ndryshime;

f) Bëjnë detajimin e buxhetit vjetor, si edhe të tavanëve për dy vitet e tjera buxhetore të miratuara në ligjin e buxhetor vjetor, për të gjitha nivelet e njësive shpenzuese që drejojnë (nëse ka nivele të tjera vartësie), sipas klasifikimit buxhetor deri në nivel artikulli dhe e dërgojnë zyrtarisht dhe në formë elektronike te nëpunësi autorizues.

56. Nëpunësi autorizues, mbështetur nga nëpunësi zbatues dhe drejtuesit e programeve, kryen të njëjtat kontrole si më lart dhe miraton

dokumentin e detajimit të buxhetit për njësinë e qeverisjes qendrore.

57. Detajimi i buxhetit vjetor, si edhe i tavanëve për dy vitet e tjera buxhetore të miratuara në ligjin e buxhetit vjetor dërgohet nga nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes qendrore, zyrtarisht dhe në formë elektronike, te Ministria përgjegjëse për Financat. Pasi miratohet nga Nëpunësi i Parë Autorizues, detajimi i buxhetit dërgohet zyrtarisht te çdo njësi qendrore dhe bëhet i vlefshëm për zbatim vetëm pasi regjistrohet në SIFQ nga struktura përgjegjëse për buxhetin.

58. Plani vjetor i buxhetit, i akorduar në nivel titulli, kapitulli dhe artikulli, përfaqëson limitin maksimal të lejuar për t'u shpenzuar nga njësitë shpenzuese. Gjatë detajimit të planit të buxhetit, njësitë e qeverisjes qendrore më parë detajojnë fonde për të paguar detyrimet e mbartura të viteve të kaluara për të gjitha llojet e shpenzimeve.

59. Procedura të veçanta zbatohen për detajimin e fondeve buxhetore të miratuara me ligjin vjetor të buxhetit, si më poshtë:

g) Fondet buxhetore të cilat nuk shpenzohen në strukturën ku ato miratohen (si: fondi rezervë i Këshillit të Ministrave, fondi i kontigjencës, fondi rezervë për rritjen e pagave dhe pensione, fondi i vecantë etj.) bëhen të vlefshme në SIFQ nga struktura përgjegjëse për buxhetin në Ministrinë përgjegjëse për Financat. Fondi për shërbimin e borxhit detajohet nga struktura përgjegjëse për borxhin dhe bëhet i vlefshëm në SIFQ nga struktura përgjegjëse për buxhetin.

h) Fondet për kryerjen e pagesave për shpërblim të menjëhershëm, në zbatim të ligjit nr. 8097, datë 21.3.1996, "Për pensionet shtetërore suplementare të personave që kryejnë funksione kushtetuese dhe të punonjësve të shtetit", të ndryshuar, janë të planifikuara në buxhetin e Ministrisë përgjegjëse për Financat dhe përdoren në bazë të kërkesës së paraqitur nga njësitë e qeverisjes qendrore.

60. Të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme janë përgjegjëse për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë në ngarkim të tyre, brenda buxhetit vjetor të miratuar. Titullarët e njësive të qeverisjes së përgjithshme analizojnë të gjitha vendimet

gjyqësore dhe kërkojnë nxjerrjen e përgjegjësiwe administrative. Vendimi gjyqësor nuk likuidohet pa miratimin e titullarit.

61. Ministrisë së Financave çdo vit i planifikohet një fond i caktuar për zbatim të vendimeve gjyqësore që lidhen me detyrimet e buxhetit të shtetit. Ky fond përdoret rast pas rasti nga struktura përkatëse e Ministrisë përgjegjëse për Financat me miratim të Nëpunësit të Parë Autorizues. Vendimet e gjykatave ndërkombëtare ekzekutohen nga Ministria përgjegjëse për Financat me fondin rezervë të buxhetit nëse nuk ka fond të mjaftueshëm të miratuar për Ministrinë përgjegjëse për Financat.

62. Vendimet gjyqësore që lidhen me privatizimin, ekzekutohen nga Ministria përgjegjëse për Financat, nga të ardhurat nga privatizimi të arkëtuara në vitin buxhetor korrent, pavarësisht se të ardhurat nga shitja e aktiveve të lidhura me vendimin gjyqësor, janë derdhur në vitet e mëparshme apo në favor të njërive të tjera të qeverisjes së përgjithshme, në përputhje me legjislacionin e kohës kur është kryer privatizimi.

63. Plani i investimeve, i detajuar nga njësitë e qeverisjes qendrore në nivel projekti, mban parasysh këtë radhë prioritare:

i) Projektet e investimeve në proces nga viti i kaluar;

j) Projektet e investimeve sipas prioriteteve sektoriale në programin buxhetor afatmesëm dhe të paraqitura në Kuvend, gjatë shqyrtimit të projektbuxhetit;

k) Bashkëfinancimet e buxhetit të shtetit në projektet me financime të huaja.

64. Nëse në listën e investimeve të detajuara nga njësitë e qeverisjes qendrore ka objekte të reja nga lista e paraqitur në momentin e miratimit të programit buxhetor afatmesëm, Nëpunësi i Parë Autorizues e përfshin në listën përfundimtare të detajimit vetëm kur objekti ka kaluar në procedurat e miratimit të investimeve publike dhe ia paraqet për miratim përfundimtar ministrit përgjegjës për Financat.

65. Për angazhimet buxhetore shumëvjeçare që lidhen me projekte të reja investimesh publike, gjatë vitit të parë të zbatimit të tyre, në buxhetin e njësisë përkatëse të qeverisjes së përgjithshme, të shpërndahen jo më pak se 20 për qind e vlerës së plotë të projektit përkatës.

66. Nëse në listën fillestare të detajuar të projekteve të investimeve nga njësitë e qeverisjes qendrore, listohen projekte që paraqesin kontrata të punimeve shtesë, çelja e tyre do të bëhet nga ministri përgjegjës për Financat, bazuar në relacionin mbi domosdoshmërinë e tyre. Rishpërndarja e fondeve për projektet e investimeve gjatë vitit buxhetor miratohet nga ministri përgjegjës për Financat.

67. Menaxhimi i projekteve me financim të huaj, pavarësisht se ato zbatohen rregullat e sistemit të thesarit apo zbatohen jashtë tij (skema e plotë ose e pjesshme e thesarit), u nënshtrohet të gjitha rregullave të përcaktuara në këtë udhëzim për menaxhimin e fondeve publike, me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe në marrëveshjet përkatëse.

68. Fondet përkatëse nga financimi i huaj, si për rastin kur funksionojnë sipas skemës së plotë të thesarit ashtu edhe kur funksionojnë sipas skemës së pjesshme, kur nuk përdoren brenda vitit buxhetor, mbarten në vitin pasardhës dhe nuk u nënshtrohen kufizimeve të tjera që zbatohen për fondet buxhetore sipas këtij udhëzimi.

Rishpërndarja e fondeve buxhetore

69. Rishpërndarja e fondeve buxhetore është pjesë e procesit të azhurnimit të politikave të programuara në fillim të vitit dhe të detajuara sipas strukturës përkatëse buxhetore.

70. Në njësinë e qeverisjes qendrore, rishpërndarja e fondeve inicohet nga njësia shpenzuese e vartësisë dhe/ose nga organi qendror i njësisë, ku përfshihen drejtuesit e programeve buxhetore dhe nëpunësit autorizues të të gjitha niveleve sipas hierarkisë së brendshme të njësisë qendrore.

71. Çdo kërkesë për fonde shtesë ose për rishpërndarje fondesh shoqërohet me analizë ku identifikohet arsyeja, rezultatet e pritshme, kontributi në arritjen e qëllimit dhe objektivave dhe risqet e lidhura, pakësimet e mundshme dhe pasojat.

72. Nëpunësi autorizues gjatë procesit të shqyrtimit të kërkesave mbështetet nga nëpunësi zbatues. Nëpunësi zbatues kontrollon nëse kërkesa është në përputhje me buxhetin e miratuar, përmbledh kërkesat e drejtuesve të programeve dhe i paraqet te nëpunësi autorizues, i cili:

a) Miraton rishpërndarjet e fondeve brenda të njëjtit program, kapitull dhe artikull të shpenzimeve korrente, midis njësive të ndryshme shpenzuese në vartësi të njësive qendrore që mbulon. Fondet bëhen të vlefshme për zbatim vetëm pasi regjistrohen në SIFQ nga struktura përgjegjëse për buxhetin;

b) Propozon te titullari projektvendim për Këshillin e Ministrave, për rastet e rishpërndarjeve të fondeve ndërmjet programeve buxhetore. Projektvendimi dërgohet nga titullari i njësive së qeverisjes qendrore për mendim te ministri përgjegjës për Financat së bashku me raportin e analizës sipas paragrafit 71;

c) Depoziton zyrtarisht pranë Nëpunësit të Parë Autorizues, kërkesën për fonde shtesë apo rishpërndarje fondesh, që sjellin ndryshime midis kapitujve dhe artikujve buxhetorë dhe/ose projekteve të investimeve brenda një programi buxhetor. Kërkesa shoqërohet me raportnalanizë, sipas paragrafit 71.

73. Mbështetur në kërkesën për rishpërndarje fondesh dhe analizën e paraqitur te Nëpunësi i Parë Autorizues:

a) Rishpërndarjet e fondeve nga një program në tjetrin, brenda të njëjtës njësi të qeverisjes qendrore, apo midis programeve të njësive të ndryshme të qeverisjes qendrore, bëhen vetëm me miratim të Këshillit të Ministrave dhe nuk tejkalojnë 10% të shumës totale të shpenzimeve korrente apo shpenzimeve totale kapitale të programit të miratuar. Transferimet, në zbatim të vendimeve të Këshillit të Ministrave, kryhen në përputhje me procedurat për rishpërndarjen e fondeve;

b) Rishpërndarjet e fondeve të projekteve të investimeve brenda të njëjtit program të njësive së qeverisjes qendrore miratohen nga ministri përgjegjës për Financat, pa cenuar burimet e financimit (buxheti, financimi i huaj, të ardhurat dytësore);

c) Rishpërndarjet e fondeve buxhetore korrente nga një kapitull dhe artikull në një tjetër, brenda të njëjtit program, miratohen nga Nëpunësi i Parë Autorizues, pa cenuar burimet e financimit (buxheti, financimi i huaj, të ardhurat dytësore).

Kërkesat për rishpërndarje sipas germave “a”, “b” dhe “c” të paraqitura zyrtarisht dhe elektronikisht miratohen në nivel vjetor dhe

regjistrohen nga struktura përgjegjëse për buxhetin në SIFQ.

Nëpunësi i Parë Autorizues, nëpërmjet strukturës përgjegjëse për buxhetin në Ministrinë përgjegjëse për Financat, njofton zyrtarisht njësive qendrore për miratimin e kërkesës, si dhe strukturën përgjegjëse të thesarit në degë.

74. Nëpunësi autorizues i njësive qeverisjes qendrore njofton zyrtarisht drejtuesit e programeve buxhetore dhe nëpunësit autorizues të nivelit të dytë/të gjithë drejtuesit funksionale për rishpërndarjet ose shtesat e fondeve të miratuara, sipas përcaktimeve të paragrafëve 72, 73 të këtij udhëzimi.

75. Numri i rishpërndarjeve të fondeve buxhetore për çdo njësi të qeverisjes qendrore mund të përbëjë një nga treguesit për vlerësimin e performancës gjatë zbatimit të buxhetit.

76. E drejta e njësive së qeverisjes së përgjithshme për rishpërndarjen e fondeve të miratuara për vitin buxhetor, ushtrohet deri në datën 15 nëntor të çdo viti, e cila konsiderohet data e fundit e paraqitjes së kërkesës te Nëpunësi i Parë Autorizues.

77. Për rishpërndarjet e fondeve të miratuara me vendim të Këshillit të Ministrave, zbatohen ato rishpërndarje, për të cilat kërkesa nga njësia qendrore është paraqitur te Nëpunësi i Parë Autorizues para datës 15 nëntor të vitit buxhetor korrent.

78. Transferimi i fondeve për:

a) Përdorimin e fondit rezervë të buxhetit të shtetit;

b) Përdorimin e fondit rezervë për rritjen e pagave dhe pensione;

c) Përdorimin e fondit të veçantë;

d) Për kryerjen e pagesave për shpërblimin e menjëhershëm të përcaktuara në paragrafin 59 të këtij udhëzimi,

e) Për kryerjen e pagesave për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore sipas paragrafit 60 të këtij udhëzimi;

Transferimet e fondeve sipas paragrafit 78 nuk i nënshtrohen kufizimit të përcaktuar në paragrafin 76 të këtij udhëzimi;

Transferimet e fondeve të pashpërndara sipas pikës “a” të këtij paragrafi bëhen me vendim të Këshillit të Ministrave dhe zbatohen me kërkesë të nëpunësit autorizues të njësive qendrore dhe miratim të Nëpunësit të Parë Autorizues. Të

gjitha përdorimet e fondeve sipas pikave “c” dhe “d” bëhen me kërkesë të nëpunësit autorizues të njësisë së qeverisjes qendrore dhe miratim të ministrit përgjegjës për Financat. Me miratim të Nëpunësit të Parë Autorizues kryhen transferimet sipas pikave “b” dhe “e”.

E drejta për të kryer shpenzime

79. E drejta për të kryer shpenzime, brenda kufirit të fondeve të miratuara, skadon ditën e fundit të vitit buxhetor, pavarësisht nëse kontrata njëvjeçare ose shumëvjeçare mund të vazhdojë edhe në vitin buxhetor pasardhës. Për fondet e njësive vendore, nga transferta e pakushtëzuar apo të ardhurat vendore, e drejta për të kryer shpenzime është në përputhje me përcaktimet e ligjit përkatës për vetëqeverisjen vendore.

80. Për të siguruar kontrollin që angazhimet shumëvjeçare të jenë brenda taveve trevjeçare, të miratuara në ligjin vjetor të buxhetit ndiqet kjo procedurë:

a) Regjistrimi dhe mbartja e kontratave, vjetore apo shumëvjeçare, bëhet nga dega e thesarit përkatës, sipas vlerave të përcaktuara për çdo vit të buxhetit të miratuar trevjeçar;

b) Nëse kohëzgjatja e kontratës shumëvjeçare shkon përtej periudhës trevjeçare të ligjit të miratuar të buxhetit, pjesa e mbetur e vlerës së kontratës, pas regjistrimit të vlerave për çdo vit të buxhetit të miratuar trevjeçar, regjistrohet në vitin buxhetor pasardhës që vjen menjëherë pas vitit të fundit të ligjit të miratuar të buxhetit trevjeçar.

81. Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme është e detyruar që, përpara fillimit të një procedure prokurimi, një- apo shumëvjeçare, të marrë një konfirmim nga Ministria përgjegjëse për Financat, në strukturat e degëve të thesarit, që fondet të cilat synohen të prokurohen, janë brenda limitit të miratuar për angazhime.

82. Përcaktimi i limiteve trevjeçare të angazhimeve për çdo njësi të qeverisjes së përgjithshme bëhet në përputhje me parimin e qëndrueshmërisë së borxhit publik.

83. Nëpunësi autorizues i njësive së qeverisjes së përgjithshme mund të ndërmarrë angazhime të reja gjatë vitit buxhetor, por jo më vonë se data 15 tetor e çdo viti buxhetor.

Numri i punonjësve buxhetorë

84. Limiti maksimal i numrit të punonjësve buxhetorë përbëhet nga numri organik i

punonjësve, numri i punonjësve me kontratë të përkohshme pune dhe numri rezervë i punonjësve.

85. Numri i punonjësve në organikë, për njësitë e qeverisjes qendrore është i përcaktuar në ligjin vjetor të buxhetit.

l) Për numrin organik të punonjësve, nëpunësi autorizues i çdo njësie të qeverisjes qendrore, në zbatim të ligjit vjetor të buxhetit, detajon sipas strukturës buxhetore, numrin e punonjësve të njësive shpenzuese, në varësi të saj dhe e depoziton atë pranë Nëpunësit të Parë Autorizues. Në rast të kundërt, ministri përgjegjës për Financat bllokon pagesën e pagave të punonjësve të njësive së qeverisjes qendrore përkatëse. Struktura përgjegjëse për buxhetin e regjistron në SIFQ numrin e punonjësve për çdo njësi shpenzuese, duke depozituar shkresën e miratimit nga Nëpunësi i Parë Autorizues, pranë strukturës përgjegjëse për thesarin në nivel dege. Nga kjo rregull përjashtohet depozitimi i numrit të punonjësve të Shërbimit Informativ Shtetëror, i cili e paraqet vetëm te Nëpunësi i Parë Autorizues, përkatësisht te struktura përgjegjëse për buxhetin.

m) Nëpunësi autorizues i çdo njësie të qeverisjes qendrore, në rastet e ndryshimit të numrit organik të punonjësve, mbi bazën e daljes së akteve ligjore/nënligjore apo ndryshimeve strukturore, dërgon pranë Nëpunësit të Parë Autorizues kërkesën për ndryshim të numrit të punonjësve, i cili i bën të vlefshëm në SIFQ nëpërmjet strukturës përgjegjëse për buxhetin. Çdo ndryshim i numrit të punonjësve nga një njësi shpenzuese tek tjetra, shoqërohet detyrimisht me aktin përkatës të miratimit të strukturës së njësive shpenzuese.

n) Struktura përgjegjëse për thesarin në nivel dege verifikon dhe regjistron në SIFQ, numrin faktik të punonjësve për çdo njësi shpenzuese, mbështetur në listëpagesat dhe në numrin e miratuar të punonjësve.

86. Në analogji me paragrafin 85 do të veprohet edhe për numrin e punonjësve me kontratë të përkohshme për të gjitha njësitë e qeverisjes qendrore, pasi të miratohet numri maksimal, në përputhje me standardet e përcaktuara për aktivitetet sezonale/të përkohshme të veprimtarive të njësive shpenzuese. Shpenzimet do të përballohen me fondet e planifikuara në

shpenzimet korrente vjetore. Struktura përgjegjëse për buxhetin njofton zyrtarisht strukturën përgjegjëse për thesarin në degë, për numrin e punonjësve buxhetorë të miratuar me kontratë të përkohshme, e cila procedon me kontrollet mujore në të njëjtën mënyrë si për punonjësit në organikë.

Subvencionet

87. Për të gjitha llojet e subvencioneve, zbatohen udhëzimet që lidhen me planifikimin dhe zbatimin e tyre, të cilat ndryshojnë kur lind nevoja e përmirësimit të procedurave, rregullave apo afateve. Çelja e fondit të planifikuar për subvencion për vitin buxhetor do të kushtëzohet nga miratimi i këtij subvencioni nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore. Subvencioni nuk do të çelet pa marrë miratimin nga ky komision me përjashtim të subvencioneve për tekstet shkollore, shërbimet qeveritare.

88. Dhënia e subvencionit bëhet sipas afateve të përcaktuara në udhëzimet përkatëse, por duke respektuar detajimin e subvencionit në periudha mujore. Çelja e fondeve të subvencionit bëhet për njësinë shpenzuese dhënëse dhe jo për përfituesin.

Fondi rezervë i buxhetit të shtetit dhe fondi i kontigjencës

89. Fondi rezervë i buxhetit të shtetit përdoret vetëm për rastet e financimit të shpenzimeve të paparashikuara, të cilat nuk njihen dhe janë të pamundura të parashikohen gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit. Miratimi i përdorimit të tij bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave.

90. Procedura për përdorimin e këtij fondi kalon në këto faza:

a) Ministritë e linjës paraqesin te ministri përgjegjës për Financat një projektvendim ku kërket shtesë fondi në buxhetin e vitit nga përdorimi i fondit rezervë, duke përcaktuar edhe llojin e shpenzimeve. Relacioni shoqërues i projektvendimit duhet të përmbajë informacionin si më poshtë:

i) Të argumentojë qëllimin për të cilin do të përdoren fondet shtesë, si edhe domosdoshmërinë e krijimit të produkteve apo projekteve të reja nëpërmjet kryerjes së shpenzimeve shtesë gjatë vitit buxhetor, duke paraqitur impaktin e tyre;

ii) Të paraqesë një preventiv të detajuar lidhur me zërat e shpenzimeve shtesë, si dhe përlllogaritjen e tyre;

iii) Të argumentojë pamundësinë e planifikimit të këtij shpenzimi gjatë fazës së përgatitjes së projektbuxhetit;

iv) Të argumentojë pamundësinë e përballimit të këtij shpenzimi nëpërmjet rialokimit të fondeve brenda sistemit nëpërmjet paraqitjes së analizës së realizimit të buxhetit për periudhën raportuese;

b) Ministri përgjegjës për Financat, pas shqyrtimit të kërkesave dhe analizës së tyre, jep vërejtjet dhe sugjerimet, të cilat duhet të sqarohen dhe të plotësohen detyrimisht kur të përgatitet projektvendimi përfundimtar;

c) Me mendimin e ministrive të interesuara dhe atë të ministrit përgjegjës për Financat, projektvendimi paraqitet në Këshillin e Ministrave.

91. Fondi i kontigjencës krijohet për të përballuar efektet e mosrealizimit të të ardhurave dhe efektet e paparashikuara të normave të interesit.

II.3. Buxheti i njësive të vetëqeverisjes vendore

Rregulla dhe kriteret për përdorimin e buxhetit vendor

92. Hartimi dhe zbatimi i buxhetit vendor bazohet në dispozitat e ligjit nr. 139/2015, “Për vetëqeverisjen vendore”, të ligjit nr. 68, datë 27.4.2017, “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, si dhe të akteve të tjera ligjore dhe nënligjore të nxjerra në zbatim të tyre.

93. Nëpunësi i Parë Autorizues, brenda 10 ditëve, pas miratimit nga Këshilli i Ministrave të buxhetit vjetor dhe të programit buxhetor afatmesëm, të rishikuar, njofton çdo njësi të vetëqeverisjes vendore dhe çdo njësi të fondeve speciale të vetëqeverisjes vendore për transfertat nga njësitë e qeverisjes qendrore dhe pjesën e madhësinë e taksave kombëtare, të ndara në projektbuxhet.

94. Transferta e pakushtëzuar/vjetore për njësitë e vetëqeverisjes vendore e miratuar me ligjin vjetor të buxhetit ndahet në tremujorë nga Nëpunësi i Parë Autorizues dhe bëhet e vlefshme në SIFQ nga struktura qendrore përgjegjëse për thesarin.

95. Brenda muajit nëntor të vitit buxhetor, kryetarët e njësive të vetëqeverisjes vendore paraqesin për miratim buxhetet në këshillat e tyre.

96. Çdo njësi e vetëqeverisjes vendore, pas miratimit të PBA-së së rishikuar nga këshilli i njësisë, fillon procedurën e përgatitjes së projektbuxhetin vjetor për miratim në këshillin e njësisë. Buxheti së bashku me dokumentacionin bazë dhe dokumentacionin shoqërues, si dhe me vendimin e këshillit, duhet të dërgohet në prefekturën e qarkut.

97. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore, brenda datës 25 dhjetor, miraton buxhetin vendor në bazë të vlerësimit të të ardhurave dhe të transfertave të pakushtëzuara, të përcaktuara në ligjin e buxhetit vjetor.

98. Pas verifikimit të vendimit të këshillit për buxhetin nga prefekti i qarkut, në përputhje me kompetencat sipas ligjit “Për prefektin”, edhe në rastin kur prefekti e ka kthyer pa miratim por këshilli nuk e merr parasysh vendimin e prefektit, buxheti vjetor (të ardhurat sipas burimit të tyre dhe shpenzimet) dërgohen në strukturën përgjegjëse për thesarin në degë për zbatim, në përputhje me rregullat dhe formatet e kërkuara nga kjo e fundit për regjistrim në SIFQ. Deri në miratimin e buxhetit vjetor nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore zbaton procedurat për buxhetin e përkohshëm vendor. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore autorizon të kryhen çdo muaj, shpenzime deri në 1/12 e shpenzimeve faktike të buxhetit vendor (nga transferta e pakushtëzuara, transferta specifike dhe të ardhurat e veta të njësisë së vetëqeverisjes vendore) në vitin buxhetor paraardhës, për të siguruar vazhdimin e ofrimit të shërbimeve, përfshirë zbatimin e projekteve të investimeve, të filluara në vitin buxhetor paraardhës dhe që vazhdojnë në vitin buxhetor.

99. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore merr masa për të publikuar buxhetin vjetor, përfshirë dokumentacionin shoqërues të tij, në Buletinin e Njoftimeve Publike dhe në faqen zyrtare të njësisë së vetëqeverisjes vendore jo më vonë se 15 ditë pas miratimit nga këshilli i njësisë. Njësitë e vetëqeverisjes vendore bëjnë publike të gjitha vendimet e këshillit të njësisë mbi përdorimin e fondeve që i vihen në

dispozicion nga qeverisja qendrore, fondeve të krijuara nga burimet e veta, si dhe donacionet, ndihmat, dhe transfertat e brendshme ose të huaja.

100. Rishpërndarja e fondeve buxhetore të njësisë së vetëqeverisjes vendore:

a) Ndërmjet programeve miratohen nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore;

b) Ndërmjet projekteve të investimeve, brenda të njëjtit program, miratohen nga kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore;

c) Ndërmjet zërave të shpenzimeve korrente, brenda të njëjtit program, miratohen nga kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore;

d) Brenda të njëjtit program dhe zërit të shpenzimeve korrente, ndërmjet njësive të ndryshme shpenzuese, miratohen nga nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore, nga e cila varet njësia shpenzuese.

101. Njësitë e vetëqeverisjes vendore, kanë të drejtë, sipas ligjit për vetëqeverisjen vendore dhe financat e vetëqeverisjes vendore, të kryejnë rishikimin e buxhetit të miratuar në përputhje me realizimin e të ardhurave dhe me ndryshimin e prioriteteve gjatë vitit. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore brenda datës 30 qershor analizon zbatimin e buxhetit dhe i propozon këshillit të njësisë ndryshimin e buxhetit, në rast se është e nevojshme. Ndryshimi i buxhetit gjatë vitit do të ndjekë të njëjtën rrugë procedurale të miratimit të buxhetit në fillim të vitit.

102. Transferta e pakushtëzuar, transferta specifike, së bashku me të ardhurat e veta të njësive të vetëqeverisjes vendore regjistrohen në SIFQ si të ardhura të njësisë vendore. Shpenzimet e këtyre fondeve do të pasqyrohen në strukturën përkatëse buxhetore. Struktura përgjegjëse për thesarin autorizon vetëm ato shpenzime vendore, të cilat janë të përfshira në buxhetin e njësisë vendore të miratuar nga këshilli përkatës i saj.

103. Transferta e pakushtëzuar dhe transferta specifike, nëse nuk përdoren plotësisht gjatë vitit buxhetor mbarten për vitin e ardhshëm. Në buxhetin e njësive të vetëqeverisjes vendore, do të pasqyrohen të gjitha të ardhurat, financimet dhe shpenzimet, në vetëqeverisjen vendore. Buxheti vendor është unik, të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten sipas programeve dhe zërave të shpenzimeve, pavarësisht nga burimi i

financimit. Buxheti vendor është i balancuar, përveç rasteve kur merret hua për financimin e shpenzimeve kapitale, që shërbejnë për një funksion specifik të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

104. Fondet e kushtëzuara për financimin e funksioneve, që nuk janë transferuar ose deleguar te njësitë e vetëqeverisjes vendore, nuk janë të ardhura vendore dhe nuk miratohen si pjesë përbërëse e buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore. Këto fonde përdoren vetëm për financimin e funksionit të deleguar, projekte të veçanta dhe sipas llogarisë ekonomike për të cilin është dhënë ose sipas përcaktimeve të legjislacionit apo marrëveshjes.

105. Këshillat duhet të vendosin vetëm për objektet me të cilat do të konkurrohet për përfitimin nga fondi i zhvillimit të rajoneve, megjithëse këto fonde janë të kushtëzuara.

106. Në miratimin e fondeve, sipas programeve dhe zërave të shpenzimeve më parë, do të mbulohen detyrimet e papaguara nga viti i mëparshëm dhe pastaj fondet për të financuar veprimtarinë e vitit në vazhdim.

107. Njësitë e vetëqeverisjes vendore, zbatojnë edhe detyrimet financiare që rrjedhin nga vendimet gjyqësore të formës së prerë në ngarkim të tyre.

108. Njësitë e vetëqeverisjes vendore duhet të depozitojnë strukturën dhe numrin e punonjësve në strukturën përgjegjëse për thesarin në degë, krahas me depozitimin e vendimit të këshillit të njësisë për miratimin e buxheti. Një kopje e buxhetit vjetor vendor (përfshirë dokumentacionin shoqërues të tij) dërgohet në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, jo më vonë se 5 ditë nga data e miratimit.

Të ardhurat e njësive të vetëqeverisjes vendore

109. Të ardhurat e miratuara në buxhetin e njësive të vetëqeverisjes vendore përfshijnë:

a) Të ardhurat tatimore, janë të ardhurat e parashikuara sipas sistemit të taksave vendore të përcaktuara me ligjin nr. 9632, datë 30.10.2006, “Për sistemin e taksave vendore”, të ndryshuar dhe ligjin nr. 9975, datë 28.7.2008, “Për taksat kombëtare”, të ndryshuar;

b) Të ardhurat jotatimore, ku futen të ardhurat nga shërbimet e ndryshme, të ardhurat nga shitja dhe dhënia me qira e pronave (trojeve etj.), nga kontributet, sponsorizimet, gjobat etj.;

c) Të ardhurat nga taksat dhe tarifat, sipas përcaktimeve në ligjin nr. 68/2017, “Për financat e vetëqeverisjes vendore”;

d) Të ardhurat e krijuara nga njësitë e varësisë së qeverisjes vendore, të cilat përdoren nga vetë njësia ku krijohen;

e) Të ardhurat nga qenia si agjent tatimor;

f) Të ardhurat nga gjobat dhe penalitetet e ndryshme;

g) Të ardhurat nga kuotat e anëtarësisë së bashkive për këshillin e qarkut;

h) Të ardhurat nga donacionet;

i) Të ardhurat nga taksat e ndara;

j) Transferta e pakushtëzuar nga qeverisja qendrore;

k) Transferta e kushtëzuar nga qeverisja qendrore, për funksione të deleguara, si dhe për projekte të veçanta, të konsideruara me interes vendor, rajonal apo kombëtar;

l) Transferta specifike (për financimin e funksioneve të reja transferuar te njësitë e vetëqeverisjes vendore, si dhe për financimin e shërbimeve në raste të emergjencave apo të situatave të ngjashme me interes kombëtar);

m) Transferta dhe ndihmat nga njësitë e tjera të vetëqeverisjes vendore;

n) Të ardhurat nga huaja e tregut financiar ose bankar, brenda ose jashtë vendit;

o) Transferta dhe ndihmat ndërkombëtare; dhe

p) Të ardhura të tjera të përcaktuara me ligje të veçanta.

Huamarrja e vetëqeverisjes vendore

110. Njësitë e vetëqeverisjes vendore kanë të drejtë të marrin hua, në përputhje me legjislacionin që rregullon menaxhimin e sistemit buxhetor, huamarrjen vendore dhe financat vendore. Rregullat, kriteret, procedurat dhe dokumentacioni për marrjen hua nga njësitë e vetëqeverisjes vendore, si dhe transparenca, bashkëpunimi dhe raportimi me strukturat e qeverisjes qendrore jepen me udhëzime të veçanta të ministrit përgjegjës për Financat.

111. Në kufirin vjetor të huamarrjes, miratuar me ligjin vjetor të buxhetit, një përqindje e caktuar u rezervohet njësive të vetëqeverisjes vendore, në përputhje me politikën dhe disiplinën fiskale të ndjekur nga qeverisja qendrore. Aksesit për marrjen e huas në tregjet ndërkombëtare, për rifinancimin e një huaje

tjetër, si dhe për huan e marrë nga njësitë e vetëqeverisjes vendore në vështirësi financiare, rregullohet në bashkëpunim me Ministrinë përgjegjëse për Financat dhe entitete të tjera, të përcaktuara me ligj.

112. Huamarrja për pushtetin vendor, nga tregu i brendshëm dhe i jashtëm, si dhe garancitë e lëshuara nga njësitë e vetëqeverisjes vendore për huat e marra nga palët e treta, do të jenë të kushtëzuara nga: 1) limiti i borxhit publik; 2) performanca e treguesve fiskalë të njësive vendore; dhe 3) vlerësimi me shkrim i ministrit përgjegjës për Financat për çdo aplikim rast pas rasti.

113. Ministri përgjegjës për Financat urdhëron çeljen e llogarisë bankare transite në bankën e nivelit të dytë me kërkesë të njësisë vendore: bashki, këshill qarku; kërkesa ka bashkëlidhur marrëveshjen e huas dhe i dërgohet respektivisht strukturës përgjegjëse për borxhin dhe strukturës përgjegjëse për thesarin.

114. Banka e nivelit të dytë bën çeljen e llogarisë bankare, në të cilën disbursohen kështet e huamarrjeve të veçanta në emër të çdo njësie vendore huamarrëse. Banka njofton strukturën përgjegjëse për thesarin për numrin e llogarisë bankare. Me kalimin e disbursimit (hyrjes së mjeteve monetare), banka e nivelit të dytë dërgon nxjerrjen e llogarisë bankare në strukturën përgjegjëse për thesarin në degë, ku vepron njësia e vetëqeverisjes vendore.

115. Shuma e disbursuar nga njësia e vetëqeverisjes vendore duhet të shpërndahet (pasi dega e Thesarit rakordon me njësinë e vetëqeverisjes vendore dhe në bazë të kërkesës për rritje të autorizuar) për t'u përdorur në përputhje me kërkesat e marrëveshjes së huamarrjes.

116. Shlyerja e borxhit nga njësitë e vetëqeverisjes vendore bëhet duke zbatuar procedurat për kryerjen e shpenzimeve publike dhënë në këtë udhëzim.

117. Fondet nga huaja vendore për financimin e projekteve të investimit regjistrohen si një zë më vete dhe raportohen periodikisht sipas udhëzimit specifik të ministrit përgjegjës për Financat. Nëse si garanci për huan vendore është vendosur:

“Interceptimi i financimit”, njësia vendore depoziton një kopje të marrëveshjes së huas

dhe/ose të marrëveshjes së interceptimit me bankën përkatëse pranë strukturës përgjegjëse të thesarit në degën ku kryen veprimet buxhetore njësia vendore në fjalë. Në rast mospërbushjeje të detyrimeve kontraktuale financiare midis bankës/njësisë publike, struktura përgjegjëse për thesarin, me kërkesë të kredidhënësit zbaton urdhrin e pagesës së kështit të papaguar, sipas parashikimit kontraktual, duke prekur të ardhurat e pakushtëzuara (të ardhurat nga taksat, tarifat, të ardhura të tjera jotatimore, si dhe grantin e pakushtëzuar) të njësisë vendore në fjalë.

118. Në Ministrinë përgjegjëse për Financat, struktura përgjegjëse për borxhin paraqet te struktura përgjegjëse për buxhetin, planifikimin e disbursimeve të kredisë, të shlyerjes së borxhit dhe fondeve garant të tij, në zbatim të marrëveshjeve të huamarrjes vendore për çdo njësi të vetëqeverisjes vendore. Transaksioni i huamarrjes së brendshme është pjesë e raportimit mujor të strukturës përgjegjëse për thesarin.

Shpenzimet e njësive të vetëqeverisjes vendore

119. Shpenzimet e miratuara në buxhetin e njësive të vetëqeverisjes vendore përfshijnë shpenzime për funksione të veta dhe shpenzime për funksione të deleguara.

120. Në shpenzimet për funksionet e veta, përfshihen shpenzimet e çdo natyre ekonomike që parashikohen të bëhen:

Në fushën e infrastrukturës dhe të shërbimeve publike:

a) Prodhimin, trajtimin, transmetimin dhe furnizimin me ujë të pijshëm;

b) Mbledhjen, largimin dhe trajtimin e ujërave të ndotura;

c) Mbledhjen dhe largimin e ujërave të shiut dhe mbrojtjen nga përmytjet në zonat e banuara;

d) Ndërtimin, rehabilitimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve vendore dhe sinjalizimit rrugor, të trotuareve dhe shesheve publike vendore;

e) Ndriçimin e mjediseve publike;

f) Transportin publik vendor;

g) Ndërtimin, rehabilitimin dhe mirëmbajtjen e varrezave publike, si dhe garantimin e shërbimit publik të varrimit;

h) Shërbimin e dekorit publik;

i) Parqet, lulishtet dhe hapësirat e gjelbra publike;

j) Mbledhjen, largimin dhe trajtimin e mbetjeve të ngurta dhe shtëpiake;

k) Ndërtimin, rehabilitimin dhe mirëmbajtjen e ndërtesave arsimore të sistemit shkollor parauniversitar, me përjashtim të shkollave profesionale;

l) Administrimin dhe rregullimin e sistemit arsimor parashkollor në kopshte dhe çerdhe;

m) Ndërtimin, rehabilitimin dhe mirëmbajtjen e ndërtesave të shërbimit parësor shëndetësor dhe zhvillimin e aktiviteteve edukuese e promovuese në nivel vendor, të cilat lidhen me mbrojtjen e shëndetit, si dhe administrimin e qendrave e të shërbimeve të tjera në fushën e shëndetit publik, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj.

Planifikimi, administrimi, zhvillimi dhe kontrolli i territorit, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj

Shërbimet me karakter social:

a) Krijimin dhe administrimin e shërbimeve sociale, në nivel vendor, për shtresat në nevojë, personat me aftësi të kufizuara, fëmijët, gratë, gratë kryefamiljare, gratë e dhunuara, viktimat të trafikut, nëna apo prindër me shumë fëmijë, të moshuarit etj., sipas mënyrës së përcaktuar me ligj.

b) Ndërtimin dhe administrimin e banesave për strehimin social, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj;

c) Ndërtimin dhe administrimin e qendrave për ofrimin e shërbimeve sociale vendore;

d) Krijimin, në bashkëpunim me ministrinë përgjegjëse për mirëqenien sociale, të fondit social për financimin e shërbimeve, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj.

Fusha e kulturës, sportit dhe shërbimeve, argëtuese:

a) Zhvillimin, mbrojtjen dhe promovimin e vlerave e të trashëgimisë kulturore me interes vendor, si dhe administrimin e objekteve që lidhen me ushtrimin e këtyre funksioneve;

b) Organizimin e aktiviteteve kulturore dhe promovimin e identitetit kombëtar e lokal, si dhe administrimin e objekteve që lidhen me ushtrimin e këtyre funksioneve;

c) Zhvillimin, mbrojtjen dhe promovimin e bibliotekave e të ambienteve për lexim, me qëllim edukimin e përgjithshëm të qytetarëve;

d) Organizimin e aktiviteteve sportive, çlodhëse e argëtuese, zhvillimin dhe administrimin e

institucioneve e të objekteve që lidhen me ushtrimin e këtyre funksioneve.

Mbrojtja e mjedisit:

a) Sigurimin, në nivel vendor, të masave për mbrojtjen e cilësisë së ajrit, tokës dhe ujit nga ndotja;

b) Sigurimin, në nivel vendor, të masave për mbrojtjen nga ndotja akustike;

c) Zhvillimin e aktiviteteve edukuese dhe promovuese, në nivel vendor, të cilat lidhen me mbrojtjen e mjedisit;

d) Bujqësia, zhvillimi rural, pyjet dhe kullotat publike, natyrës dhe biodiversitetit;

e) Administrimin, shfrytëzimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës së ujitjes dhe të kullimit, të transferuar në pronësi të tyre, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj;

f) Administrimin dhe mbrojtjen e tokave bujqësore e të kategorive të tjera të resurseve, si toka të pafrytshme etj., sipas mënyrës së përcaktuar me ligj;

g) Krijimin dhe administrimin e sistemit vendor të informacionit dhe këshillimit bujqësor e rural, sipas legjislacionit në fuqi;

h) Krijimin dhe administrimin e skemave vendore të granteve për bujqësinë e zhvillimin rural, të financuara nga buxheti lokal dhe/ose me bashkëfinancim nga të tretët, duke garantuar akses të balancuar gjinor;

i) Administrimin e fondit pyjor dhe kullësor publik, sipas legjislacionit në fuqi;

j) Mbrojtjen e natyrës e të biodiversitetit, sipas legjislacionit në fuqi;

k) Zhvillimi ekonomik vendor;

l) Hartimin e planeve strategjike të zhvillimit e të programeve për zhvillimin ekonomik vendor;

m) Ngritjen dhe funksionimin e tregjeve publike dhe të rrjetit të tregtisë;

n) Mbështetjen për zhvillimin e biznesit të vogël, nëpërmjet veprimtarive nxitëse, të tilla si panaire e reklama në vende publike;

o) Organizimin e shërbimeve në mbështetje të zhvillimit ekonomik vendor, si informacioni për bizneset, aktivitetet promovuese, vënia në dispozicion e aseteve publike etj.;

p) Publikimin e broshurave informative, krijimin e portaleve me profil ekonomik etj.;

q) Dhënien e granteve financiare për mbështetjen e aktiviteteve të biznesit të vogël e të mesëm, sipas mënyrës së përcaktuar në

legjislacionin në fuqi, duke garantuar akses të balancuar gjinor.

Siguria publike:

a) Mbrojtjen civile, në nivel vendor, dhe administrimin e strukturave përkatëse, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj;

b) Garantimin e shërbimit të zjarrfikësve, në nivel vendor dhe administrimin e strukturave përkatëse, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj;

c) Garantimin e mbarëvajtjes së marrëdhënieve në komunitet, parandalimin dhe ndërmjetësimin për zgjidhjen e konflikteve në komunitet;

d) Parandalimin e kundërvajtjeve administrative, forcimin, inspektimin dhe monitorimin e zbatimit të rregulloreve e të akteve të njëjësive të vetëqeverisjes vendore, brenda juridiksionit të tyre vendor dhe në përputhje me përcaktimet ligjore.

121. Për funksionimin dhe mirëmbajtjen e ambienteve të arsimit parauniversitar. Bashkitë kanë kompetencë të plotë për të siguruar mirëmbajtjen dhe funksionimin e të gjitha ambienteve të arsimit parauniversitar në komunitetin e tyre. Fondet për mirëmbajtjen dhe funksionimin e ambienteve të arsimit parauniversitar janë të përfshira në burimet e veta vendore. Çdo bashki vendos nivelin e financimit që ajo akordon për këtë funksion nga të gjitha burimet e disponueshme në buxhetin e tyre. Ministria përgjegjëse për arsimin dhe për shkencën përgatit dhe nxjerr standarde kombëtare të sigurisë dhe të shëndetit, të zbatueshme për ambientet e arsimit parauniversitar. Këto standarde nuk duhet të kufizojnë vendimmarrjen e bashkive në fushat me interes të qartë vendor. Shpenzimet e lidhura me funksionimin dhe mirëmbajtjen e ambienteve të arsimit parauniversitar miratohen si pjesë e buxhetit të çdo njësie të vetëqeverisjes vendore.

122. Konviktet e arsimit parauniversitar. Për llogaritjen dhe kryerjen e pagesave të pagave dhe sigurimeve shoqërore të personelit të këtyre konvikteve, njësitë e vetëqeverisjes vendore do të mbështeten në kuadrin rregullator që ka përdorur ministria përgjegjëse për arsimin dhe për shkencën. Standardet dhe kriteret e ofrimit të shërbimit do të bëhen në përputhje me kuadrin ligjor dhe nënligjor në fuqi. Njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të shtojnë fonde nga të ardhurat e tyre për të rritur cilësinë e shërbimit në këtë sektor.

123. Njësitë e qeverisjes vendore mund të përfitojnë fonde nga ministria përgjegjëse për arsimin për investime në arsimin parauniversitar. Gjithashtu, njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të financojnë edhe nga të ardhurat e veta investime në arsimin parauniversitar. Njësitë e vetëqeverisjes vendore respektojnë standardet kombëtare të vendosura nga ministria përgjegjëse për arsimin, e cila nëpërmjet strukturave të saj, monitoron, vlerëson dhe kontrollon zbatimin e standardeve të vendosura nga ajo për rikonstrukcion, ndërtim dhe pajisje të ambienteve të arsimit parauniversitar.

124. Njësitë e vetëqeverisjes kryejnë shpenzime për funksionet e deleguara në rastet kur institucionet qendrore, kur lejohet me ligj, autorizojnë kryerjen e funksioneve të caktuara.

125. Shpenzimet për mbrojtjen sociale. Ministria përgjegjëse për mbrojtjen sociale, detajon në fillim të çdo viti fondet e mbrojtjes sociale për çdo njësi të vetëqeverisjes vendore, në mënyre specifike për ndihmën ekonomike dhe për pagesën e paaftësisë. Njësitë e vetëqeverisjes vendore janë të detyruara të respektojnë destinacionin e përcaktuar nga ministria përgjegjëse. Fondet e mbrojtjes sociale delegohen, si transfertë e kushtëzuar, për çdo njësi të vetëqeverisjes vendore që në fillim të vitit. Kriteret dhe parimet e përdorura për shpërndarjen e këtyre fondeve bëhen publike për të gjitha njësitë e vetëqeverisjes vendore.

126. Shpenzimet që kryhen nga njësitë e vetëqeverisjes vendore për llogari të qeverisjes qendrore, nuk janë shpenzime vendore dhe nuk miratohen në buxhetin vendor nga këshilli përkatës, por përcaktohen si fonde të deleguara. Përveç sa më sipër, këtu përfshihen:

a) Shpenzimet për shërbimin e gjendjes civile;

b) Shpenzimet për seksionet e administrimit të tokës pranë qarqeve;

c) Shpenzimet për punonjësit e Qendrës Kombëtare të Biznesit.

127. Transferta e Kushtëzuar akordohet në buxhetin e vitit për financimin e funksioneve të deleguara, si dhe për projekte të veçanta, të konsideruara me interes vendor, rajonal apo kombëtar. Këto fonde do të përdoren vetëm për qëllimin për të cilin ato janë miratuar. Kjo do të thotë që këto janë fonde të ministrive dhe për transferimin e tyre nga një njësi e vetëqeverisjes vendore në një tjetër do të veprohet sipas

rregullave të përgjithshme të transferimit të fondeve buxhetore. Shumat prej këtyre transfertave, të mbetura të papërdorura në fund të vitit buxhetor, nuk mbarten në vitin pasardhës.

128. Transferta specifike akordohet për financimin e funksioneve të reja transferuar te njësitë e vetëqeverisjes vendore, si dhe për financimin e shërbimeve në raste të emergjencave apo situatave të ngjashme me interes kombëtar. Nëse një njësi e vetëqeverisjes vendore në fund të vitit buxhetor rezulton me fonde të papërdorura nga transferata specifike për funksionin për të cilin janë dhënë këto fonde, ato trashëgohen për të njëjtin funksion në vitin pasardhës buxhetor.

129. Njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të përdorin fondet e pakushtëzuara për të financuar edhe funksione që financohen me fonde të kushtëzuara.

130. Bashkitë dhe qarqet në detajimin e investimeve do të mbajnë parasysh radhën prioritare të përcaktuar në pjesën e investimeve të këtij udhëzimi. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton programet e investimeve, sipas prioriteteve të zhvillimit të bashkisë dhe qarkut.

131. Të ardhurat e qarqeve nga kuotat e anëtarësisë së bashkive përbërëse. Në bazë të nenit 38, të ligjit nr. 139/2015, “Për vetëqeverisjen vendore”, qarku financohet nga kuotat e anëtarësisë së bashkive përbërëse, të përcaktuara në buxhetin vjetor të bashkive; kuota e anëtarësisë për financimin e buxhetit të qarkut përcaktohet me vendim të këshillit bashkiak. Kuotat e miratuara nga këshilli i qarkut bëhen pjesë e buxhetit të njësisë të vetëqeverisjes vendore. Mes njësisë të vetëqeverisjes vendore dhe këshillit të qarkut mbahet një aktmarrëveshje për detyrimin vjetor ndaj këshillit të qarkut. Mbi bazën e titullit për arkëtim që lëshon këshilli i qarkut bëhet transferim i brendshëm nga njësia vendore në favor të këshillit të qarkut, nëpërmjet strukturës përgjegjëse për thesarin në SIFQ.

132. Fondi rezervë dhe fondi i kontigjencës. Buxheti vendor përfshin një fond rezervë dhe një fond kontigjence, të pashpërndarë, i cili miratohet nga këshilli bashkiak në buxhetin vjetor të bashkisë deri në masën 3 për qind të vlerës së përgjithshme të fondeve të miratuara, përjashtuar transfertat e kushtëzuara. Fondi

rezervë është fondi që krijohet për të financuar shpenzime jo të përhershme dhe të paparashikuara, në fazën e përgatitjes së buxhetit. Fondi i kontigjencës është fondi i pashpërndarë, që krijohet për të mbuluar risqet e mundshme, për të ardhurat dhe shpenzimet, gjatë zbatimit të buxhetit.

133. Njësitë e vetëqeverisjes vendore raportojnë periodikisht te njësitë e qeverisjes qendrore për përdorimin e fondeve të deleguara nga këto të fundit.

134. Fondi Rezervë. Njësitë e vetëqeverisjes vendore i drejtohen ministrisë përgjegjëse për financat lidhur me kërkesën dhe argumentimin për përfitim nga fondi rezervë. Ministri përgjegjës për financat, rast pas rasti, vlerëson kërkesën e tyre dhe vendos për akordimin e këtij fondi sipas njësisë të vetëqeverisjes vendore përkatëse.

135. Sipas nenit 2 të ligjit nr. 10340, datë 28.10.2010, “Për pagesën e detyrimeve ndaj të tretëve të ndërmarrjeve dhe sh.a.-ve në pronësi të pushtetit vendor”, në rastet kur ndërmarrjet publike dhe/ose sh.a.-të, në pronësi të pushtetit vendor nuk paguajnë në kohë detyrimet e tyre ndaj të tretëve, njësitë e vetëqeverisjes vendore janë përgjegjëse për pagimin e tyre. Gjithashtu, sipas nenit 3 të këtij ligji, kur ndërmarrjet dhe/ose sh.a.-të subvencionohen nga qeverisja qendrore dhe/ose vendore dhe nuk kanë paguar detyrimin ndaj të tretëve, ministri përgjegjës për financat nëpërmjet strukturës përgjegjëse për buxhetin dhe strukturës përgjegjëse për thesarin verifikon arsyet e mospagesës së detyrimit ndaj të tretëve për çështjet që lidhen me interesat jetikë dhe bazë të komunitetit. Për rastet kur vlerësohet se përgjegjëse për detyrimin është njësia e vetëqeverisjes vendore përkatëse, ministri përgjegjës për financat bën bllokimin e transaksioneve financiare të njësisë së vetëqeverisjes vendore që ka në pronësi ndërmarrjen dhe/ose shoqërinë aksionare, për detyrimet ndaj të tretëve të këtyre ndërmarrjeve dhe/ose sh.a.-ve deri në momentin e likuidimit të detyrimit.

III. PROCEDURAT PËR KRYERJEN E SHPENZIMEVE PUBLIKE

136. Shpenzimi publik është pakësimi i pasurisë neto, e cila përfundon me kryerjen e pagesave kapitale ose korrente, të pakthyeshme, me ose pa detyrim kthimi.

137. Në procesin e kryerjes së shpenzimeve publike përfshihen njësitë e qeverisjes së

përgjithshme përgjegjëse për menaxhimin e fondeve publike, SIFQ – kontrollori financiar përpara pagesës dhe menaxhuesi i likuiditeteve të qeverisjes së përgjithshme, si dhe sistemi bankar – për ekzekutimin e pagesave dhe arkëtimin e mjeteve monetare të njërive të qeverisjes së përgjithshme.

138. Sistemi i thesarit është tërësia e rregullave, procedurave, si dhe struktura organizative përkatëse, e ngarkuar për ekzekutimin e buxhetit, administrimin e mjeteve monetare, mbajtjen e llogarive dhe raportimin financiar të qeverisjes së përgjithshme.

Parashikimi i pagesave dhe arkëtimeve - plani i arkës

139. Struktura përgjegjëse për thesarin autorizon vetëm shpenzimet të cilat janë regjistruar në SIFQ, detajimi i planit vjetor të buxhetit dhe planit të arkës. Shpenzimet (urdhër shpenzimi) regjistrohet në SIFQ kundrejt planit vjetor të buxhetit, ndërsa pagesa kryhet automatikisht nga SIFQ-ja kundrejt planit mujor të arkës.

140. Totali i planit vjetor të arkës duhet të jetë i barabartë me buxhetin vjetor të miratuar për njësinë dhe të alokuar nga ministria përgjegjëse për financat.

141. Për efekt të ndjekjes së buxhetit vjetor në funksion të menaxhimit të likuiditeteve të qeverisë, nëpunësi zbatues i çdo njësie të qeverisjes së përgjithshme harton planin e arkës në nivel mujor për njësinë e qeverisjes së përgjithshme dhe të detajuar në nivel njësie shpenzuese.

142. “Plani i arkës” është parashikimi i të hyrave dhe të dalave të mjeteve monetare të njërive të qeverisjes së përgjithshme dhe hartohet bazuar në:

a) fluksin e të ardhurave, të parashikuara për t’u mbledhur dhe arkëtimet e tjera;

b) planin e prokurimeve dhe angazhimet e tjera të planifikuara;

c) pagesat e parashikuara, që rrjedhin nga angazhimet.

143. Plani i arkës hartohet sipas klasifikimit ekonomik në 3 grupe artikujsh: shpenzime të personelit, shpenzime operative dhe shpenzime kapitale.

144. Projekti i parë i planit të arkës depozitohet nga nëpunësi autorizues i njësisë së

qeverisjes qendrore te Nëpunësi i Parë Autorizues, së bashku me projektbuxhetin vjetor, dhe diskutohet paraprakisht me strukturën qendrore përgjegjëse për thesarin.

145. Nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore e dorëzon planin e arkës të hartuar sipas paragrafit 141 në strukturën përgjegjëse të thesarit në degë. Në rastet kur njësitë e vetëqeverisjes vendore kanë nevojë për rishikim në drejtim të avancimit të limitit tremujor të transfertës së pakushtëzuar, duhet t’i drejtojnë zyrtarisht nëpunësit të parë autorizues një kërkesë të argumentuar për avancim fondi.

146. Pas njoftimit për buxhetin vjetor të miratuar, nëpunësi autorizues i njësisë publike shqyrton dokumentacionin e paraqitur nga nëpunësi zbatues, miraton planin e arkës dhe e depoziton zyrtarisht dhe në formë elektronike në SIFQ.

147. Struktura përgjegjëse për thesarin kontrollon:

a) përputhshmërinë e totalit të planit të arkës me buxhetin vjetor të njësisë shpenzuese respektive;

b) kryen krahasime me parashikimet e vetë sistemit të thesarit për pagesat dhe arkëtimet e qeverisjes së përgjithshme dhe kryen miratimin paraprak;

c) pas miratimit përfundimtar nga Nëpunësi i Parë Autorizues, i regjistron dhe i bën të vlefshme për zbatim në SIFQ;

d) njofton nëpunësin autorizues të njësisë respektive për miratimin e planit të arkës.

148. Plani i arkës i propozuar nga thesari dhe miratuar nga Nëpunësi i Parë Autorizues përbën kufirin maksimal mujor për shpenzim për çdo njësi shpenzuese të njësisë së qeverisjes së përgjithshme. Nëpunësi zbatues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme, me marrjen e njoftimit nga nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme, organizon procesin e brendshëm në njësi për regjistrimin e planit të arkës në kontabilitetin e çdo njësie shpenzuese në përbërje të njësisë së qeverisjes së përgjithshme.

149. Plani i arkës është i rishikueshëm gjatë vitit buxhetor. Numri i rishikimeve të planit të arkës për çdo njësi të qeverisjes së përgjithshme mund të jetë një nga treguesit për vlerësimin e performancës së njësisë së qeverisjes së përgjithshme gjatë procesit të zbatimit të buxhetit.

150. Bazuar në likuiditetet e disponueshme në llogarinë e unifikuar të thesarit në Bankën e Shqipërisë, direkt ose me kërkesë të nëpunësit autorizues të njësisë së qeverisjes së përgjithshme, brenda 10 ditëve të fundit të muajit, Nëpunësi i Parë Autorizues, nëpërmjet strukturës qendrore përgjegjëse për thesarin, rishikon në zmadhim/reduktim, miraton dhe azhironon kufijtë maksimalë mujorë të lejuar për shpenzim pa cenuar funksionimin normal të njësisë. Për këtë veprim, struktura përgjegjëse për thesarin njofton zyrtarisht njësinë respektive të qeverisjes së përgjithshme.

151. Në raste përjashtimore, në kushtet e një parashikimi financiar ditor me mungesë likuiditeti në llogarinë e unifikuar të thesarit, prioriteti i radhës së pagesave për transaksionet e shpenzimeve të njësisë të qeverisjes së përgjithshme, përcaktohet në rend shterues si më poshtë:

- a) Pagesat për shërbimin e borxhit;
- b) Pagesat për shpenzime emergjente spitalore me funksion jetësor (blerje, oksigjen, gjak, ushqim, etj.);
- c) Pagat e punonjësve të qeverisjes së përgjithshme dhe sigurimet shoqërore dhe shëndetësore;
- d) Transfertat në institucionin e Sigurimeve Shoqërore për pagesat e pensione;
- e) Ndihma ekonomike/pagesë papunësie;
- f) Pagesat për ujin dhe energjinë elektrike;
- g) Pagesat në valutë nga llogaria e unifikuar në lekë e thesarit në Bankën e Shqipërisë;
- h) Pagesat e tjera ngafondet publike duke zbatuar parimin e regjistrimit kronologjik hyrje e parë - dalje e parë.

Në rast se konstatohet problem teknik në SIFQ lidhur me procesin e ekzekutimit të pagesës së shpenzimit respektiv, kërkesa për pagesë nga dega e thesarit drejtuar ministrit përgjegjës për financat duhet të shoqërohet me një procesverbal të nënshkruar nga strukturat e thesarit në bashkëpunim me strukturën e teknologjisë së informacionit, ku argumentohet problemi teknik, i cili përmban referencat e faturës, të pagesës së dështuar, si dhe printimet e transaksioneve respektive nga SIFQ-ja.

152. Në kushtet e mungesës së likuiditetit, kur nuk mund të zbatohet radha për asnjë nga prioritetet e pagesave të përcaktuara në pikën 151 të këtij udhëzimi, mund të urdhërohet pagesa pa radhë vetëm nëse:

a) Ka një vendim të Këshillit të Ministrave për përballimin e situatave emergjente apo katastrofave natyrore në rastet e pagesës së punëve, mallrave dhe shërbimeve, të shkaktuara prej tyre, ose që konsiderohen prioritet kombëtar.

b) Ka një urdhër me shkrim të ministrit përgjegjës për financat, i dalë kundrejt një kërkesë të njësisë të qeverisjes së përgjithshme, për pagesa nga llogaria e qeverisë, të cilat lidhen me ndjeshmëri sociale publike për shtresa të caktuara në nevojë ose në rastet kur ministri përgjegjës për financat gjen të arsyetuara në kërkesën e njësisë shpenzuese argumente konkrete që justifikojnë shkeljen e radhës së pagesave.

Në rastin e parashikuar në germën “b” të paragrafit të mësipërm, njësia e qeverisjes së përgjithshme i paraqet nëpunësit të parë autorizues një kërkesë me shkrim, duke argumentuar kryerjen me prioritet të pagesës së kërkuar.

Nëpunësi i Parë Autorizues, pasi e shqyrton kërkesën, nëpërmjet strukturës përgjegjëse për thesarin, i propozon ministrit përgjegjës për financat pranimin ose jo të kërkesës, duke argumentuar nëse kërkesa përmban ose jo arsye të mjaftueshme për t’u trajtuar si prioritet.

Ministri përgjegjës për financat, bazuar në kërkesën e njësisë së qeverisjes së përgjithshme, si dhe në propozimin e nëpunësit të parë autorizues, merr vendim me shkrim për urdhërimin ose jo të pagesës jashtë radhe.

Në vijim, Nëpunësi i Parë Autorizues, nëpërmjet strukturës përgjegjëse për thesarin, siguron zbatimin e urdhrit të sipërcituar. Nëpunësi i Parë Autorizues njofton çdo javë ministrin për listën e pagesave të kryera jashtë radhe.

Marrja e angazhimit dhe kryerja e shpenzimeve publike

153. Kërkesa për shpenzim paraqitet nga drejtuesi funksional i aktivitetit të çdo niveli të njësisë/nënprogramit/programit buxhetor, përgjegjës për realizimin e objektivave të planifikuara në kuadrin e programit respektiv buxhetor. Kërkuesi i shpenzimit nuk mund të kërkojë kryerje të shpenzimeve jashtë fondeve të kërkuara prej tij dhe të miratuara në procesin e planifikimit të buxhetit të njësisë sipas programeve buxhetore ku bën pjesë.

154. Kërkesa për shpenzim i drejtohet nëpunësit autorizues dhe për dijeni nëpunësit zbatues. Në rastet kur kërkesa është e lidhur me

një proces blerje apo kryerje shërbimi i dërgohet strukturës përgjegjëse për prokurimet në njësinë shpenzuese. Struktura përgjegjëse për prokurimet kryen kontrollin e nevojshme krahasuese me kërkesat e planifikuara dhe planin e prokurimit të miratuar në procesin e planifikimit të buxhetit. Në rast të kërkesave të reja, të paplanifikuara më parë, kërkohet miratimi paraprak i nëpunësit autorizues të njësisë. Në përfundim të procesit njofton nëpunësin zbatues të njësisë për urdhrin e prokurimit, i cili autorizohet nga struktura përgjegjëse e Thesarit në degë përpara se të fillojë procesin e prokurimit. Kërkesa për shpenzim i drejtohet nëpunësit autorizues dhe për dijeni nëpunësit zbatues.

155. Nëpunësi zbatues bën krahasimin me nivelin e planifikuar të shpenzimeve për aktivitetin /nënprogramin/programin buxhetor respektiv, kryen gjithashtu kontrollin e përputhshmërisë ligjore dhe paraqet opinionin pranë nëpunësit autorizues. Opinioni mund të paraqitet me shkrim veçmas nga kërkesa për shpenzim ose mund të nënshkruhet direkt nga nëpunësi zbatues në rast se është konform rregullave. Në rastin e marrjes së angazhimeve që shoqërohen me nënshkrim kontrate për blerje dhe shërbime, nëpunësi zbatues procedon me dhënien e opinionit kur merr njoftimin për urdhrin e prokurimit, përpara njoftimit përfundimtar zyrtar për shpalljen e fituesit dhe shpalljen në buletin e prokurimeve publike.

156. Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme ose nëpunësi autorizues i nivelit të dytë sipas rastit merr përsipër detyrimin për të gjitha llojet e shpenzimeve, nënshkruan kontratën dhe/ose urdhrin e prokurimit për blerjet dhe shërbimet me vlera të vogla.

157. Nëpunësi zbatues i njësisë respektive regjistron kontratën ose urdhrin e prokurimit për blerjet e vogla, sipas rastit, në kontabilitetin e menaxhimit, përpilon dokumentin e afateve të pagesave, dhe paraqet dokumentacionin si më sipër në gjuhën shqipe (në rastin e kontratave të lidhura në gjuhë të huaj) me njoftimin përfundimtar zyrtar për shpalljen e fituesit, në strukturën përgjegjëse për thesarin në degë brenda tri ditëve pune nga nënshkrimi i tyre. Moszbatimi i afatit të mësipërm mund të shkaktojë vonesa në likuidimin e pagesës nga

sistemi i thesarit. Penalitetet kontraktuale të shkaktuara nga kjo vonesë janë në ngarkim të njësisë respektive.

158. Detyrimet lidhur me blerjet, shërbimet dhe punët publike merren përsipër në monedhën shqiptare, përfshi edhe kontratat e projekteve me financim të huaj, më përjashtim kur parashikohet ndryshe në marrëveshjen përkatëse të kreditit.

159. Nëpunësi zbatues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme, në rastin e kontratave afatgjata regjistron në sistemin e kontabilitetit të menaxhimit shumën në total të kontratës dhe vlera e mbetur e kontratës shumëvjeçare rishikohet në fillim të vitit tjetër buxhetor në funksion të punimeve të kryera (shpenzimeve faktike) të vitit të mëparshëm buxhetor.

160. Ndalohet përdorimi i formës së ngurtësimit në llogari të klientit për të gjitha kontratat (investime, shërbime). Përjashtimet nga ky rregull mund të bëhen vetëm për kontrata të rëndësishme të veçantë (për investime dhe shërbime) dhe vetëm me miratim paraprak të ministrit përgjegjës për financat. Kushti i kontratës i lidhur në kundërshtim me këtë parashikim është i pavlefshëm dhe nuk ekzekutohet.

161. Në lidhjen e kontratave për investime nuk lejohet të parashikohet dhënia e fondeve buxhetore në formën e paradhënies, përveç rasteve kur parashikohet në kontratë me referencë të specifikuar të aktit ligjor/nënligjor. Në këto raste, paradhënia mund të jetë deri në 10%, por jo më shumë se kufiri i garancisë së kontratës. Struktura përgjegjëse për thesarin evidenton vlerën totale të çdo kontrate/urdhër prokurimi, si dhe grafikun e shlyerjes së kontratës, pasi vërtetohet ekzistenca e fondeve buxhetore vjetore të mjaftueshme në SIFQ, për pjesën e vitit korrent të kontratës, të miratuara me ligjin vjetor të buxhetit në strukturën përkatëse buxhetore. Vlera e mbetur e kontratës shumëvjeçare regjistrohet për vitet pasardhëse.

162. Me regjistrimin në SIFQ të dokumenteve të mësipërme bëhet bllokimi i fondeve buxhetore (regjistrohet angazhimi) për shpenzim. Struktura përgjegjëse për thesarin vendos mbi dokument numrin elektronik sekuenial të vendosur nga sistemi, i cili duhet respektuar nga njësia e qeverisjes së përgjithshme në urdhrin për shpenzim/pagesë.

163. Në rastet kur njësia e qeverisjes së përgjithshme anulon kontratën e lidhur më parë dhe të regjistruar në SIFQ për shumën totale ose të pjesshme, atëherë ajo paraqet zyrtarisht kërkesën të struktura përgjegjëse për thesarin për anulimin e vlerës së plotë apo të pjesshme të asaj kontrate të konfirmuar dhe nga pala e tretë (operatori ekonomik).

164. Nëpunësi zbatues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme ndjek zbatimin e kontratës sipas grafikut të shlyerjes së kontratës.

165. Për të gjitha shpenzimet e kryera, nëpunësi zbatues kryen kontrollin para pagesës, lidhur me mjaftueshmërinë e disponibiliteteve mujore të parashikuara në planin e arkës, kontrollon dokumentet origjinale të mjaftueshme që vërtetojnë kryerjen e shpenzimit dhe kontrollin e tjera të nevojshme dokumentare.

166. Nëpunësi zbatues duhet t'i kërkojë çdo operatori ekonomik formularin e bankës me referencat përkatëse kur plotëson dokumentet që paraqet në strukturën përgjegjëse për thesarin në degë, për pagesat e fondeve publike. Në rastet e ndryshimit të referencave bankare të operatorit ekonomik ose kur operatori ekonomik është i ri, një kopje e vërtetimit të bankës paraqitet në strukturën përgjegjëse për thesarin në degë.

167. Nëse të gjitha dokumentet janë të plota dhe të sakta, vartësi funksional i nëpunësit zbatues të njësisë së qeverisjes së përgjithshme harton në 3 kopje urdhër-shpenzimin me të gjitha referencat, i cili miratohet paraprakisht nga nëpunësi zbatues. Në rastin e kundërt, personat përgjegjës rishikojnë edhe njëherë dokumentet.

168. Regjistrimi i të dhënave të urdhër-shpenzimit bëhet në nivel 7-shifror sipas klasifikimit ekonomik të shpenzimeve, kodifikimi i të cilit është i njëjtë me llogaritë e planit kontabël publik.

169. Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme miraton përfundimisht urdhër-shpenzimin me referencat përkatëse. Nënshkrimi i urdhër-shpenzimit nga nëpunësi autorizues përbën njëkohësisht vërtetimin për shpenzimin e kryer për sistemin e thesarit.

170. Pas konstatimit të transaksionit të shpenzimit në kontabilitet nga nëpunësi zbatues i njësisë dhe marrjes në administrim të aktivit, urdhër-shpenzimi dërgohet menjëherë të struktura përgjegjëse për thesarin së bashku me:

a) faturën e operatorit ekonomik në rast të blerjeve të mallrave dhe shërbimeve ose të pagesave të pjesshme apo përfundimtare të lidhura me investimet;

b) listë-pagesat për llojet e tjera të shpenzimeve;

c) dokumentin ligjor për pagesa specifike si rastet e pagesave të vendimeve gjyqësore, të shpronësimeve, të të përndjekurve politikë etj.

171. Struktura përgjegjëse për thesarin regjistron urdhër-shpenzimin në SIFQ sapo paraqitet nga njësia shpenzuese (të nënshkruar nga nëpunësi zbatues dhe nëpunësi autorizues përgjegjës për ligjshmërinë e transaksionit). Numri sekuencial që vendoset nga sistemi përbën njëkohësisht numrin e protokollit të depozitimit për njësinë përkatëse. Kontrollin që kryhen gjatë procesit të regjistrimit renditen si më poshtë:

a) Kontrolli formal. Kontrollon nëse urdhër-shpenzimi është plotësuar konform formatit të miratuar në të gjitha ekstremet dhe fushat. Verifikon firmat me specimenet e depozituara dhe saktësinë e vulës së njësisë publike.

b) Kontrolli dokumentar. Kontrollon nëse për shpenzimet e shënuara në urdhër-shpenzim ka bashkëlidhur dokumente origjinale të mjaftueshme që vërtetojnë kryerjen e shpenzimit sipas paragrafit 170, lidhjen me angazhimin e njësisë së qeverisjes së përgjithshme të regjistruar më parë në sistem sipas paragrafit 162 dhe referencat e urdhër-shpenzimit.

c) Kontrolli i destinacionit dhe shumës së fondeve në dispozicion. Kontrollon nëse shpenzimet e kryera sipas dokumenteve bashkangjitur urdhër-shpenzimit janë shpenzime të së njëjtës natyrë me fondet e aprovuara për këtë qëllim dhe nëse ato mbulohen me fondet e pashpenzuara të njësisë së qeverisjes së përgjithshme për secilën kategori shpenzimesh.

d) Kontrolli i ekzistencës së limitit mujor të lejuar për shpenzim (plani mujor i arkës). Ky kontroll realizohet në sistem, sipas zërave agregatë të çelur më parë. Në rastet kur shumat e urdhër-shpenzimeve është më e madhe se likuiditetet në dispozicion, atëherë autorizohet pagesa sipas radhës së prioriteteve të përcaktuara nga ministri përgjegjës për financat, sipas pikës 151.

172. Pas kontrollit të kryer si më sipër, struktura përgjegjëse për thesarin aprovon shpenzimin kur dokumentet plotësojnë të gjitha kërkesat e parashtruara në këtë udhëzim ose që burojnë nga akte të tjera ligjore dhe nënligjore. Në rast të kundërt, shpenzimi nuk aprovohet dhe dokumentacioni kthehet mbrapsht në njësinë e qeverisjes së përgjithshme për korrigjim ose anulim të tij.

173. Pagesat për borde, këshilla drejtuese apo struktura të ngjashme me to, të autorizohen vetëm në rastet kur njësitë publike paraqesin bazën ligjore të veprimit të pagesës, e cila përpara autorizimit të verifikohet nga struktura përgjegjëse për thesarin. Kryerja e kësaj pagese duhet të autorizohet vetëm në rastet kur një ligj specifik parashikon ngritjen e strukturave të mësipërme dhe, gjithashtu, kur masa e pagesës është e përcaktuar me vendim të Këshillit të Ministrave.

174. Aprovimi nga struktura përgjegjëse për thesarin bëhet duke firmosur dhe vulosur të gjitha kopjet e urdhër-shpenzimit dhe dokumentet bashkëlidhur. Në rastet kur i njëjti dokument vërtetues u korrespondon më shumë se një urdhër-shpenzimi, do të vulosen si të miratuara çdo pjesë e veçantë e shpenzimeve korresponduese që përmban dokumenti.

175. Përpara kryerjes së pagesës, struktura përgjegjëse për thesarin kontrollon nëse është regjistruar paraprakisht në sistem operatori ekonomik i cili ka kryer shërbimin apo shitjen e mallrave njësisë së qeverisjes së përgjithshme dhe që do të jetë përfituesi i fondeve publike.

176. Në rastet kur operatori ekonomik nuk është i regjistruar në SIFQ, atëherë struktura qendrore përgjegjëse për thesarin, në bazë të kontrollit të drejtpërdrejtë në sistemin informatik të tatimpaguesve, bën regjistrimin e operatorit ekonomik në sistem duke shënuar të gjitha referencat lidhur me emrin e subjektit dhe numrin e tij të identitetit sipas të dhënave të regjistrimit tatimor.

177. Në rastet e mospërputhjes së të dhënave bankare të operatorit ekonomik me ato të sistemit informatik të tatimeve, struktura përgjegjëse për tatimet duhet të komunikojë me sistemin bankar për unifikimin e të dhënave. Në rast se në sistemin informatik të tatimpaguesve për një NIPT të caktuar ekziston një emër

operatori ekonomik i ndryshëm nga ai i paraqitur në dokumentet e njësisë së qeverisjes së përgjithshme në sistemin e thesarit, njësia e qeverisjes së përgjithshme duhet të kontaktojë me operatorin ekonomik për të azhornuar të dhënat në qendrën kombëtare të biznesit, strukturën përgjegjëse për tatimet në degë dhe në qendër.

178. Struktura përgjegjëse për thesarin miraton kërkesat për pagesë në SIFQ.

179. Në fillim të çdo dite, struktura përgjegjëse për thesarin procedon me vendosjen e limitit ditor të pagesave në funksion të menaxhimit efektiv dhe transparent të likuiditeteve të llogarisë së unifikuar të thesarit në Bankën e Shqipërisë.

180. Më pas, nëpërmjet SIFQ-së, vijohet me procedurën e grupimit të kërkesave për pagesë sipas rregullit të regjistrimit kronologjik të urdhër-shpenzimeve (hyrje e parë - dalje e parë).

181. Me autorizim elektronik të thesarit, Banka e Shqipërisë ekzekuton pagesat e fondeve publike nëpërmjet kalimit të likuiditeteve nga llogaria e unifikuar e thesarit në bankat e nivelit të dytë, përkatësisht në llogaritë bankare të përfituesve. Pagesa elektronike përmban gjithë informacionin e nevojshëm për bankën me qëllim realizimin e transfertës së fondeve për te përfituesi. Procedura e pagesave kryhet në bazë të rregullave të vendosura në marrëveshjen e ministrit përgjegjës për financat me Bankën e Shqipërisë.

182. Në fund të çdo dite pune, Banka e Shqipërisë konfirmon elektronikisht kryerjen e pagesave dhe rakordon me strukturën përgjegjëse për thesarin.

183. Pas rakordimit ditor të pagesave me Bankën e Shqipërisë, struktura përgjegjëse për thesarin i dërgon konfirmimin e kryerjes së pagesës njësisë shpenzuese të qeverisjes së përgjithshme, e cila më pas regjistron mbylljen e transaksionit financiar në kontabilitetin e vet dhe kompletin dosjen përfundimtare të transaksioneve.

184. Nëpunësit zbatues të njërive shpenzuese të qeverisjes së përgjithshme paraqesin në strukturën përgjegjëse të thesarit dokumentacionin justifikues të shpenzimeve për rastet e pagesave ndaj operatorëve ekonomikë, brenda 30 ditëve nga data e faturës origjinale të operatorit ekonomik.

185. Nëse gjatë vitit buxhetor korrent njësia shpenzuese e qeverisjes së përgjithshme merr një rimbursim për një shumë që është paguar në atë vit buxhetor ose në vitet buxhetore paraardhëse, atëherë rimbursimi trajtohet si arkëtim në vitin buxhetor korrent. Shpenzimet e paguara gjatë vitit korrent dhe të rimbursuara gjatë po të njëjtut viti korrektohen me strukturën buxhetore, në të cilën është shpërndarë rimbursimi respektiv i arkëtuar. Fondet e çliruara nga korrektimi në strukturën buxhetore fillestare mund të përdoren për kryerjen e shpenzimeve të tjera, në përputhje me objektivat e njësisë shpenzuese.

186. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme, që, për mungesë fondesh buxhetore apo faktorë të tjerë, kanë detyrime të palikuiduara dhe presin për t'u paguar në periudha të ardhshme, duhet të kryejnë regjistrimin dhe evidentimin në kontabilitet dhe në SIFQ të këtyre detyrimeve të prapambetura (për këtë qëllim do të shërbejë manuali përkatës i procedurës së regjistrimit dhe evidentimit në kontabilitet dhe në SIFQ). Njësitë e qeverisjes së përgjithshme kur paraqesin në degën e thesarit të juridiksionit të tyre urdhër-shpenzimin, i cili lidhet me një regjistrim të mëparshëm në SIFQ si detyrim i prapambetur (në dokumentet justifikuese është shënuar paraprakisht numri i transaksionit (ditarit kontabël) të regjistruar në SIFQ si detyrim i prapambetur), paralelisht paraqesin në degën e thesarit edhe kërkesën për stornimin në SIFQ të regjistrimit të detyrimit të prapambetur. Stornimi i detyrimeve të prapambetura regjistruar me parë në SIFQ duhet të bëhet me kujdes dhe përgjegjësi, në mënyrë që të sigurohet mosdublimi i të dhënave të detyrimeve të prapambetura në kontabilitet. Të njëjtat veprime duhet të kryhen edhe nga institucionet me akses direkt në SIFQ.

Çdo fund muaji, dega e thesarit rakordon me njësitë e qeverisjes së përgjithshme të juridiksionit të saj mbi balancat e detyrimeve të prapambetura të evidentuara në SIFQ. Institucionet me akses direkt në SIFQ kanë përgjegjëshmërinë të sigurojnë saktësinë mbi të dhënat e detyrimeve të prapambetura të evidentuara prej tyre në SIFQ.

Regjistrimet si më sipër do të kryhen gjatë gjithë vitit buxhetor, menjëherë sapo institucioni buxhetor evidenton krijimin e një detyrimi të prapambetur.

Pagesat ndërmjet njërive të qeverisjes së përgjithshme

187. Për pagesat ndërmjet njërive të qeverisjes së përgjithshme (përfshi ndërmjet njësisë shpenzuese), struktura përgjegjëse për thesarin mund të procedojë me transferime/xhirime të brendshme direkt në SIFQ pa lëvizje të mjeteve monetare që prekin llogarinë e unifikuar të thesarit. Këto xhirime apo transferta të brendshme pasqyrohen në të njëjtën kohë në kontabilitetin financiar si shpenzim për njësinë e qeverisjes së përgjithshme paguese dhe si e ardhur për njësinë e qeverisjes së përgjithshme përfituese.

Rakordimi mujor i shpenzimeve

188. Nëpunësi zbatues rakordon me strukturën përgjegjëse për thesarin deri në datën 5 të çdo muaji, mbi shpenzimet mujore /progresive që ka kryer njësia e qeverisjes së përgjithshme. Format i raportit gjenerohet drejtpërdrejt nga SIFQ.

189. Pas rakordimit mujor të shpenzimeve, njësitë e qeverisjes së përgjithshme përgatisin raportet financiare për vendimmarrjen dhe struktura përgjegjëse për thesarin përgatit raportet financiare periodike të konsoliduara të qeverisë, të cilat publikohen nga Nëpunësi i Parë Autorizues në faqen e internetit të Ministrisë së Financave.

Investimet me financim të huaj

190. Procedurat më specifike për investimet e huaja janë të përfshira në udhëzimin “Për evidencimin, regjistrimin, përdorimin dhe raportimin e financimeve të huaja në kuadrin e projekteve dhe marrëveshjeve me donatorët e huaj” (bashkëlidhur udhëzimit).

Subvencionet

191. Kalimi i shumës së subvencionit në llogarinë bankare të përfituesit kryhet nga struktura përgjegjëse për thesarin me urdhër të njësisë së qeverisjes së përgjithshme dhënëse dhe me paraqitjen nga kjo e fundit të dokumenteve justifikuese të shpenzimit (situacion, fatura, listëpagesa etj.) në zbatim të procedurave përkatëse.

192. Dhënia e kështit të parë të subvencionit bëhet sipas planit në formë paradhënie, ndërsa në rastet e tjera dhënia e subvencionit bëhet sipas situacionit, jo më shumë se plani, duke zbritur diferencën e situacionit të periudhës së mëparshme. Në asnjë rast subvencioni nuk jepet

me tepër nga plani. Kur situacioni i periudhës së mëparshme paraqitet me tejkalim, ai nuk merret parasysh.

193. Njësia e qeverisjes së përgjithshme dhënese e subvencionit, përveç situacionit, kërkon edhe një kopje të dokumenteve justifikuese bashkëlidhur me të.

194. Njësia e qeverisjes së përgjithshme dhënese e subvencionit ka detyrim të ushtrojë kontroll dhe të kërkojë ekspertim për situacionet dhe dokumentacionin përkatës. Në rast të kundërt, njësia e qeverisjes së përgjithshme dhënese bën pezullimin e dhënies së fondeve të reja për subvencionin.

Shpenzimet në valutë

195. Shpenzimet në valutë janë pjesë përbërëse e buxhetit në lekë të njësive të qeverisjes së përgjithshme miratuar me ligjin vjetor të buxhetit të shtetit. Struktura përgjegjëse për thesarin autorizon blerjen e valutës deri në kufirin e autorizuar nga ministri përgjegjës për financat, kundrejt buxhetit të miratuar në lekë.

196. Çdo fillim viti, nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes së përgjithshme janë të detyruar të dërgojnë te Nëpunësi i Parë Autorizues, respektivisht në strukturën përgjegjëse për thesarin, planin vjetor të pagesave në valutë dhe të detajuar në tremujorë për njësinë që mbulojnë (të padetajuar me njësi shpenzuese).

IV. PROCEDURAT STANDARDE PËR MENAXHIMIN E TË ARDHURAVE

197. “E ardhur” është rritja e pasurisë neto, e cila përfundon me arkëtime kapitale ose korrente, me ose pa detyrim kthimi.

198. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme janë përgjegjëse për mbledhjen në kohë të të ardhurave dhe menaxhimin e tyre.

199. Të ardhurat e njësive të qeverisjes së përgjithshme arkëtohen në llogaritë e thesarit në sistemin bankar dhe konsolidohen në llogarinë e unifikuar të thesarit në Bankën e Shqipërisë.

200. Struktura përgjegjëse për thesarin është përgjegjëse për konstatimin e tyre në momentin e arkëtimit në llogarinë e thesarit, regjistrimin e tyre në SIFQ, njoftimin e njësive të qeverisjes së përgjithshme, rakordimin dhe raportimin e tyre.

201. Evidentimi i arkëtimit të të ardhurave realizohet në SIFQ pas raportimit të tyre nga sistemi bankar në ministrinë përgjegjëse për financat sipas procedurave në mënyrë elektronike

dhe formateve të përcaktuara në marrëveshjet mes palëve.

202. Ministria përgjegjëse për financat dërgon në formë elektronike mbi baza ditore në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve (DPT) informacionin mbi arkëtimet e të ardhurave tatimore. Në vijim DPT-ja dërgon çdo ditë në formë elektronike në ministrinë përgjegjëse për financat informacionin kontabël mbi të ardhurat tatimore. Rregullat për këtë procedurë përcaktohen në marrëveshjen e përbashkët mes ministrisë përgjegjëse për financat, DPT-së dhe bankave të nivelit të dytë.

Të ardhurat jashtë limitit

203. Të ardhura jashtë limitit janë të ardhura të paplanifikuara në buxhetin vjetor që sigurojnë njësitë e qeverisjes së përgjithshme dhe që përdoren prej tyre sipas masës dhe kriterëve të përcaktuara në aktet ligjore dhe nënligjore përkatëse.

204. Kryerja e shpenzimeve nga përdorimi i të ardhurave jashtë limitit evidentohet me strukturë të veçantë buxhetore, sipas autorizimit që bën struktura përgjegjëse për thesarin në përputhje me të ardhurat e realizuara në fakt.

205. Të ardhurat jashtë limitit klasifikohen në të ardhura që mbarten në vitin buxhetor pasardhës dhe në të ardhura që nuk mbarten në vitin pasardhës.

206. Të ardhurat jashtë limitit të papërdorura dhe që mbarten në vitin buxhetor pasardhës çelen direkt nga struktura përgjegjëse për thesarin në nivel dege, pa autorizim nga Nëpunësi i Parë Autorizues pas rakordimit me njësinë shpenzuese që mbulon.

207. Në të ardhurat jashtë limitit, të cilat mbarten në vitin buxhetor pasardhës përfshihen:

- a) Sponsorizime me destinacion të përcaktuar nga donatorë;
- b) Të ardhura nga arsimi i lartë;
- c) Të ardhura nga spitalet;
- d) Të ardhura nga agentë tatimorë që nuk janë institucione buxhetore.

208. Të njëjtat procedura me të ardhurat jashtë limitit përdoren edhe për mjetet monetare në ruajtje, në të cilat mund të përmenden:

- a) Paradhëniet për pjesëmarrje në ankand dhe garancitë bankare (kur janë të kthyeshme);
- b) Arkëtimet e paidentifikuara deri në sistemin e tyre;

c) Arkëtimet e gabuara që duhen rikthyer kur vërtetohen si të tilla;

d) Arkëtimet e përkohshme nga penalitetet deri në marrjen e vendimit të formës së prerë;

e) Arkëtimet nga kërkesat ankimore të sistemit doganor;

f) Mjetet monetare në ruajtje të sipërmarrësit lidhur me shumën e garancisë së punimeve për defektet, të mbajtur sipërmarrësit mbi vlerën totale të situacionit përfundimtar të investimit sipas kontratës.

209. Në të ardhurat jashtë limitit, të cilat nuk mbarten në vitin buxhetor pasardhës përfshihen:

a) Të ardhurat nga vendosja e sanksioneve dhe shitjes së mallrave të konfiskuara në zbatim të ligjit “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”;

b) Të ardhurat nga ankandet për mallrat kontrabandë.

Titulli për arkëtim dhe paraqitja e tij në bankat e nivelit të dytë

210. Titulli për arkëtim (fatura) është dokument financiar i detyrueshëm, në bazë të të cilit konstatohet e ardhura të njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

211. Nëpunësi zbatues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme, me paraqitjen e klientit që ka përfituar shërbimin nga njësia, plotëson titullin për arkëtim me të gjitha fushat dhe referencat sipas formatit të miratuar nga ministria përgjegjëse për financat në 3 kopje, ku një kopje e mban për vete dhe dy kopje i jepen klientit për t’u paraqitur në sistemin bankar.

212. Për arkëtimet mbi 1000 lekë, njësitë e qeverisjes së përgjithshme duhet të operojnë nëpërmjet sistemit bankar ose shërbimit postar (në bazë të një marrëveshjeje të njërive të qeverisjes së përgjithshme me postën shqiptare). Përgjatë nga ky rregull bëjnë vetëm arkëtimet e tarifave për shërbimin shëndetësor ofruar pacientëve nga njësitë shpenzuese të shërbimit shëndetësor.

213. Titulli për arkëtim duhet të përmbajë emrin dhe kodin e njësisë shpenzuese, emrin dhe kodin e strukturës përgjegjëse të thesarit në degën ku vepron, përshkrimin e të ardhurave që priten të arkëtohen, kodin shtatëshifror të llogarisë ekonomike të të ardhurave që priten të arkëtohen, shumën e të ardhurave që priten të arkëtohen.

214. Titulli për arkëtim nënshkruhet nga përfaqësuesi i ngarkuar i njësisë së qeverisjes së përgjithshme.

215. Sistemi bankar pranon arkëtimet e të ardhurave jotatimore, si rregull vetëm mbi bazën e paraqitjes nga klienti të titullit për arkëtim.

216. Sistemi bankar në përfundim të çdo dite raporton elektronikisht dhe transferon mjetet monetare, për llogari të qeverisë, në Bankën e Shqipërisë në bazë të marrëveshjeve të ministrisë përgjegjëse për financat me bankat e nivelit të dytë dhe me Bankën e Shqipërisë.

217. Ditën e nesërme, brenda orarit të caktuar sipas marrëveshjes me ministrinë përgjegjëse për financat, sistemi bankar dërgon elektronikisht në strukturën qendrore përgjegjëse për thesarin në ministrinë përgjegjëse për financat “Nxjerrjen e Llogarisë Ditore të të Ardhurave”, të detajuar për çdo përfitues dhe sipas klasifikimit kontabël të të ardhurave (informacion i detyrueshëm i titullit të të ardhurave).

218. Banka e Shqipërisë kryen konsolidimin e arkëtimeve në llogarinë e unifikuar të thesarit dhe dërgon elektronikisht nxjerrjen e llogarisë për totalin e arkëtimeve në strukturën qendrore përgjegjëse të thesarit, e cila e regjistron në SIFQ.

219. Struktura përgjegjëse për thesarin rakordon me sistemin bankar dhe me Bankën e Shqipërisë për saktësimin e të dhënave, duke qartësuar të ardhurat e papërcaktuara dhe gabimet nëse ekzistojnë, si dhe përgatit nxjerrjen e llogarisë së të ardhurave për çdo njësi të qeverisjes së përgjithshme.

220. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme në bazë të nxjerrjes së llogarisë së të ardhurave që marrin nga struktura përgjegjëse për thesarin në mënyrë periodike bëjnë rakordimin ditor të postës bankare të të ardhurave me titujt për arkëtim, duke kontrolluar përputhshmërinë e tyre. Nëse të dhënat rakordojnë, nëpunësi zbatues kryen regjistrimin e të ardhurave në sistemin e kontabilitetit financiar të njësisë dhe përgatit raportet periodike për vendimmarrjen.

Rakordimi mujor i të ardhurave

221. Nëpunësi zbatues rakordon çdo muaj me strukturën përgjegjëse të thesarit në degë për të ardhurat progresive që ka realizuar njësia shpenzuese e qeverisjes së përgjithshme, mbi bazën e raporteve të SIFQ-së.

222. Në rastin e mosrakordimit/mos-përputhjes të të dhënave të aktrakordimit me të dhënat e SIFQ, struktura përgjegjëse për thesarin bën rregullimet në sistemin financiar të shumave të të ardhurave të kaluara gabim në njësitë e qeverisjes së përgjithshme që u takon kjo shumë dhe njofton zyrtarisht njësinë respektive të qeverisjes së përgjithshme.

223. Në rastin e rakordimit/përputhjes së të dhënave të aktrakordimit me të dhënat e SIFQ-së nënshkruhet aktrakordimi nga nëpunësi zbatues i njësisë respektive dhe nga nëpunësi i autorizuar i strukturës përgjegjëse për thesarin.

Përdorimi i të ardhurave

224. Pas miratimit të aktrakordimit, nëpunësi zbatues i njësisë, në bazë të udhëzimit të përbashkët të Ministrisë së Financave me njësitë e qeverisjes qendrore, përgatit kërkesën për rritje të autorizuar.

225. Kërkesa për rritje të autorizuar përbëhet nga dy pjesë: në pjesën e parë specifikohet struktura buxhetore e arkëtimit të të ardhurave, e cila konfirmohet nga struktura përgjegjëse e thesarit në degë dhe struktura përgjegjëse e njësisë së qeverisjes së përgjithshme, ndërsa në pjesën e dytë specifikohet struktura buxhetore në të cilën do të alokohet e ardhura, rritja e kërkuar për secilin artikull dhe totali i rritjes së kërkuar.

226. Për të ardhurat jashtë limitit, kërkesa për rritje të autorizuar nënshkruhet nga titullari i njësisë së qeverisjes së përgjithshme ndërsa për të ardhurat brenda buxhetit të miratuar (brenda limitit) kërkesa nënshkruhet nga nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme dhe dërgohet te struktura përgjegjëse për thesarin në degë.

227. Struktura përgjegjëse për thesarin kryen procedurën e mëposhtme:

a) Kontrollon nivelin e kërkesës me disponibilitetin e të ardhurave në sistem për njësinë e qeverisjes së përgjithshme;

b) Kontrollon përputhshmërinë ligjore (aktet ligjore, nënligjore për përdorimin e të ardhurave);

c) Miraton kërkesën nëse ajo është në nivel të barabartë ose më të vogël se totali i të ardhurave disponibël;

d) Kryen shpërndarjen dhe alokimin e të ardhurave në strukturën buxhetore në përputhje me kërkesën e njësisë.

228. Kryerja e shpenzimeve nga përdorimi i këtyre të ardhurave evidentohet në strukturën përkatëse buxhetore dhe bëhet në përputhje me të ardhurat e realizuara në fakt dhe duke respektuar limitin e përdorimit, të përcaktuar në planin e buxhetit vjetor.

229. Këto lloj të ardhurash (të planifikuara në buxhetin vjetor), të cilat janë të papërdorura në fund të vitit, nuk mbarten në vitin e ardhshëm buxhetor.

230. Kur njësitë shpenzuese janë agjentë tatimore, të ardhurat e realizuara nga ky aktivitet trajtohen si të ardhura nga veprimtaria kryesore dhe derdhen 100% në buxhetin e shtetit. Kufiri i përdorimit të këtyre të ardhurave është i përcaktuar në planin e shpenzimeve të buxhetit në strukturën përkatëse.

231. Organi qendror i njësisë së qeverisjes së përgjithshme mund të transferojë të drejtën e përdorimit të të ardhurave të krijuara nga një njësi shpenzuese në një tjetër, si dhe në organin qendror të njësisë, shoqëruar me konfirmimin e strukturës përgjegjëse për thesarin.

232. Struktura përgjegjëse për thesarin nuk lejon kryerjen e shpenzimeve mbi limitin vjetor të përdorimit të të ardhurave edhe pse niveli i mbledhjes së tyre nuk kufizohet gjatë vitit buxhetor.

Të ardhurat tatimore qendrore

233. Të ardhurat tatimore ngarkohen në SIFQ nga struktura përgjegjëse për thesarin në degë në nivel 7-shifror sipas klasifikimit ekonomik buxhetor në bazë të raportimit periodik të strukturave përgjegjëse për doganat dhe shërbejnë për rakordim me të dhënat bankare dhe raportim të detajuar të treguesve fiskalë buxhetorë të qeverisë.

234. Për njësitë e qeverisjes së përgjithshme - agjentë tatimorë që të ardhurat tatimore i arkëtojnë në llogarinë e të ardhurave të thesarit, struktura përgjegjëse rajonale për tatimet kur përpilon raportin periodik merr nga struktura përgjegjëse për thesarin konfirmimin për shumën e arkëtuar në periudhën e raportimit për taksën përkatëse dhe, pasi e kontabilizon, e paraqet në mënyrë të dallueshme në raportimin periodik. Raportimi periodik i firmosur nga struktura përgjegjëse për thesarin dhe struktura përgjegjëse rajonale për tatimet dorëzohet në strukturën qendrore përgjegjëse për tatimet për efekt të

realizimit të planit të të ardhurave tatimore dhe për shlyerjen e detyrimeve të tatimpaguesve.

235. Për eliminimin e transfertave fizike të parave ndërmjet llogarive të qeverisë, kur të ardhurat tatimore derdhen gabimisht në llogarinë bankare të të ardhurave jotatimore në emër të thesarit, nuk bëhet transfertë fizike midis dy llogarive bankare. Rakordohet midis strukturave përgjegjëse të tatimeve dhe thesarit, dhe raportimi kryhet sipas procedurave të paragrafit më lart.

Likuiditetet në udhëtim

236. Të ardhurat që arkëtohen në bankat e nivelit të dytë në datën e fundit të vitit buxhetor, në zbatim të marrëveshjes me sistemin bankar, ngarkohen me të njëjtën datë-valutë nga struktura përgjegjëse për thesarin në SIFQ në ditën pasardhëse të punës. Këto të ardhura konsiderohen likuiditete në udhëtim dhe reflektohen në llogarinë e unifikuar të thesarit në Bankën e Shqipërisë në ditën/ditët pasardhëse të punës sipas nxjerrjes së llogarisë të dërguar nga Banka e Shqipërisë.

237. Gjendja e mjeteve monetare e mbartur në vitin pasardhës e llogarisë së unifikuar të thesarit, si dhe të ardhurat që arkëtohen në bankat e nivelit të dytë në datën 31 dhjetor të vitit të mëparshëm buxhetor (likuiditetet në udhëtim), do të shërbejnë si likuiditet në ditët pasardhëse të punës për të paguar urdhër-shpenzimet e regjistruara dhe të miratuara kundrejt planit buxhetor të vitit të mëparshëm deri në datën 31 janar të vitit pasardhës.

V. PROCEDURA SPECIFIKE PËR FONDET SPECIALE

238. Në Fondet Speciale përfshihen fondi për sigurimet shoqërore, fondi për sigurimet shëndetësore dhe fondi për kompensimin e pronave e të tjera, fonde që mund të krijohen me ligje të veçanta. Detajimi i transfertës së buxhetit të shtetit për Institutin e Sigurimeve Shoqërore (ISSH) dhe Fondin e Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor (FSDKSH) bëhet nga vetë njësia publike dhe depozitohet te Nëpunësi i Parë Autorizues, e cila e bën të vlefshëm në SIFQ.

Buxheti i sigurimeve shoqërore

239. Transferta për sigurimet shoqërore, e miratuar në buxhetin vjetor dhe e çelur nga ministri përgjegjës për financat, kryhet nga struktura përgjegjëse për thesarin në Tiranë te njësia publike respektive (Instituti i Sigurimeve Shoqërore):

a) Kontributet për sigurimin shoqëror, për kategoritë e mëposhtme:

i) Për personat që kryejnë shërbimin e detyrueshëm ushtarak;

ii) Për gratë të cilave u lindë e drejta për pension në vitin buxhetor, për aq vite sa kanë kryer shkollën e lartë me shkëputje nga puna;

iii) Për punëtorët e nëntokës nën trajtim financiar të veçantë;

iv) Për punëtorët e industrisë ushtarake nën trajtim financiar të veçantë;

v) Për personat që trajtohen me pagesë, për shkak se u shërbejnë paraplegjikëve;

vi) Për personat që trajtohen me pagesë deri në një vit si të ardhur për papunësinë, për shkak të ndërprerjes së marrëdhënieve të punës;

vii) Për personat që trajtohen me pagesë kalimtare, sipas ligjit nr. 8097, datë 21.3.1996, “Për pensionet shtetërore suplementare të personave që kryejnë funksione kushtetuese dhe të punonjësve të shtetit”;

viii) Për personat që trajtohen me pagesë kalimtare sipas ligjit nr. 10142, datë 15.5.2009, “Për sigurimin shoqëror suplementar të ushtarakëve”;

ix) Për ushtarakët që trajtohen me pension të parakohshëm për vjetërsi shërbimi sipas ligjit nr. 10142, datë 15.5.2009, “Për sigurimin shoqëror suplementar të ushtarakëve”.

b) Fonde me destinacion për mbulimin e transfertave në buxhetet familjare të:

i) Kompensimeve në vlerë që u jepen pensionistëve për rimbursimin e shpenzimeve nga rritja e çmimeve të energjisë elektrike dhe ushqimeve;

ii) Pensioneve të posaçme shtetërore;

iii) Shpërblimeve për veteranët dhe invalidët e luftës;

iv) Kompensimit të shpenzimeve për blerjen e karburantit nga invalidët e punës para e tetraplegjikë;

v) Pensioneve suplementare të ish-funksionarëve;

vi) Pensioneve suplementare të parakohshme të ushtarakëve dhe personave të tjerë;

vii) Trajtimeve të veçanta të minatorëve;

viii) Shpërblimeve të familjeve të dëshmorëve;

ix) Trajtimeve financiare të punëtorëve të industrisë ushtarake;

x) Të trajtimeve financiare të pilotëve fluturues dhe të ushtarakëve të nëndetëseve;

xi) Pensioneve suplementare për shkak të titujve shkencorë;

xii) Kompensimeve të të ardhurave të personave që përfitojnë pensione minimale;

xiii) Pagesave në vlerë për përballimin e shpenzimeve që lidhen me dhënien e ndihmës, në rast vdekjeje.

c) Subvecone me destinacion:

i) Për diferencë midis kontributit minimal të personit të vetëpunësuar dhe kontributit të përcaktuar me VKM për personat e vetëpunësuar në bujqësi, personat e vetëpunësuar në veprimtari ambulante dhe personat e punësuar si punëtorë shtëpie;

ii) Për diferencë midis shpenzimeve dhe të ardhurave të skemës së sigurimeve shoqërore, kur të ardhurat nga kontributet nuk mbulojnë përfitimet;

iii) Për shpenzimet shtesë që rrjedhin nga rritja e pensioneve sipas VKM-së, për më shumë se indeksi i shpallur i inflacionit;

d) Për kategoritë e personave të përcaktuar në germën “a”, pikat i, ii, iii, iv, v, vi, kontributet llogariten në bazë të pagës minimale. Për personat e tjerë kontributet llogariten mbi bazën e pagës individuale të përfituesit në momentin e ndërprerjes së marrëdhënieve të punës. Dokumentacioni për përfituesit grumbullohet nga ISSH-ja nëpërmjet ministrive dhe njësive publike që realizojnë trajtimet financiare dhe shërben për llogaritjen e transfertës dhe evidentimin e kontributeve në regjistrin e të dhënave individuale të personave për efekte të përfitimeve nga sigurimet shoqërore. ISSH-ja njofton ministrinë e linjës dhe njësitë publike për informacionin që kërkohet, dokumentacionin dhe periodicitetin e raportimit/dërgimit.

e) Pakësimi i transfertës mund të bëhet vetëm pas ndryshimeve në ligjin për buxhetin vjetor. Sistemimet midis zërave të shumave të transfertës të kaluar nga buxheti i shtetit për buxhetin e ISSH-së, të formës së subveconit apo të financimeve me destinacion (sipas përcaktimeve më lart) realizohen nga ISSH-ja gjatë procedurave të hartimit të pasqyrave financiare vjetore, pasqyrohet në pasqyrat financiare sipas nivelit faktik të shpenzimeve dhe nevojave për subvecone kontributive të llogaritura, të cilat miratohen nga këshilli administrativ i ISSH-së dhe konsolidohen në

pasqyrat financiare të qeverisë nga ministria përgjegjëse për financat.

240. Llogaritë bankare që pasqyrojnë kontributet e sigurimit shoqëror, të arkëtuara nëpërmjet strukturës përgjegjëse për tatimet, konsiderohen llogari të të ardhurave buxhetit të shtetit dhe raportohen në fund të çdo dite nga bankat e nivelit të dytë në Bankën e Shqipërisë në mënyrë të dallueshme, së bashku me të gjithë llogaritë e tjera bankare të shpenzimeve dhe të ardhurave të buxhetit të shtetit.

241. Fondi rezervë i ISSH-së, i krijuar me ligj, administrohet në një llogari speciale në Bankën e Shqipërisë. Fondi rezervë investohet në masën dhe sipas parimeve të përcaktuara në rregulloren financiare të ISSH-së, të miratuar nga këshilli administrativ. Investimi i tij kryhet me vendim të ISSH-së dhe me miratimin dhe autorizimin e strukturës përgjegjëse për thesarin, deri në masën e parashikuar nga dispozitat ligjore në fuqi. Interesat e lidhur me investimin e fondit transferohen në llogarinë speciale të pagesave të ISSH-së në Bankën e Shqipërisë.

242. Në Bankën e Shqipërisë funksionon një llogari speciale për menaxhimin e transaksioneve dhe pagesave të buxhetit të ISSH-së. Ministri përgjegjës për financat cakton personat e autorizuar për të vepruar me këtë llogari. Transfertat e mjeteve monetare në këtë llogari do të kryhen periodikisht nga llogaria e unifikuar e thesarit në Bankën e Shqipërisë, mbështetur në parashikimin mujor të dërguar nga ISSH-ja dhe deri në kufirin e likuiditeteve disponibël për ISSH-në të derdhura si kontribut i sigurimit shoqëror.

243. ISSH-ja urdhëron transfertën e likuiditeteve nga llogaria speciale në Bankën e Shqipërisë, në llogaritë bankare në bankat e nivelit të dytë, për kryerjen e transaksioneve në buxhetet familjare dhe për buxhetin administrativ sipas programit financiar dhe procedurave të përcaktuara nga ISSH-ja. Fondet përkohësisht të lira për shkak të mostërheqjes së pensioneve çdo muaj administrohen në bankat e nivelit të dytë në formën e depozitave afatshkurtra.

244. ISSH-ja rakordon çdo muaj me strukturën përgjegjëse për tatimet lidhur me kontributet e sigurimeve shoqërore, kontributet shtesë, gjobat, kamatëvonesat (interesat) dhe detyrimet e prapambetura (debitorët për kontribute).

245. Raporti i zbatimit të buxhetit të sigurimeve shoqërore dërgohet brenda datës 5 të muajit pasardhës nga ISSH-ja te Nëpunësi i Parë Autorizues, përkatësisht në strukturën përgjegjëse për thesarin, pas rakordimit me strukturën përgjegjëse për tatimet.

246. Pas rakordimit me strukturën tatimore, ISSH-ja rakordon me FSDKSH-në dhe personat e autorizuar prej tyre bashkëfirmosin aktrakordin për sistemimin e diferencave lidhur me transferimet e likuiditeteve gjatë muajit të mëparshëm nga llogaria e unifikuar e thesarit. ISSH-ja dërgon zyrtarisht në ministrinë përgjegjëse për financat dhe për dijeni FSDKSH shkresën e urdhërimit për sistemimin e diferencave së bashku me një kopje të aktrakordimit. Struktura përgjegjëse për thesarin procedon me reflektimin e sistemeve në transfertën e radhës nga llogaria e unifikuar e thesarit në llogaritë speciale të ISSH-së dhe FSDKSH-së në Bankën e Shqipërisë.

247. Në fillim të çdo muaji, bankat e nivelit të dytë dërgojnë zyrtarisht në ministrinë përgjegjëse për financat (strukturën përgjegjëse për thesarin) konfirmimin për gjendjen e likuiditeteve në llogarinë e ISSH-së në fund të muajit të mëparshëm.

Buxheti i Fondit të Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor (FSDKSH)

248. Buxheti i shtetit transferon në buxhetin e FSDKSH-së, fonde për mbulimin e shërbimit parësor, spitalor dhe kontribute për sigurimin shëndetësor për personat joaktivë sipas përcaktimeve të bëra në ligjin nr. 10383, datë “Për Sigurimin e Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

249. FSDKSH-ja bën detajimin në nivel mujor si plan arke, i cili miratohet nga Nëpunësi i Parë Autorizues, nëpërmjet strukturës përgjegjëse për thesarin dhe që është i rishikueshëm në përputhje me raportimet mujore të FSDKSH-së. Transfertat periodike nga buxheti qendror në buxhetin e FSDKSH-së kryhen nga struktura përgjegjëse për thesarin në Tiranë me urdhër të strukturës qendrore përgjegjëse për thesarin.

250. Kostoja e shërbimit parësor shëndetësor, si pjesë përbërëse e buxhetit të sigurimeve shëndetësore, raportohet në mënyrë specifike çdo muaj nga FSDKSH-ja te Nëpunësi i Parë Autorizues, respektivisht në strukturën përgjegjëse

për thesarin, sipas të gjithë zërave dhe nënzërave të klasifikimit buxhetor (shërbimet spitalore raportojnë nëpërmjet SIFQ-së).

251. FSDKSH-ja kryen transaksionet e pagesave në llogaritë e hapura në bankat e nivelit të dytë nga ministria përgjegjëse për financat, me kërkesë dhe në emër të FSDKSH-së. Në këto llogari derdhen periodikisht të ardhurat e arkëtuara nga struktura përgjegjëse për tatimet, në ministrinë përgjegjëse për financat, për llogari të FSDKSH-së, transfertat e buxhetit të shtetit dhe të tjera të ardhura që arkëtohen direkt FSDKSH.

252. Fondi rezervë i FSDKSH-së, i krijuar me ligj, administrohet në një llogari speciale në Bankën e Shqipërisë. Investimi i tij kryhet me vendim të FSDKSH-së dhe me miratimin dhe autorizimin e strukturës përgjegjëse për thesarin, deri në masën e parashikuar nga dispozitat ligjore në fuqi. Interesat e lidhur me investimin e fondit transferohen në llogaritë e FSDKSH-së.

253. Në Bankën e Shqipërisë, ministri përgjegjës për financat autorizon çeljen e një llogarie speciale për menaxhimin e transaksioneve dhe pagesave të buxhetit të FSDKSH-së. Ministri përgjegjës për financat cakton personat e autorizuar për të vepruar me këtë llogari. Transfertat e mjeteve monetare në këtë llogari do të kryhen periodikisht nga Llogaria e Unifikuar e Thesarit në Bankën e Shqipërisë, bazuar në parashikimin mujor të dërguar nga FSDKSH-ja dhe deri në kufirin e likuiditeteve disponibël që i takojnë FSDKSH-së në totalin e arkëtimeve si kontribute të sigurimeve shëndetësore.

254. FSDKSH-ja merr informacion çdo muaj lidhur me kontributet e sigurimeve shëndetësore, gjokat dhe kamatëvonesat nga struktura përgjegjëse për tatimet.

255. Raporti i zbatimit të buxhetit të sigurimeve shëndetësore dërgohet brenda datës 5 të muajit pasardhës nga FSDKSH-ja te Nëpunësi i Parë Autorizues, përkatësisht në strukturën përgjegjëse për thesarin.

256. Pas marrjes së informacionit nga struktura tatimore, FSDKSH-ja rakordon me strukturën qendrore përgjegjëse për thesarin. Personat e autorizuar prej tyre bashkëfirmosin aktrakordin për sistemimin e diferencave lidhur me transferimet e likuiditeteve gjatë muajit të mëparshëm nga llogaria e unifikuar e thesarit. Në bazë të aktrakordimit, struktura qendrore

përgjegjëse për thesarin procedon me reflektimin e sistemeve në transfertën e radhës nga llogaria e unifikuar e thesarit në llogaritë speciale FSDKSH në Bankën e Shqipërisë.

257. Në fillim të çdo muaji, bankat e nivelit të dytë dërgojnë zyrtarisht në ministrinë përgjegjëse për financat (struktura përgjegjëse për thesarin), konfirmimin për gjendjen e likuiditeteve në llogarinë e FSDKSH-së në fund të muajit të mëparshëm.

Fondi i kompensimit të pronave

258. Burimet e financimit të fondit të kompensimit të pronave, i cili mbahet në një llogari speciale të thesarit në Bankën e Shqipërisë, janë si më poshtë:

a) Transferimet e fondeve buxhetore, të përcaktuara në ligjin e buxhetit të çdo viti për kompensimin e ish-pronarëve, bëhen nëpërmjet strukturës përgjegjëse të thesarit në degë, me kërkesë të njësisë përgjegjëse për kthimin dhe kompensimin e pronave, në llogarinë e fondit të kompensimit të pronave në Bankën e Shqipërisë. Kjo transfertë kryhet bazuar në planin e parashikimit të pagesave nga njësia përgjegjëse për kthimin dhe kompensimin e pronave, të depozituar më parë në strukturën qendrore përgjegjëse për thesarin.

b) Të ardhurat e realizuara nga shitja me ankand e pasurive shtetërore, si dhe të ardhurat e realizuara nga shitja e trojeve nën objekte të privatizuara në vite, për të cilat nuk ka vendim të dhënë nga komisionet e kthimit dhe kompensimit të pronave, derdhen në llogarinë e të ardhurave të thesarit Tiranë për llogari të ministrisë përgjegjëse për financat. Nëpunësi zbatues i ministrisë përgjegjëse për financat rakordon çdo muaj me strukturën përgjegjëse për administrimin dhe shitjen e pronës, si dhe me strukturën përgjegjëse për thesarin për të ardhurat e realizuara nga shitja me ankand e pasurive shtetërore. Bazuar në aktrakordimet e konfirmuara nga nëpunësi zbatues, nëpunësi autorizues i ministrisë përgjegjëse për financat autorizon transferimin e mjeteve monetare në llogarinë e fondit të kompensimit të pronave pranë Bankës së Shqipërisë, të asaj pjese të të ardhurave që i takon kompensimit të pronave, në masën e vendosur me aktet ligjore e nënligjore në fuqi.

c) Të ardhurat nga transferimi i pronësisë së parcelës ndërtimore, rrjedhojë e procesit të legalizimit të ndërtimeve pa leje, derdhen nga individët në llogarinë e të ardhurave të strukturave të thesarit në degë. Njësia përgjegjëse për procesin e legalizimit rakordon periodikisht me strukturën qendrore përgjegjëse për thesarin për të ardhurat e realizuara nga procesi i legalizimit të ndërtimeve pa leje. Bazuar në aktrakordin përkatës, struktura qendrore përgjegjëse për thesarin autorizon transferimin e mjeteve monetare sipas ligjit nga transferimi i parcelës ndërtimore, nga llogaria e unifikuar e thesarit, në llogarinë e fondit të kompensimit të pronave pranë Bankës së Shqipërisë.

d) Çdo e ardhur tjetër për llogari të fondit të kompensimit të pronave, të krijuar sipas kuadrit ligjor në fuqi, depozitohet direkt ose nëpërmjet strukturës përgjegjëse për thesarin, në llogarinë e fondit të kompensimit të pronave pranë Bankës së Shqipërisë.

259. Ministri përgjegjës për financat hap llogari pagesash në një bankë të nivelit të dytë me emërtimin “Pagesa nga fondi i kompensimit të pronave”. Transferimet e mjeteve monetare nga llogaria e fondit të kompensimit të pronave në Bankën e Shqipërisë në llogarinë e bankës së nivelit të dytë kryhet nga struktura qendrore përgjegjëse për thesarin, me kërkesë të njësisë përgjegjëse për kthimin dhe kompensimin e pronave.

260. Njësia përgjegjëse për kthimin dhe kompensimin e pronave njofton publikisht në media dhe/ose nëpërmjet faqes së vet zyrtare listën e personave që përfitojnë nga fondi i kompensimit të pronave për periudhën përkatëse.

261. Subjektet përfituese, në emër dhe për llogari të tyre, hapin një llogari bankare në njërin nga bankat e nivelit të dytë. Vërtetimin e lëshuar nga banka për hapjen e llogarisë e dërgojnë pranë njësisë përgjegjëse për kthimin dhe kompensimin e pronave, e cila ia bashkëlidh dosjes së aplikimit.

262. Kryerja e pagesave sipas kategorive të përfituesve, mbështetur në aktet ligjore e nënligjore, kryhet nga personat e autorizuar nga ministri përgjegjës për financat, përfaqësues të njësisë përgjegjëse për kthimin dhe kompensimin e pronave, nga llogaria e pagesave në bankën e nivelit të dytë në llogarinë bankare të përfituesve.

263. Raportimi i njësive përgjegjëse për kthimin dhe kompensimin e pronave të Nëpunësi i Parë Autorizues kryhet çdo datë 5 të muajit për pagesat e përfituesve, të kryera gjatë muajit paraardhës nga llogaria në bankën e nivelit të dytë, gjendja e mjeteve monetare në llogaritë e bankës së nivelit të dytë, si edhe në fund të vitit, për pagesat e përfituesve të kryera gjatë gjithë vitit dhe gjendja përfundimtare e mjeteve monetare të përdorura në bankën e nivelit të dytë.

264. Gjendja e mjeteve monetare të përdorura nga fondi i kompensimit të pronave në fund të vitit buxhetor, në llogarinë e fondit të veçantë në Bankën e Shqipërisë, mbartet për llogari të vitit të ardhshëm.

Paraqitja e burimeve dhe shpenzimeve të fondeve speciale në fund të vitit

265. Paraqitja e burimeve dhe shpenzimeve të fondit special në buxhetin e konsoliduar faktik vjetor bëhet si vijon:

a) Burimet janë pjesë e buxhetit të konsoliduar dhe paraqiten për bruto në rubrikën e të ardhurave të buxhetit të konsoliduar faktik, në llogaritë përkatëse kontabël të të ardhurave sipas natyrës.

b) Transferimi i burimeve në llogarinë e fondit special në Bankën e Shqipërisë konsiderohet xhirim mjetesh monetare ndërmjet llogarive të ministrit përgjegjës për financat në Bankën e Shqipërisë.

c) Shpenzimet paraqiten për bruto në masën e pagesave të kryera gjatë vitit nga njësia përgjegjëse për fondin special, në llogarinë bankare të përfituesve.

d) Gjendja e mjeteve monetare të pashpenzuara në fund të vitit buxhetor në llogarinë e unifikuar të thesarit, depozitë e qeverisë në Bankën e Shqipërisë dhe llogaritë e bankave të nivelit të dytë, paraqitet në rubrikën e financimit të deficitit buxhetor në pasqyrën e buxhetit të konsoliduar faktik.

VI. RAPORTET E MONITORIMIT

266. Çështjet kryesore dhe mangësitë serioze në lidhje me procesin e zbatimit të buxhetit, nivelin e performancës gjatë realizimit të objektivave dhe trajtimin e risqeve të lidhura me to, të evidentuara gjatë takimeve periodike midis menaxherëve dhe raporteve të monitorimit, parashtrihen nga nëpunësi autorizues në mbledhjet periodike të Grupit për Menaxhimin Strategjik, të kryesuar nga titullari i njësive së qeverisjes së përgjithshme, me qëllim diskutimin e mëtejshëm dhe miratimin e

masave konkrete për përmirësimin e procesit dhe minimizimin e risqeve (duke përcaktuar dhe drejtuesin përgjegjës për menaxhimin e tyre).

267. Rregullat për raportimin mbi performancën gjatë zbatimit të buxhetit specifikohen në mënyrë të detajuar në udhëzimin e ministrit përgjegjës për financat, “Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e qeverisjes qendrore”. Raportet e monitorimit duhet të përfshijnë informacion mbi arritjet në terma sasiorë dhe vlerorë të produkteve të realizuara, të identifikojnë mosarritjet dhe të shpjegojnë shkaqet e tyre, duke propozuar në të njëjtën kohë masa për përmirësimin e situatës.

268. Rregullat për monitorimin dhe raportimin e performancës së projekteve të investimeve publike përcaktohen në Metodologjinë e Monitorimit dhe Raportimit të Investimeve Publike në kuadër të Procedurës së Menaxhimit të Investimeve Publike.

269. Njësitë e qeverisjes vendore raportojnë periodikisht të njësitë e qeverisjes qendrore për përdorimin e fondeve të deleguara nga këto të fundit.

270. Nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes qendrore duhet të paraqesin raportet e monitorimit të Nëpunësi i Parë Autorizues, deri në fund të javës së katërt mbas përfundimit të katërmujorit dhe konkretisht deri në 30 maj, 30 shtator, ndërsa raporti vjetor deri në fund të muajit shkurt të vitit të ardhshëm, sipas të dhënave përfundimtare, pas rakordimeve me ministrinë përgjegjëse për financat.

271. Raportet e monitorimit të buxhetit publikohen në faqen zyrtare të çdo ministrie të linjës, të cilat shfaqen edhe në faqen zyrtare të ministrisë përgjegjëse për financat nëpërmjet lidhjes së vendosur me faqet zyrtare të ministrive.

VII. TË TJERA PËRCAKTIVE

272. Mbyllja e buxhetit vjetor bëhet në bazë të rregullave të raportimit financiar me udhëzim të posaçëm të miratuar nga ministri përgjegjës për financat.

273. Strukturat përkatëse të ministrisë përgjegjëse për financat në analizat që shoqërojnë raportin e projektligjit për buxhetin faktik të vitit të kaluar t’i referohen të njëjtit tregues të produktit të brendshëm bruto, atij të miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave në momentin e hartimit të projektligjit për buxhetin faktik.

274. Bazuar nenit 38, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar: “Ministri i Financave nxjerr udhëzimin për zbatimin e buxhetit, ku përcaktohen rregullat, procedurat dhe afatet, që duhet të përmbushin nëpunësit autorizues dhe zbatues, të të gjitha niveleve, në procesin e zbatimit të buxhetit”. Në kuptim të këtij ligji, çdo udhëzim i njësive të qeverisjes së përgjithshme që bie ndesh me këtë udhëzim është i pazbatueshëm nga struktura përgjegjëse për thesarin dhe nga vetë njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

275. Paraqitja skematike e përmbledhur e procedurave të këtij udhëzimi jepet në formën e gjurmës së auditimit për zbatimin e buxhetit, bashkëlidhur dhe pjesë përbërëse e këtij udhëzimi, respektivisht:

o) Shtojca 1 - Gjurma e auditimit për shpërndarjen dhe rishpërndarjen e fondeve të buxhetit vjetor;

p) Shtojca 2 - Gjurma e auditimit për kryerjen e shpenzimeve publike;

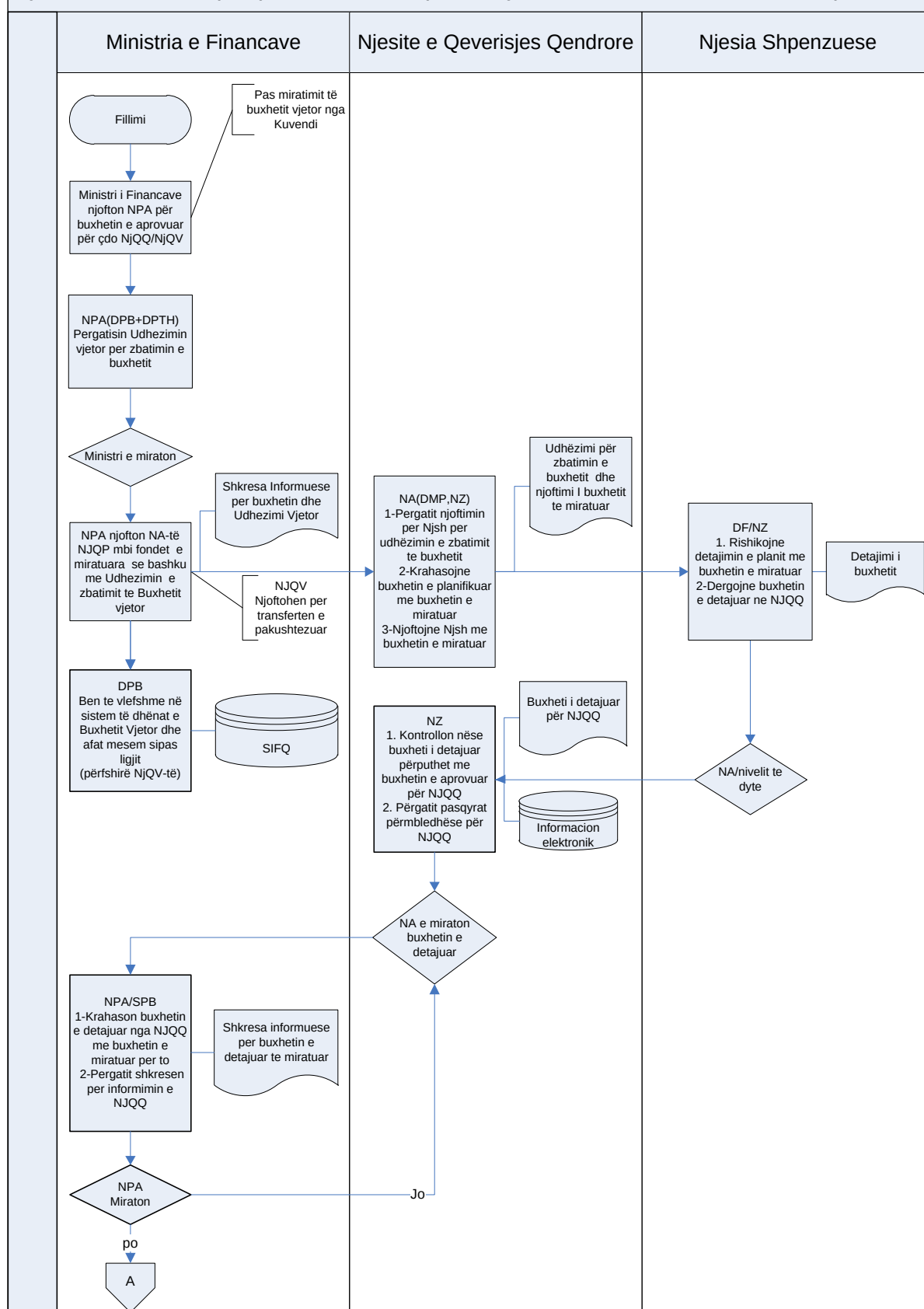
q) Shtojca 3 - Gjurma e auditimit për menaxhimin e të ardhurave të njësive të qeverisjes së përgjithshme (me përjashtim të të ardhurave tatimore qendrore dhe për fondet speciale).

Udhëzimi hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I FINANCAVE
DHE EKONOMISË
Arben Ahmetaj

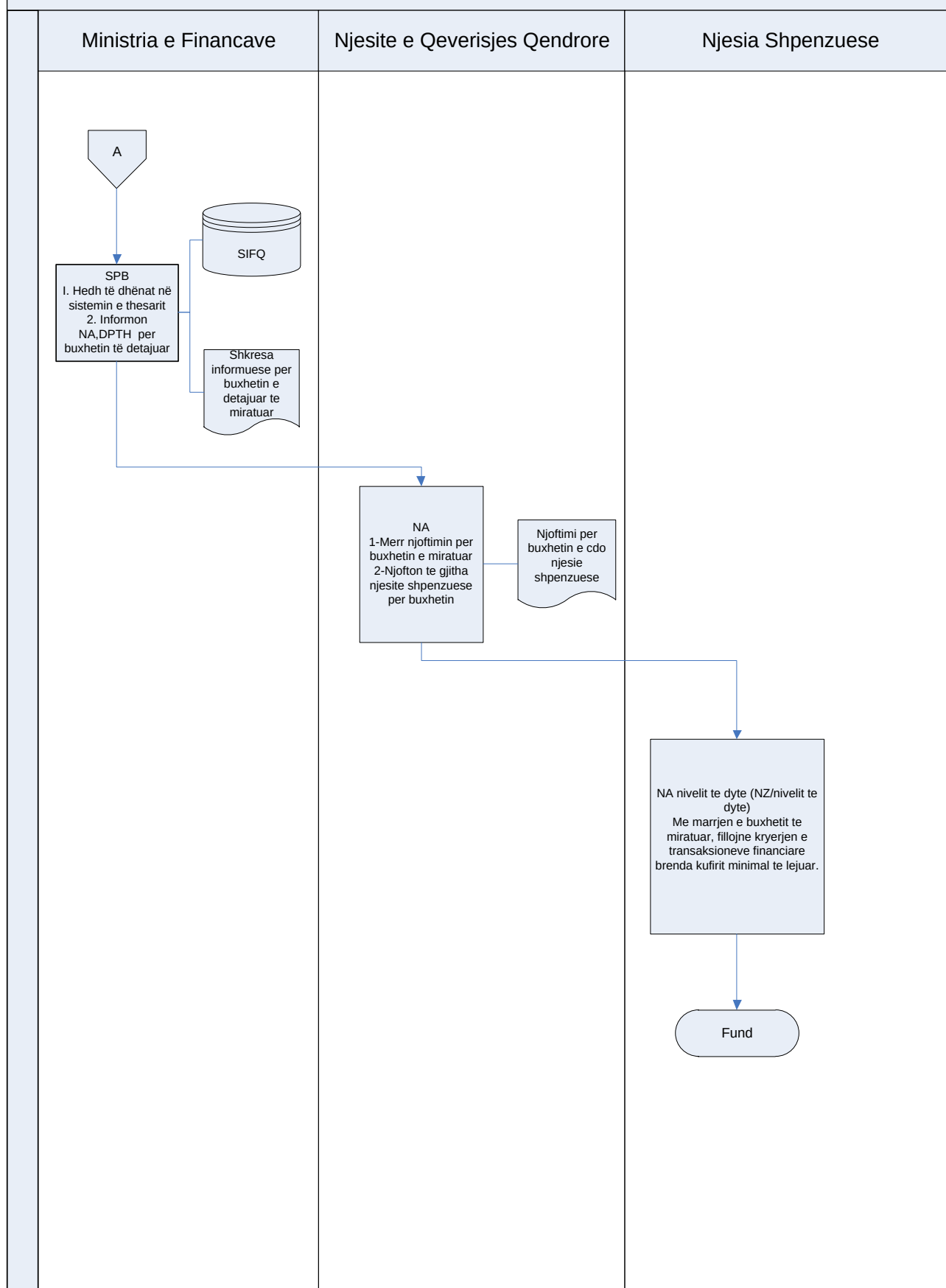

Gjurma e Auditimit për procedurat e shpërndarjes së fondeve buxhetore Faqe 1/4

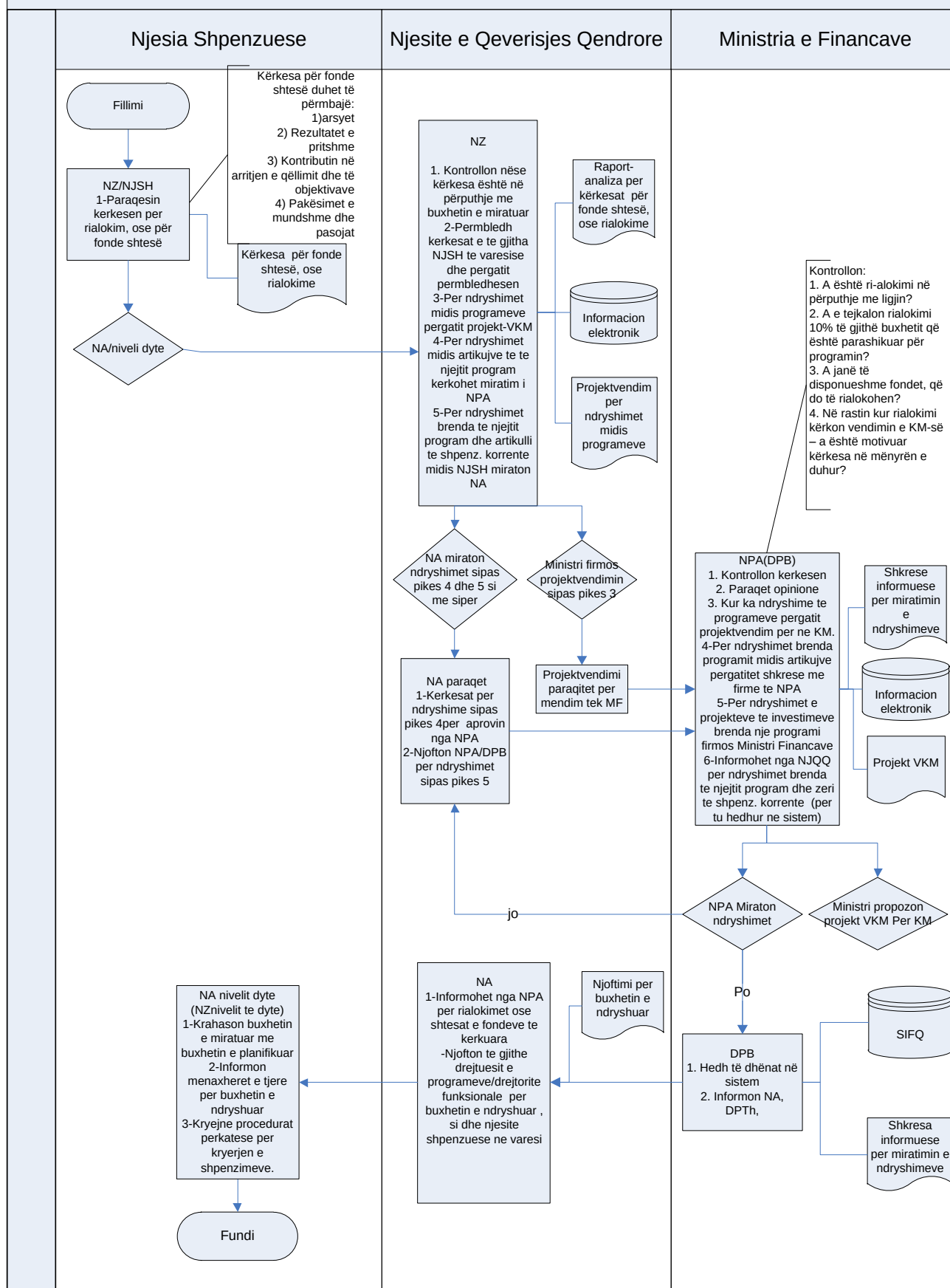

Gjurma e Auditimit për procedurat e shpërndarjes së fondeve buxhetore Faqe 2/4

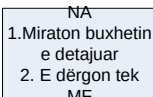
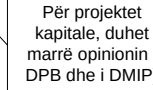
Gjurma e Auditit për procedurat e rishpërndarjes së fondeve buxhetore Faqe 3/4

Zbatimi i Buxhetit Faqe 4/4

Simbolet dhe Shkurtime

	Fillimi / Fundi	Fillimi, ose mbarimi i një aktiviteti
	NA 1. Miraton buxhetin e detajuar 2. E dërgon tek MF	Aktiviteti
	A mund të marrë vendim NA	Marrja e vendimit
	Kërkesa	Dokumenti që përfitohet manualisht
	Për projektet kapitale, duhet marrë opinionin i DPB dhe i DMIP)	Komente për aktivitetin ose dokumentin
	SIFQ	sistemi i IT-së
	A	Lidhet me faqen tjetër
	AA	Lidhet me informacione më të hollësishme
	Kjo shenje tregon bashkepunim midis strukturave	

(SPB) –Struktura Përgjegjëse e Buxhetit Drejtorite funksionet qe tregohen ne kllapa jane Strukturat Mbeshtetese te Nepunesit Autorizues,ose titullarit
MoF – Ministria e Financave

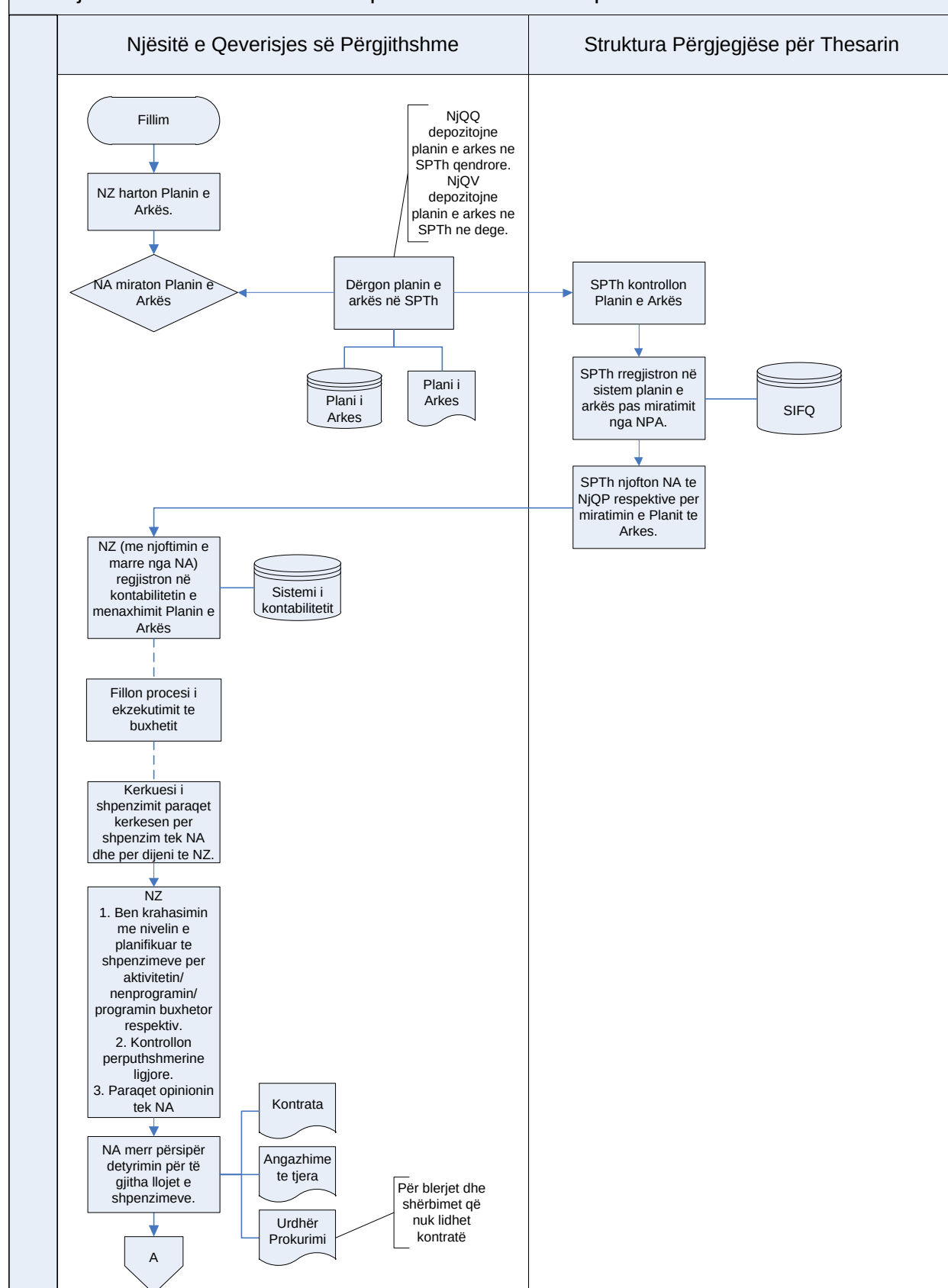
SIFQ – Sistemi Informacionit Financiar i Qeverise

NPA – Nëpunësi i Parë Autorizues (Sekretari i Përgjithshëm në MF)
NA – Nëpunësi Autorizues në Ministrinë e Linjës
NjQQ – Njësia e Qeverisjes Qendrore (Ministria e Linjës)
DPB – Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit në MF
NjSh – Njësia Shpenzuese
MF – Ministri i Financave
KM – Keshilli i Ministrave

DPTH –Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit
NJQH/MFK –Njësia Qendrore e Harmonizimit te Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit
NAND –Nepunësi Autorizues I Nivelit te Dyte Njësia Shpenzuese
DMP –Drejtuesit e Menaxhimit te programeve
DF –Drejtuesit Funkcional

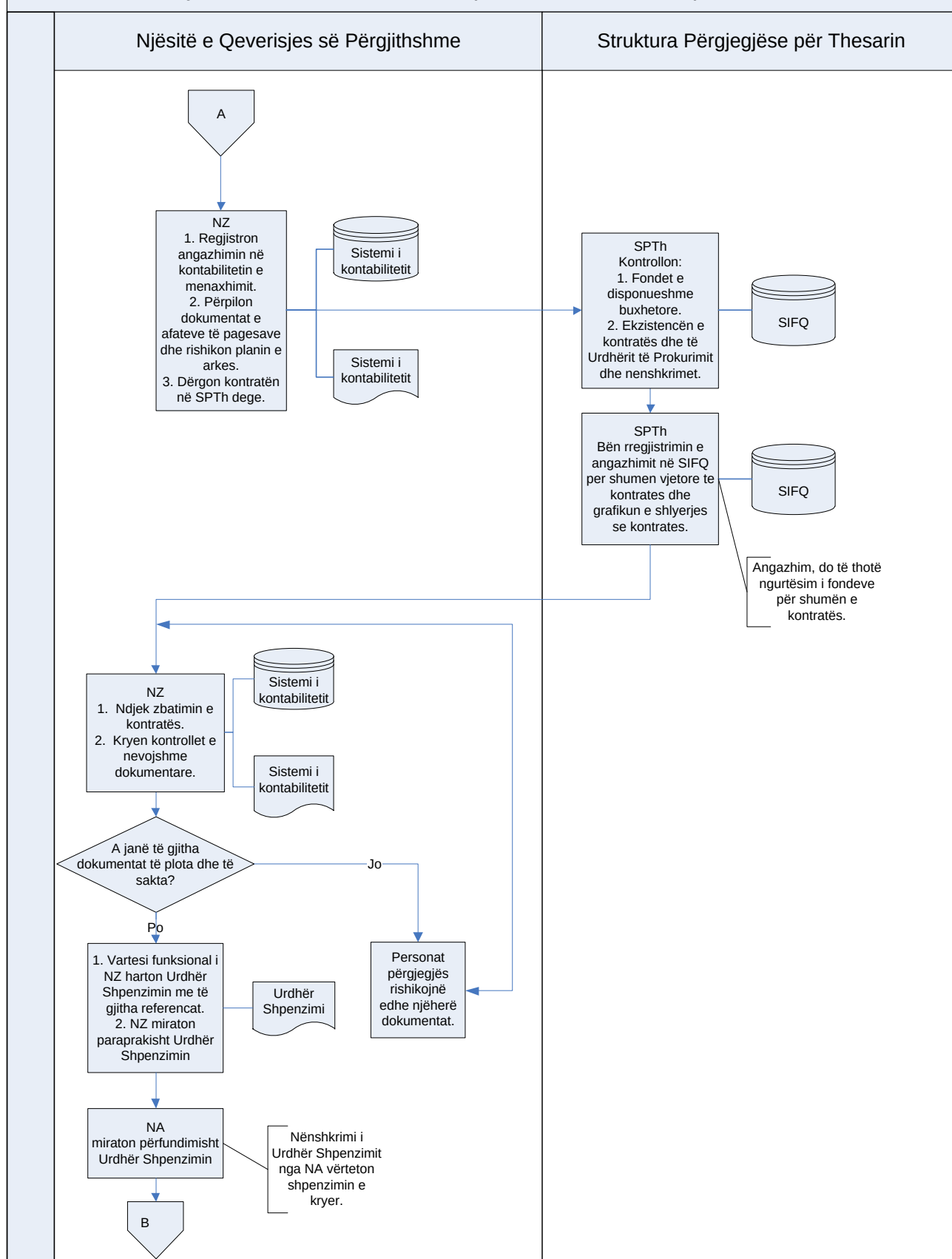

Gjurma Standarte e Auditimit për Ekzekutimin e Shpenzimeve 1/5

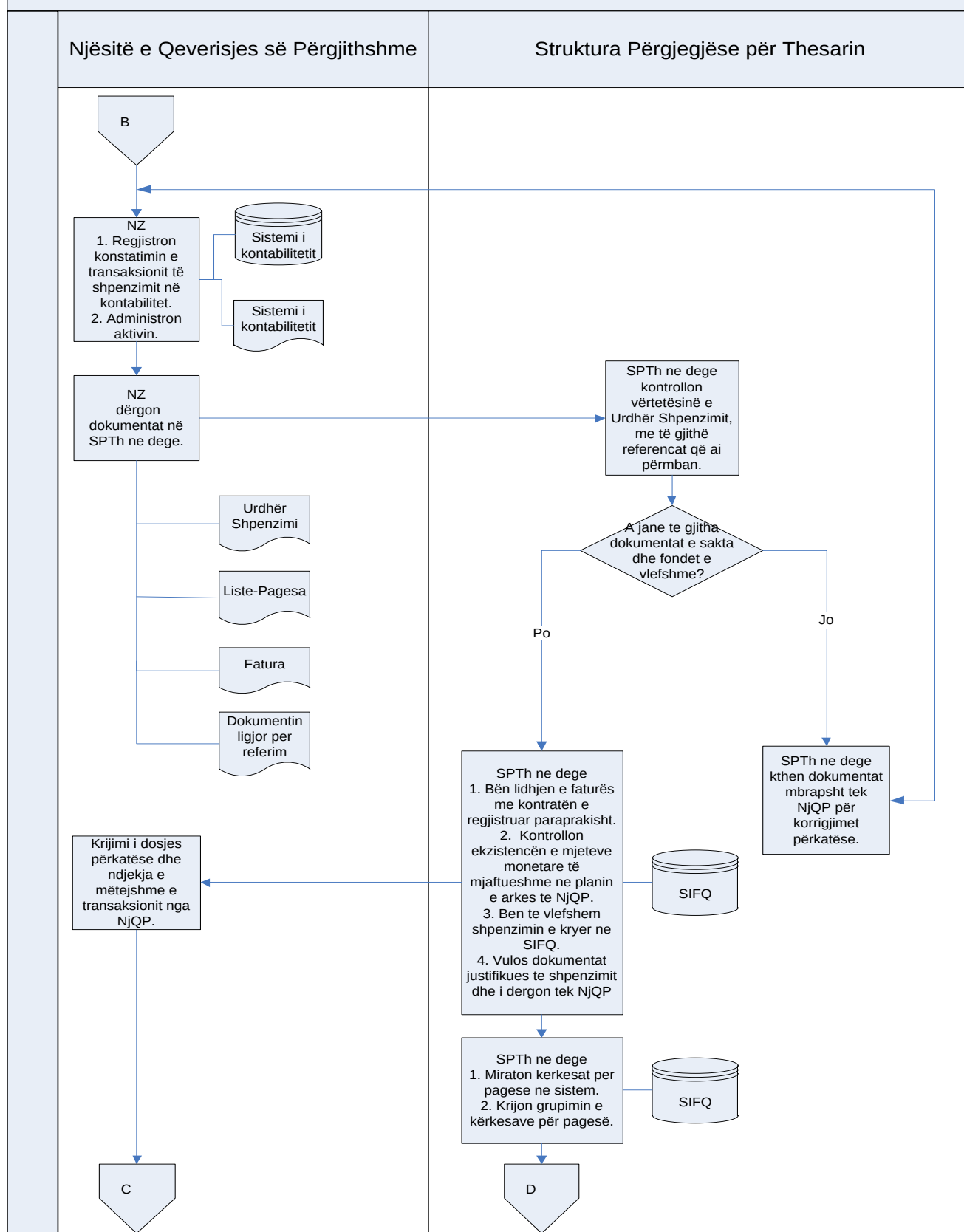

Gjurma Standarte e Auditimit për Ekzekutimin e Shpenzimeve 2/5

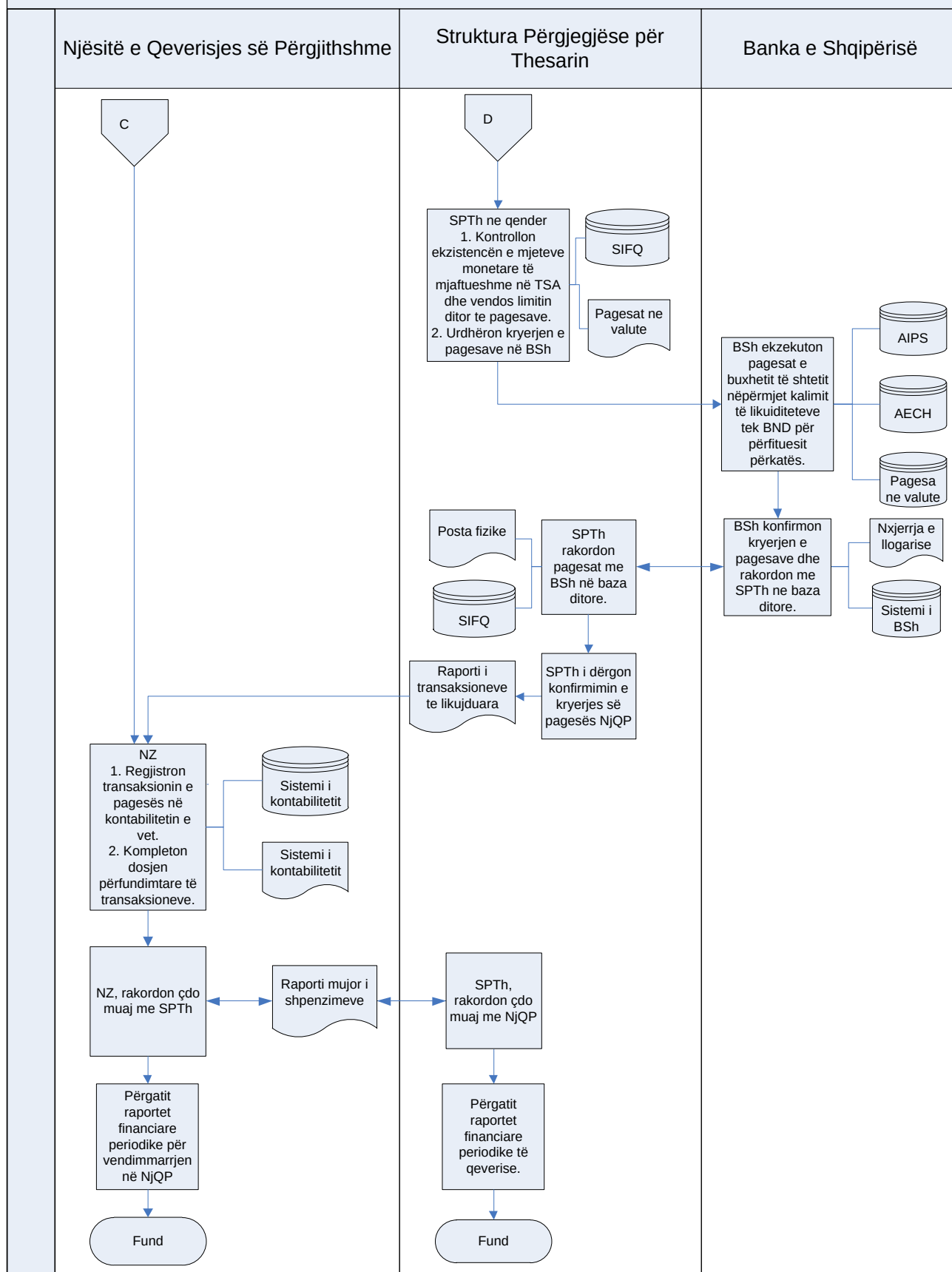

Gjurma Standarte e Auditimit për Ekzekutimin e Shpenzimeve 3/5

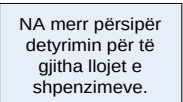
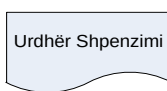
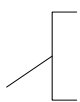
Gjurma Standarte e Auditimit për Ekzekutimin e Shpenzimeve 4/5

Gjurma Standarte e Auditimit për Ekzekutimin e Shpenzimeve 5/5

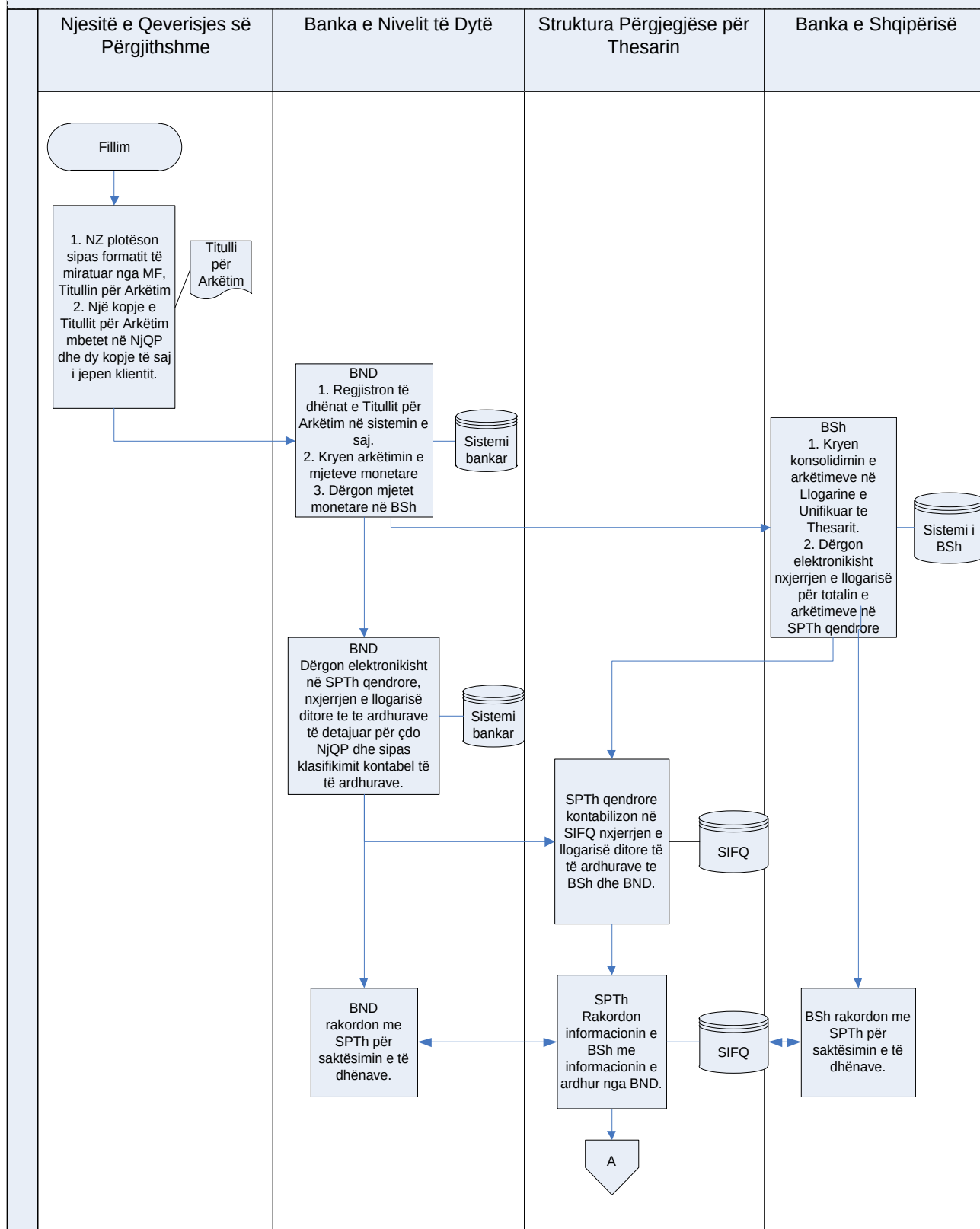
Simbolet dhe Shkurtime

	Fillimi / Fund	Fillimi ose mbarimi i një aktiviteti
	NA merr përsipër detyrimin për të gjitha llojet e shpenzimeve.	Aktivitetet e Kontrollit
	NA miraton Planin e Arkës	Vendimarrja
	Urdhër Shpenzimi	Dokumenti zyrtar / i printuar
		Koment për aktivitetin, ose dokumentin
	SIFQ	Sistemi Informatik Financiar i Qeverise
	Sistemi i kontabilitetit	Sistemi i Kontabilitetit të Njesive të Qeverisjes së Përgjithshme
	Sistemi i BSh	Sistemi i Kontabilitetit të Bankës së Shqipërisë
	AIPS	Sistemet e pagesave elektronike të Bankës së Shqipërisë AIPS – Sistemi i pagesave ndërbankare me vlerë të madhe AECH – Sistemi i klerimit të pagesave me vlerë të vogël
	AECH	
	A	Lidhet me faqen tjetër

NPA – Nepunësi i Pare Autorizues
 NA – Nepunësi Autorizues i NjQP
 NZ – Nepunësi Zbatues i NjQP
 TSA – Llogaria e Unifikuar e Thesarit
 SPTH – Struktura Përgjegjëse për Thesarin (përfshin strukturën qendrore të thesarit në MF dhe Degët e Thesarit)
 NjQP – Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme
 NjQQ – Njësitë e Qeverisjes Qendrore
 NjQV – Njësitë e Qeverisjes Vendore
 BSh – Banka e Shqipërisë
 BND – Banka e Nivelit të Dytë
 MF – Ministria e Financave

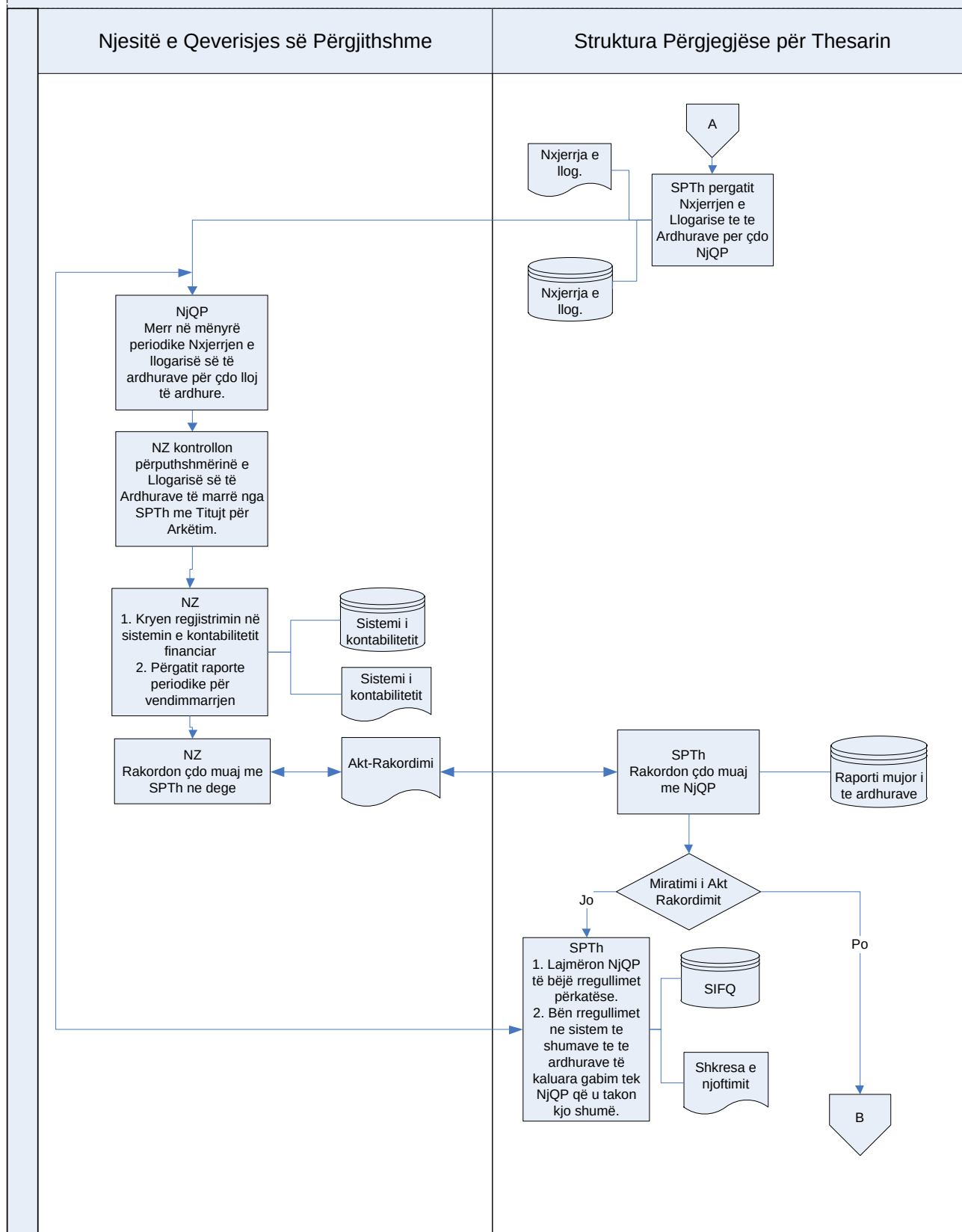

Gjurma Standarte e Auditimit për të Ardhurat e NjQP 1/4

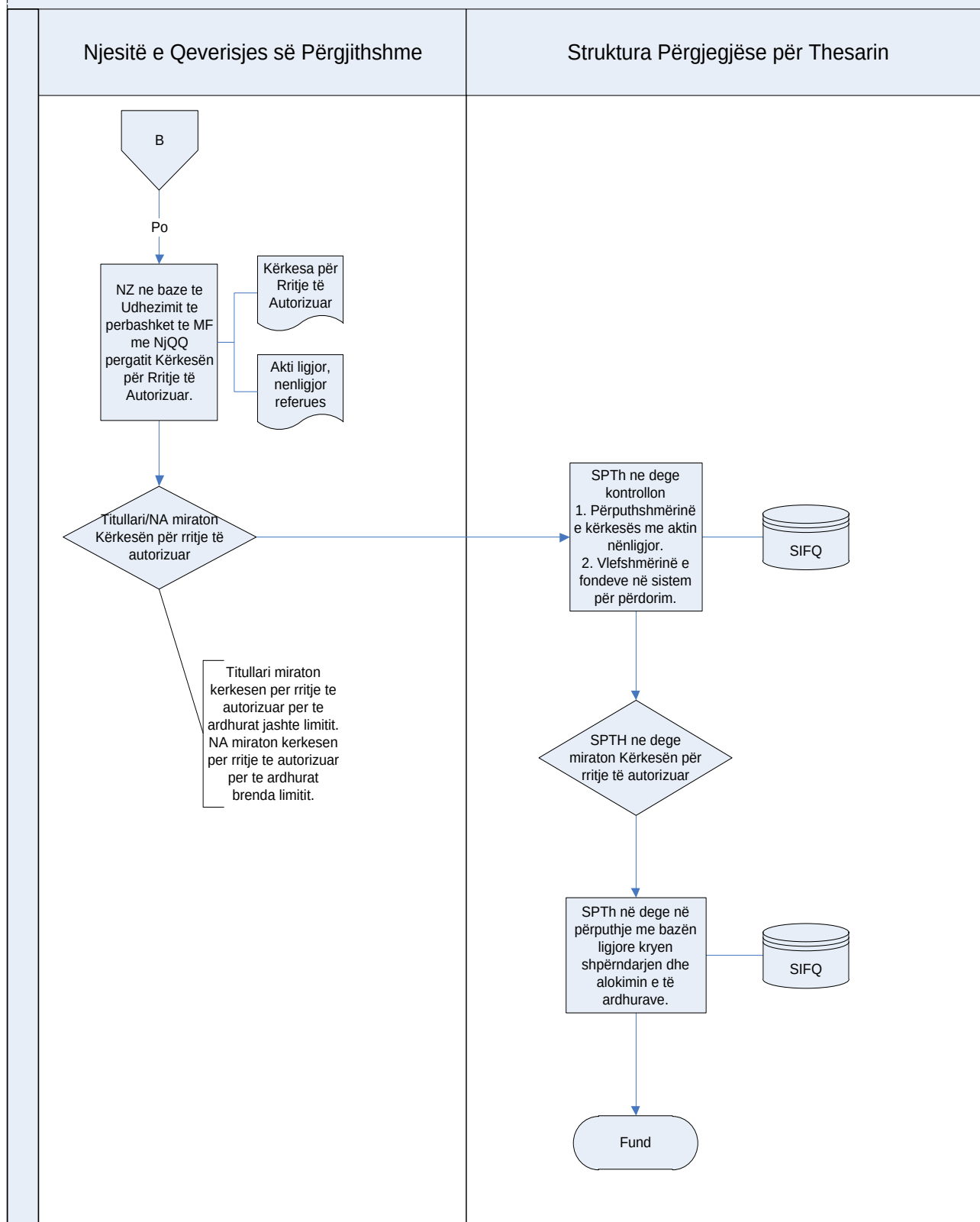
Gjurma Standarte e Auditimit për të Ardhurat e NjQP 2/4

Shpjegimet e simboleve gjenden në faqen 4

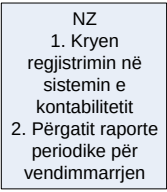
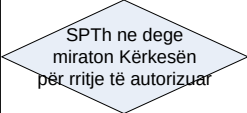
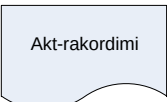
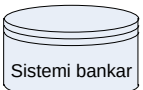
Gjurma Standarte e Auditimit për të Ardhurat e NjQP 3/4

Gjurma Standarte e Auditimit për të Ardhurat e NjQP 4/4

Simbolet dhe shkurtime

	Fillim/fund	Fillimi dhe fundi i nje aktiviteti
	NZ 1. Kryen regjistrimin në sistemin e kontabilitetit 2. Përgatit raporte periodike për vendimmarrjen	Aktivitetet e Kontrollit
	SPTH ne dege miraton Kërkesën për rritje të autorizuar	Vendimmarrja
	Akt-rakordimi	Dokumenti zyrtar / i printuar
	SIFQ	Sistemi Informatik Financiar i Qeverise
	Sistemi bankar	Sistemi i Kontabilitetit të Bankave te Nivelit te Dyte
	Sistemi i kontabilitetit	Sistemi i Kontabilitetit të Njesive te Qeverisjes se Pergjithshme
	Sistemi i BSh	Sistemi i Kontabilitetit të Bankes se Shqiperise
		Komente te aktivitetit
	A	Lidhet me faqen tjetër

MF - Ministria e Financave
 SPTH - Struktura Përgjegjëse për Thesarin (përfshin strukturën qendrore të thesarit në MF dhe Deget e Thesarit)
 NjQP - Njesite e Qeverisjes se Pergjithshme
 NjQQ - Njesite e Qeverisjes Qendrore
 BSh - Banka e Shqiperise
 BND - Banka e nivelit të dytë
 NA - Nëpunësi Autorizues i NjQP
 NZ - Nëpunësi Zbatues i NjQP

VENDIM**Nr. 27, datë 4.4.2018****PËR DISA NDRYSHIME NË
RREGULLOREN PËR KREDINË
KONSUMATORE DHE KREDINË
HIPOTEKARE**

Në bazë dhe për zbatim të nenit 12, shkronja “a”, dhe nenit 43, shkronja “c”, të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar; të nenit 44 dhe 45 të ligjit nr. 9902, datë 17.4.2008, “Për mbrojtjen e konsumatorëve”, të ndryshuar; si dhe nenit 124 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006, “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar; Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë, me propozimin e Departamentit të Mbikëqyrjes dhe të Departamentit të Stabilitetit Financiar,

VENDOSI:

1. Në rregulloren “Për kredinë konsumatore dhe kredinë hipotekare”, miratuar me vendimin nr. 48, datë 1.7.2015, të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, të bëhen ndryshimet e mëposhtme:

a) Në nenin 5, pika 2, kryhen ndryshimet e mëposhtme:

i) Pas shkronjës “i” shtohen shkronjat “j” dhe “k” me përmbajtjen e mëposhtme:

“j. “paketë e kombinuar (*tying practice*)” është ofrimi i një kredie në një paketë, së bashku me produkte ose shërbime të tjera të dallueshme financiare, të lidhura me kredinë e ofruar, ku kredia nuk i ofrohet konsumatorit e veçuar nga këto produkte ose shërbime të tjera;

k. “paketë e agreguar (*bundling practice*)” është ofrimi i një kredie në një paketë, së bashku me produkte ose shërbime të tjera të dallueshme financiare, ku kredia mund t’i ofrohet konsumatorit edhe e veçuar nga këto produkte ose shërbime të tjera, por jo domosdoshmërisht me të njëjtët terma dhe kushte që do të ofrohej së bashku me këto produkte dhe shërbime plotësuese.”.

b) Në nenin 6 kryhen ndryshimet e mëposhtme:

i) Në pikën 2, shkronja “f”, pas togfjalëshit “procedurat për ndryshimin e saj.”, shtohet fjalia: “Në rastet e kredive me norma të ndryshueshme interesi, indeksi orientues që përdoret në llogaritjen e normës së interesit duhet të jetë i qartë, i përdorshëm, objektiv dhe i verifikueshëm në çdo rast, nga palët e kontratës së kredisë.”;

ii) Në pikën 2, pas shkronjës “q” shtohen shkronjat “r”, “s”, “t”, “u” dhe “v” me përmbajtjen e mëposhtme:

“r. ekzistencën e të drejtës së konsumatorit për zëvendësimin e sendit/pasurisë (kolateralit) të dhënë si garanci për mospagimin e kredisë, si dhe kushtet që duhen plotësuar për ta përfituar këtë të drejtë;

s. ekzistencën e së drejtës për të konvertuar monedhën e kredisë në një monedhë tjetër, siç parashikohet në nenin 9/1, të kësaj rregulloreje;

t. ekzistencën e së drejtës së konsumatorit për t’u njoftuar në rastet e parashikuara në pikën 3 të nenit 9/1 të kësaj rregulloreje;

u. mundësitë (nëse ekzistojnë) që banka i ofron konsumatorit për zbutjen e rrezikut të kursit të këmbimit, për kreditë në monedhë të ndryshme nga monedha në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat (që mund të përfshijnë, por pa u kufizuar në: ofrimin e instrumenteve financiare mbrojtëse etj.), si dhe kushtet që duhet të plotësohen për të përdorur këto mundësi;

v. një shembull të detajuar, sipas aneksit nr. 3 të kësaj rregulloreje, që synon të tërheqë vëmendjen e konsumatorit, në rastet kur të ardhurat e konsumatorit janë në monedhë të ndryshme nga monedha e përfitimit të kredisë, duke paraqitur ndikimin e nënçmimit të supozuar të kursit të këmbimit, mbi vlerën e pagesave të kredisë.”;

iii) në pikën 4, pas togfjalëshit “të parashikuar në aneksin nr. 1”, shtohet togfjalëshi “dhe aneksin nr. 3”.

c) Në nenin 7 kryhen ndryshimet e mëposhtme:

i) Në pikën 2, shkronja “f”, pas togfjalëshit “për çdo ndryshim të mundshëm”, shtohet togfjalëshi “Në rastet e kredive me norma të ndryshueshme interesi, indeksi orientues që përdoret në llogaritjen e normës së interesit, duhet të jetë i qartë, i përdorshëm, objektiv dhe i verifikueshëm në çdo rast nga palët e kontratës së kredisë.”;

ii) Në pikën 2, pas shkronjës “p” shtohen shkronjat “q”, “r”, “s” dhe “t” me përmbajtjen e mëposhtme:

“q. të drejtën e konsumatorit për zëvendësimin e sendit/pasurisë (kolateralit) të dhënë si garanci për mospagimin e kredisë, si dhe kushtet që duhet të plotësohen, për ta përfituar këtë të drejtë;

r. të drejtën për ta konvertuar monedhën e kredisë në një monedhë tjetër, siç parashikohet në nenin 9/1, të kësaj rregulloreje;

s. të drejtën e konsumatorit për t'u njoftuar, në rastet e pikës 3 të nenit 9/1 të kësaj rregulloreje;

t. mundësitë (nëse ekzistojnë) që banka i ofron konsumatorit për zbutjen e rrezikut të kursit të këmbimit për kreditë në monedhë të ndryshme nga monedha në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat (që mund të përfshijnë, por pa u kufizuar në: ofrimin e instrumenteve financiare mbrojtëse etj.), si dhe kushtet që duhet të plotësohen për të përdorur këto mundësi.”.

d) Pas nenit 9 shtohen nenet 9/1 dhe 9/2 me përmbajtjet e mëposhtme:

“Neni 9/1

E drejta e konvertimit të monedhës së kredisë

1. Konsumatori ka të drejtë të kërkojë konvertimin e monedhës së kredisë në monedhën në të cilën gjeneron të ardhurat. Konvertimi mund të kryhet bazuar në rezultatet e analizës apo të vlerësimit më të fundit të bankës, mbi monedhën në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat.

2. Në rastet e konvertimit të monedhës së kredisë në monedhën në të cilën gjenerohen të ardhurat, sipas pikës 1 të këtij neni, kursi i këmbimit me të cilin do të realizohet konvertimi i monedhës së kredisë, do të jetë kursi zyrtar i bankës në ditën që kryhet konvertimi, nëse nuk përcaktohet ndryshe në kontratë.

3. Banka, për kredisë në monedhë të ndryshme nga monedha në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, njofton këtë të fundit (nëpërmjet një shkrese ose një mjeti të qëndrueshëm komunikimi, sipas formës së përcaktuar në kontratën ndërmjet palëve), në rastet kur, si rezultat i ndryshimit të kursit të këmbimit, vlera e kësteve të rregullta të pagesës rritet me më shumë se 20% nga vlera që do të rezultonte, nëse do të aplikohet kursi i këmbimit midis monedhës së kredisë dhe monedhës në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, në datën e nënshkrimit të kontratës.

4. Njoftimi i përcaktuar në pikën 3 të këtij neni përmban informacion për konsumatorin, mbi rritjen në vlerën e kësteve të pagueshme prej tij dhe të drejtën që ekziston për ta konvertuar tepicën e mbetur të kredisë në monedhën në të cilën gjeneron të ardhurat, siç parashikohet në pikat 1 dhe 2 të këtij neni.

Neni 9/2

Paketat e kombinuara dhe të agreguara

1. Banka nuk mund të ofrojë paketa të kombinuara (*tying practice*) për konsumatorët. Banka mund të ofrojë paketa të agreguara (*bundling practice*).

2. Banka, pa rënë ndesh me pikën 1 të këtij neni, mund t'i ofrojë konsumatorit, së bashku me kontratën e kredisë edhe:

a) hapjen ose mbajtjen e një llogarie rrjedhëse për regjistrimin dhe kryerjen e transaksioneve të pagesave ose të një llogarie kursimi, e cila ka për qëllim të grumbullojë një shumë për të paguar/shlyer kredisë ose të ofrojë më shumë siguri për aftësinë paguese të konsumatorit;

b) blerjen ose mbajtjen e një produkti/forme investimi, që i siguron konsumatorit të ardhura, si dhe mund të ofrojë më shumë siguri për aftësinë paguese të tij (konsumatorit);

c) një kontratë sigurimi të lidhur me kredisë.”;

e) Në nenin 11 kryhen ndryshimet e mëposhtme:

i) Në pikën 2, pas togfjalëshit “në aneksin nr. 2”, shtohet togfjalëshi “dhe aneksin nr. 3”;

ii) Në pikën 3, togfjalëshi “në nenin 7 të kësaj rregulloreje” ndryshon në togfjalëshin “në nenet 7, 9/1 dhe 9/2 të kësaj rregulloreje”;

f) Përmbajtja e tabelave 2 dhe 4, përkatësisht pjesë përbërëse e anekseve 1 dhe 2 ndryshon sipas përmbajtjes bashkëlidhur këtij vendimi;

g) Pas aneksit 2 shtohet aneksi 3, sipas përmbajtjes bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Kërkesat e reja të parashikuara në këtë vendim do të zbatohen vetëm për kontratat e kredisë konsumatore dhe kredisë hipotekare, të cilat do të lidhen pas hyrjes në fuqi të këtij vendimi.

3. Ngarkohet Departamenti i Mbikëqyrjes së Bankës së Shqipërisë për ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.

4. Ngarkohet Kabineti i Guvernatorit dhe Departamenti i Kërkimeve me publikimin e këtij vendimi, përkatësisht në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë dhe në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYETARI
Gent Sejko

Aneks nr. 1

2. Përshkrimi i karakteristikave kryesore të produkteve të kredisë

Lloji i kredisë	
Vlera totale e kredisë dhe monedha (Nënkupton kufirin maksimal ose shumën totale të disponueshme të kredisë.)	
Nëse është e aplikueshme Kredia është në monedhë të ndryshme nga ajo në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat.	
Nëse është e aplikueshme Vlera e këstit të kredisë, e shprehur në monedhën në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, mund të ndryshojë.	Ju do të merrni një njoftim në rastet kur, si rezultat i ndryshimit të kursit të këmbimit, kësti i kredisë [i shprehur në monedhën në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat] tejkalon vlerën [shtoni shumën në monedhën në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, e cila është pothuaj 20% më e lartë se kundërvlera e këstit që do të rezultonte nëse do të aplikohet kursi i këmbimit midis monedhës së kredisë dhe monedhës në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, në datën e nënshkrimit të kontratës]. Ju do të keni mundësinë të konvertoni monedhën e kredisë në [monedhën në të cilën gjeneroni të ardhurat], nëse plotësohen [kushtet]. (Nëse është e aplikueshme) Ju do të keni mundësinë të përdorni [shtoni llojet e instrumenteve financiare që banka i ofron konsumatorit për t'u mbrojtur nga rreziku i kursit të këmbimit] dhe [kushtet].
Kushtet që rregullojnë tërheqjen e fondeve (Nënkupton si dhe kur do merren paratë)	
Kohëzgjatja e kontratës së kredisë	
Këstet dhe, kur është e mundur, mënyra se si do të shlyhen këstet	Konsumatori duhet të paguajë: (shuma, numri dhe frekuenca e pagesave që do të kryhen nga konsumatori - me një shembull të personalizuar) Interesa dhe/ose komisionet do të paguheshin në mënyrën e mëposhtme:
Shuma totale që konsumatori do të ketë për të paguar (Nënkupton shumën e fondeve të mundshme për t'u marrë hua, plus interesat dhe kostot e mundshme që lidhen me kredinë.)	(Shuma e totalit të kredisë dhe totalit të kostos së kredisë)
Nëse është e aplikueshme Garanci/siguri të nevojshme (Përshkrimi i garancisë që do të ofrohet në lidhje me kontratën e kredisë)	Lloje të garancive

4. Aspekte të tjera të rëndësishme ligjore

E drejta për t'u tërhequr Konsumatori ka të drejtë për t'u tërhequr nga kontrata e kredisë brenda një periudhe kohore prej 14 ditësh kalendarike.	
Shlyerja (pagesa) e kredisë para afatit të maturimit Konsumatori ka të drejtë të kryejë në çdo kohë, para afatit të maturimit, shlyerjen e pjesshme ose të plotë të kredisë.	
Mundësia e zëvendësimit të sendit/pasurisë (kolateralit)	[Vendosni kushtet e zëvendësimit të sendit/pasurisë (kolateralit)]

Nëse është e aplikueshme Produkte/shërbime shtesë: (Ky informacion është opsional për bankën) Çdo produkt/shërbim shtesë i ofruar nga banka së bashku me kontratën e kredisë dhe që nuk është përmendur në seksionet e mësipërme.	Informacion mbi produktet/shërbimet shtesë të ofruara nga banka: [Vendosni llojin e produkteve të ofruara] Për shembull: “llogari rrjedhëse e lidhur me kredisë”; “llogari kursimi i lidhur me kredisë”; “produkte/forma investimi”; “kontratë sigurimi e lidhur me kredisë” etj. Nëse banka ofron një mjet (llogari) kursimi në paketën e kredisë, duhet të sqarohet norma përkatëse e interesit.
Nëse është e aplikueshme Banka ka të drejtën e kompensimit, në rastin e shlyerjes së kredisë para afatit të maturimit.	(Përcaktimi i kompensimit sipas nenit 10 të kësaj rregulloreje)
Informimi në rast refuzimi të kredisë Banka duhet të informojë konsumatorin, menjëherë dhe pa komisione, nëse një aplikim për kredi është refuzuar, duke i vënë në dispozicion arsyet mbi të cilat është bazuar ky refuzim. Kjo nuk aplikohet nëse dispozitat e këtij informacioni janë të ndaluara nga ligjet e Republikës së Shqipërisë.	
Mënyra e njoftimit, si dhe mënyra e marrjes së pëlqimit të konsumatorit në rastin e ndryshimeve të kushteve, të cilat sjellin pasoja në bazë të kontratës.	
Skema e brendshme e ankimimit të konsumatorit kundrejt bankës.	Departamenti/njësia respektive (adresa dhe numri i telefonit) ku do të drejtohen rastet e ankimimit
Periudha kohore gjatë së cilës banka ka detyrime që rrjedhin nga informacioni parakontraktor.	Ky informacion është i vlefshëm prej datës.../.../... deri në datën .../.../...

Konsumatori
(Konfirmon marrjen e informacionit parakontraktor)

(Emër, Mbiemër, Nënshkrimi)

Datë/muaj/vit: ____/____/____

Aneks nr. 2

2. Përshkrimi i karakteristikave kryesore të produkteve të kredisë

Qëllimi i produktit	Qëllimi për të cilin akordohet kredia hipotekare (blerjen ose ndërtimin e plotë ose të pjesshëm të një prone të destinuar për banim)
Lloji dhe përshkrimi i produktit	Ky seksion duhet të japë një përshkrim të shkurtër, por të qartë të produktit.
Vlera totale e kredisë dhe monedha (Nënkupton shumën totale të disponueshme, të kredisë)	
Nëse është e aplikueshme Kredia është në monedhë të ndryshme nga ajo në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat	
Nëse është e aplikueshme Vlera e kështit të kredisë, e	Ju do të merrni një njoftim në rastet kur, si rezultat i ndryshimit të kursit të këmbimit, kështi i kredisë [i shprehur në monedhën në të cilën konsumatori gjeneron

shprehur në monedhën në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, mund të ndryshojë.	të ardhurat] tejkalon vlerën [shtoni shumën në monedhën në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, e cila është pothuaj 20% më e lartë se kundërvlera e kështit që do të rezultonte nëse do të aplikohet kursi i këmbimit midis monedhës së kredisë dhe monedhës në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, në datën e nënshkrimit të kontratës]. Ju do të keni mundësinë të konvertoni monedhën e kredisë në [monedhën në të cilën gjeneroni të ardhurat] nëse plotësohen [kushtet]. (Nëse është e aplikueshme) Ju do të keni mundësinë të përdorni [shtoni llojet e instrumenteve financiare që banka i ofron konsumatorit për t'u mbrojtur nga rreziku i kursit të këmbimit] dhe [kushtet].
Kushtet që rregullojnë tërheqjen e fondeve (Nënkupton si dhe kur do merren paratë)	
Këstet dhe tabela e amortizimit të kredisë (plani i shlyerjeve)	Banka duhet të japë një tabelë përmbledhëse të amortizimit të kredisë të personalizuar, e cila duhet të përmbajë të paktën: - pagesat mujore ose tremujore, sipas frekuencës (periodicitetit) së pagesave të përcaktuara në kontratë për të gjithë kohëzgjatjen e kredisë. Tabela duhet të përmbajë të dhëna mbi: - vlerën e kryegjësë së paguar; - vlerën e interesit; - kryegjënë e papaguar; - vlerën e çdo kësti; - shumën e kryegjësë dhe interesit. Kjo tabelë ilustruese duhet të përmbajë një shënim ku të shprehet qartë nëse kredia hipotekare e propozuar mbart një normë interesi të ndryshueshme.
Kohëzgjatja e kontratës së kredisë	
Shuma totale që konsumatori do të ketë për të paguar (Nënkupton shumën e fondeve të mundshme për t'u marrë hua plus interesat dhe kostot e mundshme që lidhen me kredinë.)	(Shuma e totalit të kredisë dhe totalit të kostos së kredisë)
Garanci/siguri të nevojshme	Lloje të garancive. Duhet të shprehet qartë nëse si garanci do të përdoret një hipotekë mbi një pasuri ose garanci tjetër që përdoret zakonisht dhe, nëse është i nevojshëm, një vlerësim i kolateralit, si dhe nëpërmjet kujt do të kryhet ky vlerësim. (Nëse është e aplikueshme) Duhet të paraqitet: - shuma maksimale e disponueshme e kredisë, në raport me vlerën e garancisë [shtoni raportin kredi ndaj vlerës së garancisë]. Ky raport duhet të shoqërohet me një shembull në terma absolutë, për të shprehur shumën maksimale që mund të merret hua për një vlerë të caktuar të garancisë; ose - vlera minimale e garancisë që kërkohet për të akorduar shumën e ilustruar të kredisë [shtoni vlerën e garancisë].

4.Aspekte të tjera të rëndësishme ligjore

E drejta për t'u tërhequr Konsumatori ka të drejtë për t'u tërhequr nga kontrata e kredisë brenda një periudhe kohore prej 7 ditësh kalendarike.	
Shlyerja para afatit të maturimit	(Përcaktimi i kompensimit sipas nenit 13 të kësaj rregulloreje)
Mundësia e zëvendësimit të sendit/pasurisë (kolateralit).	[Vendosni kushtet e zëvendësimit të sendit/pasurisë (kolateralit)]
Nëse është e aplikueshme Produkte/shërbime shtesë: (Ky informacion është opsional për bankën) Çdo produkt/shërbim shtesë i ofruar nga banka së bashku me kontratën e kredisë dhe që nuk është përmendur në seksionet e mësipërme.	Informacion mbi produktet/shërbimet shtesë të ofruara nga banka: [Vendosni llojin e produkteve të ofruara] Për shembull: “llogari rrjedhëse e lidhur me kredinë”; “llogari kursimi e lidhur me kredinë”; “produkte/forma investimi”, “kontratë sigurimi e lidhur me kredinë” etj. Nëse banka ofron një mjet (llogari) kursimi në paketën e kredisë, duhet të sqarohet norma përkatëse e interesit.
Mënyra e njoftimit, si dhe mënyra e marrjes së pëlqimit të konsumatorit, në rast ndryshimesh të kushteve, të cilat sjellin pasojë në bazë të kontratës.	
Skema e brendshme e ankimimit të konsumatorit kundrejt bankës.	Departamenti/njësia respektive e bankës (adresa dhe numri i telefonit) ku do të drejtohen rastet e ankimimit.
Periudha kohore gjatë së cilës Banka ka detyrime që rrjedhin nga informacioni parakontraktor.	Ky informacion është i vlefshëm prej datës .../.../... deri në datën .../.../...

Konsumatori
(Konfirmon marrjen e informacionit parakontraktor)

(Emër, Mbiemër, Nënshkrimi)

Datë/muaj/vit: ____/____/____

Aneks nr. 3

SHEMBULL ILUSTRUES PËR RREZIKUN E KURSIT TË KËMBIMIT PËR KREDINË NË MONEDHË
TË NDRYSHME NGA AJO E GJENERIMIT TË TË ARDHURAVE

Tekst sqarues për konsumatorin

Kredidhënia në një monedhë të ndryshme nga ajo në të cilën gjenerohen të ardhurat, për konsumatorin që nuk është i mbrojtur nga rreziku i kursit të këmbimit, shoqërohet me rreziqe të konsiderueshme. Për shembull, një nënçmim i fortë i kursit të këmbimit do të shkaktonte vështirësi në aftësinë e konsumatorit për të shlyer kredinë. Këto vështirësi mund të çonin në dështimin e konsumatorit për të shlyer kredinë, në kthimin e kredisë në statusin “me probleme” dhe mund të përfundonin në fillimin e procedurave për ekzekutimin e detyrimit nga ana e bankës.

Ky aneks përmban një shembull me natyrë ilustruese dhe informuese, dhe nuk përfaqëson një pritshmëri apo angazhim ligjor nga kredidhënësi apo kredimarrësi.

Konsumatori që aplikon për kredi në një monedhë të ndryshme nga ajo në të cilën gjeneron të ardhurat, nëpërmjet nënshkrimit të këtij dokumenti vërteton se: 1) e ka marrë këtë dokument nga banka përpara lidhjes së kontratës së kredisë; 2) e ka kuptuar shembullin dhe efektet e mundshme nga lëvizjet në kursin e këmbimit; 3) është i bindur që mund të përballojë rreziqet që shoqërojnë kredinë.

Dokumenti i nënshkruar është pjesë e analizës që bën banka për dhënien e kredisë të konsumatorit, por dokumenti i nënshkruar nuk e detyron bankën për dhënien e kredisë dhe as nuk e redukton përgjegjësinë që ka banka për të kryer analizën e saj të plotë për qëndrueshmërinë financiare të aplikuesit për kredi.

Të dhëna për kredinë në monedhë të ndryshme nga monedha e gjenerimit të të ardhurave

Kredimarrësi:
 Kredidhënësi: Banka
 Lloji i kredisë (hipotekare/konsumatore):
 Kohëzgjatja e kredisë:
 Vlera e kredisë:
 Njësia monetare:
 Kursi i këmbimit, në datën e vlerësimit të planit ilustrues:
 Kundërvlera e kredisë në monedhën në të cilën gjeneron të ardhurat:
 Norma efektive e interesit:
 Indeksi orientues/norma referencë:
 Marzhi:
 Të ardhurat mujore (bruto/neto) të huamarrësit në monedhën në të cilën gjeneron të ardhurat (mesatare e 3 viteve të fundit):

Tabelë 1: Kësti i kredisë dhe raporti i vlerës së kështit të kredisë ndaj të ardhurave (në %), sipas skenarëve të rrezikut të ndryshimit të kursit të këmbimit.

Skenari	Vlera e kështit e shprehur në monedhën e kredisë (a)	Kundërvlera e kështit në monedhën në të cilën gjenerohen të ardhurat (b)	Të ardhurat (mesatare mujore të 3 viteve të fundit) në monedhën në të cilën ato gjenerohen (c)	Raporti i vlerës së kështit ndaj të ardhurave $(d) = (b)/(c)$
Kursi i këmbimit nuk ndryshon				
Nënçmim i kursit të këmbimit me 5%				
Nënçmim i kursit të këmbimit me 20%				

Shënime:

- Në kolonën (a) banka paraqet vlerën e kështit, sipas planit të amortizimit të kredisë, në monedhën në të cilën është marrë kredia.
- Kolona (b) paraqet informacion mbi vlerën e kështit sipas planit të amortizimit të kredisë, të konvertuar në monedhën në të cilën konsumatori gjeneron të ardhurat, në rastet kur kursi i këmbimit nuk ndryshon (kursi në këtë rast është i njëjtë me kursin e këmbimit të datës kur i paraqitet ky shembull ilustrues konsumatorit) dhe në rastet kur kursi i këmbimit nënçmohet me 5% ose 20%.
- Kolona (c) paraqet informacion mbi të ardhurat mujore të 3 viteve të fundit të deklaruara nga konsumatori, të shprehura në monedhën në të cilën këto të ardhura gjenerohen.
- Kolona (d) paraqet raportin e kështit (i shprehur në monedhën në të cilën gjenerohen të ardhurat) me të ardhurat e konsumatorit (mesatarja mujore e tre viteve të fundit).

Konsumatori
(Konfirmon marrjen e këtij shembulli ilustrues)

(Emër, Mbiemër, Nënshkrimi)

Datë/muaj/vit: ____/____/____

KËRKESË**Nr. 4066/2, datë 17.4.2018****PËR SHPRONËSIM PUBLIK**

Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë shpall kërkesën për shpronësim, për interes publik, të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga “Ndërtimi i shkollës 9-vjeçare Marqinet dhe ambienteve sportive në funksion të saj”, në Bashkinë Vorë. Subjekti kërkuar i këtij objekti është Bashkia Vorë. Me anë të këtij publikimi në shtyp kërkojmë të vëmë në dijeni personat të cilët preken nga ky shpronësim. Vënia në dijeni konsiston në masën e vlerësimit të llogaritur nga

Komisioni i Posaçëm i Shpronësimit pranë Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë, për pronarët sipas listës emërore më poshtë. Pronarët që kanë emrat në listën emërore dhe personat e tretë, brenda 15 ditëve nga plotësimi i këtij afati për publikim, kanë të drejtë të paraqesin pretendimet e tyre të shoqëruara me dokumentet përkatëse në ministrinë kompetente (Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë), me adresë: Rruga e Durrësit, nr. 23, Tiranë.

**ZËVENDËSMINISTRI I ARSIMIT,
SPORTIT DHE RINISË
Besa Shahini**

**LISTA E PASURIVE PRIVATE
ZËRI KADASTRAL AKTIVITET PRIVAT, SHTËPI BANIMI ETJ.
QË PREKEN NGA REALIZIMI I PROJEKTIT**

**“NDËRTIMI I SHKOLLËS 9-VJEÇARE MARQINET DHE AMBIENTEVE SPORTIVE NË FUNKSION TË SAJ”, NË
BASHKINË VORË”**

Nr.	ZK	Nr. Pasurisë	Ad r:	Pronari	Sipërf. Truall	Sipërf. Ndërt.	Çmimi i Truall Lekë/m²	Çmimi i Ndërt. Lekë/m²	Vlera e Truall Lekë	Vlera e Ndërtimit Lekë	Vlera e Truall dhe Ndërtësë	Shënime
1	2605	Vërtetim hipotekor nr. 206, datë 06.11.2003		Bashkëpronarët Besnik Jonuz Beu, Dallandyshe Qemal Beu	175	78	2,560	--	448,000	1,585,262	2,033,262	Vlera e objektit është përlogaritur me preventiv punimesh
2	2605	Vërtetim hipotekor nr. 253, datë 05.11.2002		Bashkëpronarët Pelivan Cjapi, Kozeta Cjapi (Kokaj)	139	102	2,560	--	355,840	1,884,647	2,240,487	Vlera e objektit është përlogaritur me preventiv punimesh

KËRKESË

Shtetasja Ilirjana Belegu, e datëlindjes 2.7.1969, kërkon pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, shpalljen të vdekur të shtetasit Eduart Belegu, i datëlindjes 21.2.1963.

Kërkuese
Ilirjana Belegu

	Formati 61x86/8
--	-----------------

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2018

Adresa: Rr. “Nikolla Jorga”, Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 392 lekë